

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Luminița CHIOREAN, Gabriela ILIESCU, Maria KOZAK, Elena Lucia MARA, Nicoleta Doina POCAN

GHID MENTORAL PENTRU PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CONTEXTE BLENDED LEARNING ȘI ONLINE

NIVEL LICEAL (filiera teoretică, tehnologică, vocațională)

SUPORT TEORETIC ȘI APLICAȚII PENTRU MENTORI, PROFESORI ȘI STUDENȚI

**Elaborat în cadrul proiectului POCU
„Profesionalizarea carierei didactice - PROF” Cod SMIS proiect: 146587**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Redactor: Laura Nicolescu
Tehnoredactor: Luminița Chiorean
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

ISBN 978-606-28-1730-5

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062817305

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul autorilor, este interzisă și se pedepsește conform legii. Contribuțiile științifice ale autorilor la realizarea lucrării sunt egale.

Copyright © © Chiorean L., Iliescu G.A., Kozak M., Mara E.L., Pocan N.D., 2023. Toate drepturile rezervate.

Editura Universitară

Editor: Vasile Muscalu

B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București

Tel.: 021.315.32.47

www.editurauniversitara.ro

e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 0745 200 718/ 0745 200 357

comenzi@editurauniversitara.ro

www.editurauniversitara.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CUPRINS

Argument	5
PARTEA I. DE LA PREDAREA-ÎNVĂȚAREA-EVALUAREA TRADIȚIONALĂ LA SISTEMUL BLENDED LEARNING ȘI ONLINE	6
I.1. Profilul de formare al absolventului de liceu.....	9
I.2. Plan de implementare a mentoratului pentru cariera didactică în instituția de învățământ	17
I.2.1. Descriere succintă a instituției de învățământ	17
I.2.2. Argumentarea necesității implementării unui program de mentorat în instituția școlară.....	17
I.2.2.1. Mentorat: cadre de definiție	17
I.2.2.2. Mentorat: Descriptori	17
I.2.3. Prezentarea scopului și a obiectivelor programului de mentorat.....	18
I.2.4. Roluri și responsabilități necesare la nivelul instituției de învățământ.....	19
I.2.4.1. Mentor: profil, competențe, roluri.....	19
I.2.4.2. Persoană mentorată sau mentorabil: student, profesor debutant.....	25
I.2.5. Etape și criterii de formare a echipelor mentor-mentorabil (persoană mentorată)	26
I.2.6. Implementarea programului de mentorat.....	26
I.2.7. Monitorizarea și evaluarea programului de mentorat.....	28
I.2.8. Portofoliul mentorului	28
I.3. Educația în secolul XXI, ancorată în actualitatea erei digitale	30
I.3.1. Profesorul secolului XXI, expert în educație și model în cariera didactică.....	37
I.4. Teorii actuale ale motivației învățării. Metodele și tehnicile de învățare și evaluare în contextul educației digitale. Teorii ale motivației	41
I.4.1. Activități de predare-învățare-evaluare în cadrul platformelor/ aplicațiilor digitale	49
I.5. Metacogniție – practici și strategii. Caracteristici ale funcționării metacognitive. Strategii metacognitive	69
PARTEA a II-a. SUGESTII METODOLOGICE PRIVIND DESFĂȘURAREA LECȚIILOR ÎN CONTEXTE BLENDED LEARNING ȘI ONLINE	78
II.1. Planificarea calendaristică în sistem blended learning și online	79
II.1.1. Planificare calendaristică _clasa a IX-a.....	79
II.1.2. Planificare calendaristică _clasa a X-a	85
II.1.3. Planificare calendaristică _clasa a XI-a.....	89
II.1.4. Planificare calendaristică _clasa a XII-a.....	94
II.2. Proiectarea unității de învățare	98

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2.1. Planificare pe unitate de învățare _clasa a IX-a	98
II.2.2. Planificare pe unitate de învățare _clasa a X-a.....	105
II.2.3. Planificare pe unitate de învățare _clasa a XI-a	110
II.2.4. Planificarea unei unități de învățare _clasa a XII-a.....	113
II.3. Aplicații	127
II.3.1. Modelul <i>Evocare-Realizarea sensului-Reflecție</i> (ERR).....	127
II.3.1.1. Clasa a IX-a	128
II.3.1.2. Clasa a X-a.....	234
II.3.1.3 Clasa a XII-a	354
II.3.2. Modelul <i>Gather, Expand, Apply, Receive feedback</i> (GEAR)	424
II.3.2.1. Clasa a IX-a	425
II.3.2.2. Clasa a X-a.....	430
II.3.2.2. Clasa a XI-a	440
II.3.2.2. Clasa a XII-a	446
II.4. Secvențe didactice (predare-învățare-evaluare) în sistem blended learning și online	462
II.4.1. Clasa a IX-a	462
II.4.2. Clasa a X-a.....	551
II.4.3. Clasa a XI-a	561
II.4.4. Clasa a XII-a.....	606

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Argument

„Educația ne dă un mod de întrebuințare a lumii, ne învață limbajele necesare vieții între oameni și lucruri, ne dă acces la civilizație și cultură – adică ne umanizează.” (Mircea Cărtărescu)

Lumea noastră trăiește la viteze maxime. Trăim revoluția digitală, iar paradigma de comunicare se redefineste. Lumea de azi își recrează viitorul. Prin educație avem privilegiul să fim parte a acestei noi construcții. În contextul pandemiei sistemul educațional a trebuit să se adapteze, neașteptat și nepregătit, la *școala online*, astfel practicile educaționale au suferit reconfigurări fundamentale. Cât și cum și ce s-a proiectat ca într-o oglindă dinspre profesor înspre elev sau invers în perioada pandemiei nu putem cuantifica corect. Profesorii s-au reinventat, au dobândit competențe digitale, au încercat să genereze contexte de învățare care să dezvolte competențe și abilități pe platformele digitale educaționale - care au luat locul sălii de clasă, aplicațiile digitale devenind în mod recurent mediu comunicațional și educativ. Demersul didactic a trebuit adaptat la practici de învățare digitală, la contexte de învățare online și blended learning, un exercițiu deloc ușor.

Un ghid mentorat destinat profesorilor mentori, profesorilor care predau disciplina *limba și literatura română* la clasele IX-XII, dar și studenților care vor urma o carieră didactică, este un instrument util și necesar, care urmărește să faciliteze reușita activităților didactice realizate în context blended learning (mixt) și online. Firește că măiestria pedagogică constă în a găsi echilibrul între activitățile față în față și cele online.

Comisia Europeană, în *Planul de Acțiune pentru educația digitală – Acțiunea 2*, recomandă „învățarea mixtă” - termen utilizat în domeniul educației și formării formale pentru a descrie situația în care o școală, un educator sau un elev adoptă mai multe abordări ale procesului de învățare.

Ghidul mentorat pentru predarea limbii și literaturii române în contexte blended learning și online – nivel liceal răspunde necesității actualizării demersului didactic la clasă ca replică la nevoia de digitalizare în vederea adaptării actului didactic la noua realitate educațională. Lectura integrală și personalizată a programelor școlare, cât și a *Reperelor metodologice pentru aplicarea curriculumului la nivel liceal* elaborate de CNPEE au stat la baza realizării ghidului mentorat, acesta oferind o perspectivă deloc inflexibilă, ce încurajează creativitatea profesorului, dezvoltă competențele digitale ale acestuia, stimulându-l să își adecveze practica la clasă în raport cu aplicațiile/platformele educaționale digitale ce pot fi utilizate în predare-învățare-evaluare, oferind, astfel, un nou design didactic orelor de curs.

Avem convingerea că, așa cum afirma Constantin Noica, „într-o școală adevărată nu se știe cine de la cine învață”, și acest ghid va putea fi o fereastră către era digitală prin care putem și trebuie să privim cu toții, înțelegând că scopul educației este de a schimba firea omului supus acțiunii ei.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PARTEA I. DE LA PREDAREA-ÎNVĂȚAREA-EVALUAREA TRADIȚIONALĂ LA SISTEMUL BLENDED LEARNING ȘI ONLINE

Educația în secolul XXI nu poate fi concepută fără mobilitatea datorată tehnicii informaționale și în general a progresului tehnologic înregistrat în acest secol. Se impune necesitatea integrării instrumentelor TIC în curricula școlară în scopul sporirii șanselor de angajare ale tinerilor și pregătirii acestora pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (life long learning). S-au impus forme moderne de predare și învățare: învățământul la distanță, servicii educaționale oferite prin intermediul internetului, softuri educaționale etc.

A. Învățarea mixtă (blended learning)

Abordarea învățării mixte combină cele mai bune elemente ale învățării online și ale celei față în față. „Este foarte probabil să fie modelul predominant pe viitor și să devină mult mai des întâlnit decât fiecare din componentele sale.” *Powell, 2015*

„Implică orice situație în care elevul învață cel puțin o parte din timp într-o instituție propriu-zisă de învățământ și altă parte din timp cu ajutorul mediului online, controlându-și timpul, locul, calea și/sau ritmul propriu.” *Staker, 2011*

Caracteristici ale învățării mixte

Învățarea mixtă combină ce este mai bun din întâlnirile față-în-față cu ce este mai bun din studiul online pentru a crea o abordare centrată pe elev. Abordarea se concentrează pe eficiență și pe creșterea nivelului de implicare a elevilor și pe a-i ajuta pe aceștia să fie stăpâni pe procesul de învățare. Combinarea modurilor de instruire oferă profesorului flexibilitatea de a regla fin cursul lor pentru a profita pe deplin de avantajele ambelor metode pentru a satisface mai bine nevoile studenților lor. Învățarea mixtă se bazează pe o bună abilitate de predare. Este vorba despre cunoașterea elevilor, cunoașterea persoanei proprii, a curriculei, și apoi de găsirea combinației potrivite de instrumente și tehnici pentru a ajuta elevii să învețe.

B. Învățământul la distanță → E-learning

„Învățământul la distanță rezultă din separarea tehnologică dintre profesor și student, eliberând studentul de necesitatea de a călători într-un anumit loc, la o anumită oră, pentru a întâlni o anumită persoană care să-l instruiască.” *Desmond Keegan, 1995*. „Utilizarea noilor tehnologii multimedia și a internetului pentru a îmbunătăți calitatea învățării facilitând accesul la resurse și servicii, precum și schimburile și colaborarea la distanță.” *Comisia Europeană*

Caracteristici și specificații ale E-learning:

- accesibilitate nelimitată;
- pedagogie îmbunătățită;
- colaborarea consolidată și răspândirea;
- mai ecologic și mai rentabil;
- potrivită pentru noile generații.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Aspecte de care trebuie să se țină cont, înainte de a utiliza E-learning:

- tehnologiile și caracteristicile de design sprijină o mai bună colaborare de învățare;
- rolul cadrelor didactice în mediul de învățare colaborativ sprijinit de calculator;
- dezvoltarea de noi abordări pedagogice pentru mediere computerizată profesor-student;
- asistență pentru echipe productive, virtuale de învățare;
- creșterea interacțiunii (instructor student, student - student, student - comunitate);
- strategii de facilitare adecvate pentru a promova E-learning;
- crearea unei comunități dinamice E-learning;
- identificarea practicilor de predare exemplare;
- responsabilitatea socială în E-learning ca un domeniu de studiu și practică;
- îmbunătățirea performanțelor online ale profesorilor;
- rolurile noi ale profesorului în mediul online.

Alfabetizarea digitală

Alfabetizarea digitală este definită ca aptitudini și cunoștințe însușite la nivelul unei înțelegeri necesare pentru utilizarea noilor tehnologii și mass-media pentru a crea și a distribui sensul.

Avantaje:

- Cursurile, clipurile video și bibliotecile audio pot fi accesate de oriunde, inclusiv locuri publice, autobuze și trenuri în mișcare.
- Interacțiunea cu colegii și instructorii va fi de mare ajutor. Învățarea se face mai ușor atunci când informațiile sunt împărtășite. Acest lucru ajută mai mulți elevi să lucreze împreună, chiar în timp ce se află în locuri îndepărtate.
- Portabilitatea este un avantaj foarte mare și permite elevului să ia notițe sau să introducă orice tip de date direct în dispozitiv.
- Deținerea de dispozitive portabile crește motivația elevilor de a le utiliza și de a învăța cu ele.
- accesibilitate nelimitată;
- pedagogie îmbunătățită;
- colaborarea consolidată și răspândirea;
- mai ecologic și mai rentabil;
- potrivită pentru generațiile noi.

Dezavantaje:

- Lipsa de acoperire a rețelei în mediul rural și în unele regiuni. Acest lucru limitează drastic utilizarea dispozitivelor mobile.
- Unii studenți nu au aptitudini tehnologice sau sunt mai anxioși în privința tehnologiei în cazul efectuării de studii sau de formare.
- Există costuri ce țin de instalarea echipamentului, instruirea necesară pentru utilizarea dispozitivelor mobile și costuri curente/ upgrade-uri.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- Dispozitivele mobile pot expune date valoroase unor persoane neautorizate, în cazul în care nu sunt luate măsurile de precauție adecvate.
- Faptul că elevul trebuie să urmărească tot materialul pe un ecran de mici dimensiuni poate fi considerat un inconvenient.
- Capacitățile de stocare pot fi limitate.
- Durata de viață a bateriei este scurtă.
- Absența unei platforme hardware comune; acest lucru face extrem de dificilă dezvoltarea de conținut pentru utilizarea generală.
- Dispozitivele pot deveni rapid depășite și elevii trebuie să reinvestească.
- Lățimea de bandă wireless este limitată și calitatea depinde de numărul de utilizatori.
- Incapacitatea de imprimare, pur și simplu, deoarece necesită o conexiune la rețea.

Motive pentru care E-learning este esențial pentru elevi:

- Elevii trebuie să fie angajați în ceea ce fac pentru a îmbunătăți rezultatele învățării.
- Permite studenților să devină gânditori / conștiințioși / asumatori de risc într-un mediu protejat.
- Învăț să nu se bazeze pe profesor ... să fie responsabili ei înșiși ... să devină independenți!

Motive pentru care E-learning este esențial pentru profesori:

- Predă alfabetizarea digitală.
- Competențele valoroase utilizabile într-o lume digitală sunt învățate - un comportament adecvat online, cetățenie digitală bună, siguranța cibernetică, plagiat, lucrul cu echipe virtuale, auto-disciplina într-o lume virtuală, antreprenoriat digital și la nivel mondial, globalizarea etc.
- Lărgeste orizonturile multor elevi, deoarece expune pe elevii la lumea reală.
- Se potrivește cu persoanele defavorizate de distanță și izolare.
- Permite un mediu de învățare mobil - oriunde, oricând, oricum!
- Inspiră elevii să se aștepte mai mult de la educație.
- Îi face pe elevi să meargă la surse!

C. Învățarea la distanță – sincron vs asincron

Învățarea sincronă - învățarea la distanță sincronă are loc atunci când profesorul și elevii interacționează în locuri diferite, dar în același timp.

Învățarea asincronă - învățarea la distanță asincronă are loc atunci când profesorul și elevii interacționează în diferite locuri și în diferite momente.

Ce alegem? Elevii înscriși în cursuri sincrone sunt, în general, obligați să se conecteze la calculatorul lor într-un timp prestabilit, cel puțin o dată pe săptămână. Învățarea la distanță sincronă poate include componente multimedia, cum ar fi grupuri de discuții, seminare web, videoconferințe și apeluri telefonice. Elevii înscriși în cursuri asincrone își pot finaliza munca oricând doresc. Învățarea la distanță asincronă se bazează adesea pe tehnologii precum e-mail, e-cursuri, forumuri online, înregistrări audio și înregistrări video.

Indiferent dacă mediul de învățare la distanță este sincron sau asincron, obiectivul profesorului este să atingă obiectivele cursului, chiar și într-un mediu online. Un profesor care se bazează pe abordări sincrone, asincrone, blended learning sau o combinație de abordări de comunicare trebuie să comunice în mod clar, frecvent și eficient pentru ca elevii să profite la maximum de experiența educațională.

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.1. Profilul de formare al absolventului de liceu

Competențe-cheie sau competențe transversale. Competențele transversale sunt acele capacități care transcend un anumit domeniu, respectiv program de studii, având o natură transdisciplinară. Acestea constau în abilități de lucru în echipă, abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă/străină, utilizarea tehnologiei informației și comunicării - TIC, rezolvarea de probleme și luarea deciziilor, recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității, autonomia învățării, inițiativă și spirit antreprenorial, deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții, respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale etc. Adoptând un criteriu ce vizează raportarea la cultura de bază, precum și la perspectivele ulterioare ale educației și ale formării continue, în concepția Comunității Europene (*Eurydice*) un rol important revine competențelor-cheie. Astfel, Comisia Europeană, prin Directoratul General pentru Educație și Cultură, a definit opt competențe-cheie, centrale în procesul educațional:

- competențe de comunicare în limba maternă;
- competențe de comunicare în limbi străine;
- competențe de matematică și științe;
- competențe de TIC (Tehnologia informației și comunicării);
- competențe de a învăța să înveți;
- competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice;
- competențe de educația antreprenorială;
- competențe de sensibilizarea la cultură.

În accepțiunea specialiștilor Comisiei Europene, definiția competențelor-cheie este următoarea: „Competențele-cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, de deprinderi/ abilități și de atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți.” Din această definiție și din analiza specificului competențelor-cheie rezultă următoarele:

- competențele se definesc printr-un sistem de cunoștințe – deprinderi/abilități – atitudini/valori;
- au un caracter transdisciplinar implicit;
- competențele-cheie reprezintă, într-un fel, finalitățile educaționale ale învățământului obligatoriu și reprezintă baza educației permanente.

1. Comunicarea în limba oficială. Comunicarea în limba oficială reprezintă capacitatea de a exprima și interpreta concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și scris (ascultat, vorbit, citit și scris) și de a interacționa lingvistic într-o manieră adecvată și creativă în toate contextele culturale și sociale: în educație și formare profesională, la locul de muncă, activități recreative, timp liber. Competența de comunicare rezultă din învățarea limbii oficiale, care are legătură intrinsecă cu dezvoltarea capacității cognitive a individului de a interpreta lumea și de a relaționa cu cei

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

din jurul său. O atitudine pozitivă privind comunicarea în limba oficială implică dispoziția spre un dialog critic și constructiv, aprecierea calităților estetice și disponibilitatea de a te conforma lor, interesul de a interacționa cu alții. Acest lucru implică conștientizarea impactului vorbirii asupra altora și a nevoii de a înțelege și utiliza limba într-un mod responsabil pozitiv și social.

2. Comunicarea în limbi străine. Comunicarea în limbi străine necesită deprinderi cum ar fi medierea, înțelegerea interculturală. Nivelul de cunoaștere avansată al unei persoane variază între cele 4 dimensiuni (ascultat, vorbit, citit, scris) și între limbi diferite, în concordanță cu mediul social și cultural din care provine individul, mediul înconjurător, nevoile și/sau interesele acestuia. Deprinderile esențiale pentru comunicarea în limbi străine constau în capacitatea de a înțelege limba vorbită, de a iniția, susține și termina o conversație, de a citi, înțelege și produce texte adecvate nevoilor individului. Indivizii trebuie să fie capabili să folosească instrumente ajutătoare în mod adecvat și să învețe limbi străine în mod informal, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți. O atitudine pozitivă implică aprecierea diversității culturale, interesul și curiozitatea în ceea ce privește limbile străine și comunicarea interculturală.

3. Competențe de bază în matematică, științe, tehnologie. Competența matematică reprezintă capacitatea de a dezvolta și de a aplica gândirea matematică cu scopul de a rezolva un șir de probleme apărute în situații zilnice. În încercarea de a dezvolta competențe în ceea ce privește lucrul cu elemente de bază matematice, accentul trebuie să cadă pe procesul în sine, pe activitate, precum și pe cunoaștere. Competența matematică implică, în diferite grade, capacitatea și disponibilitatea de a folosi tipuri de gândire matematică (gândire logică și spațială) și modalități de prezentare (formule, modele, constructe, grafice, scheme). Competența în științe se referă la capacitatea și disponibilitatea de a folosi un număr de cunoștințe și metodologii cu scopul de a explica lumea naturală, de a identifica întrebări și de a schița concluzii bazate pe dovezi. Competența în tehnologie este privită ca o aplicare a acelor cunoștințe și metodologii ca răspuns la nevoile sau dorințele omenești. Competența în științe și tehnologie implică o înțelegere a schimbărilor cauzate de activitatea omului și responsabilitate din partea cetățeanului.

4. Competențe informatice. Competențele informatice implică utilizarea critică și sigură a tehnologiilor societății informaționale în timpul orelor de program, în timpul liber și pentru a comunica. Acestea sunt fixate prin competențe de bază în TIC: folosirea computerului pentru recuperare, evaluare, stocare, producere, prezentare și schimb de informații, comunicare și participare la rețele de colaborare prin intermediul Internetului. Competențele informatice cer o înțelegere și cunoștințe totale despre natura, despre rolul și oportunitățile tehnologiei societății informaționale în contexte de zi cu zi: în viața socială și personală, ca și la locul de muncă. Indivizii trebuie, de asemenea, să înțeleagă faptul că tehnologia societății informaționale poate să sprijine creativitatea și inovația și să fie atenți la problematica referitoare la validitatea și credibilitatea informației disponibile și a principiilor legale și etice implicate în folosirea interactivă a tehnologiei societății informaționale. Folosirea tehnologiei societății informaționale cere o atitudine critică și de reflectare prin informații disponibile și o folosire responsabilă a mijloacelor media interactive. Această competență va fi susținută de interesul în angajarea în comunități și rețele pentru scopuri culturale, sociale și/sau profesionale.

5. Competența de a învăța. Competența de a învăța reprezintă capacitatea de a urmări și de a persevera în învățare, de a-și organiza propria învățare, inclusiv printr-un management eficient al timpului și al informării, atât individual cât și în grup. Competența de a învăța presupune ca persoanele care se formează să construiască peste cunoștințele dobândite anterior și peste experiența de viață, în scopul de a folosi și aplica cunoștințe și deprinderi într-o varietate de contexte: acasă, la locul de muncă, în educația și formarea profesională. Motivarea și încrederea individului sunt cruciale pentru această

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

competență. În toate situațiile, competența de a învăța cere individului să cunoască și să înțeleagă strategiile sale preferate de învățare, punctele tari și slabe ale deprinderilor și calificărilor sale, dar și să fie capabil să caute oportunități de pregătire și instruire, de consiliere sau/și asistență disponibile. Indivizii trebuie să fie capabili să își consacre timp pentru învățare prin auto-disciplină și în mod independent, dar de asemenea trebuie să lucreze în colaborare, ca parte a procesului de învățare, să profite de grupul eterogen și să împărtășească ceea ce au învățat. Indivizii trebuie să fie capabili să își organizeze propria învățare, să își evalueze propria muncă și să fie dispuși să ceară sfaturi, informații și asistență, dacă este cazul. O atitudine pozitivă include motivarea și încrederea de a urmări și reuși în activitatea de învățare pe toată perioada vieții. Atitudinea de rezolvare de probleme susține atât procesul de învățare, cât și capacitatea individului de a depăși obstacole, și de a se schimba. Dorința de a pune în practică învățarea anterioară și curiozitatea de a căuta oportunități de învățare, precum și de a pune în practică învățarea într-o varietate de contexte de viață sunt elemente esențiale ale unei atitudini pozitive.

6. Competențe sociale și civice. Aici intră competențe personale, interpersonale și interculturale și sunt acoperite toate formele de comportament, pentru a oferi individului posibilitatea de a participa într-un mod constructiv și eficient la viața socială și în câmpul muncii, iar în mod special în societățile din ce în ce mai diversificate, oferindu-i posibilitatea de a rezolva conflicte, dacă este necesar. Competențele sociale au legătură cu bunăstarea socială și personală, care presupune înțelegerea cu privire la cum pot indivizii să-și asigure sănătatea mintală și fizică optimă, incluzând resurse pentru sine, pentru propria familie și pentru mediul social, precum și cunoștințe despre cum poate să contribuie la toate acestea un stil de viață sănătos. Partea cea mai însemnată a acestei competențe include capacitatea de a comunica în mod constructiv în diferite medii, de a arăta toleranță, de a exprima și înțelege diferite puncte de vedere, de a negocia cu abilitate pentru a produce încredere, și de a empatiza. Această competență se bazează pe o atitudine de colaborare, asertivitate și integritate. Competențele civice se bazează pe cunoașterea conceptelor de democrație, justiție, egalitate, cetățenie, drepturi civile, referitor la modul cum sunt ele exprimate în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și în declarații internaționale și la modul cum sunt ele aplicate de către diferite instituții la nivel local, regional, național în Europa și la nivele internaționale. Deprinderile pentru competențele civice se raportează la capacitatea de a se angaja efectiv împreună cu alții în domeniu public și de a da dovadă de solidaritate și interes în rezolvarea de probleme care afectează comunități locale și comunități mari. Aceasta implică o reflectare critică și creativă, o participare constructivă la viața comunității și la activități în comun, precum și luare de decizii la toate nivelurile, de la local, la nivel național și european, în special prin vot. O participare constructivă implică, de asemenea, activități civice, suport pentru diversitate și coeziune socială, dezvoltare sustenabilă și bunăvoința de a respecta valorile și viața privată a semenilor.

7. Competențe antreprenoriale. Aceste competențe se referă la capacitatea unui individ de a pune ideile în practică. Aici intră creativitatea, inovația, asumarea riscurilor, precum și capacitatea de a planifica și de a manageria proiecte în scopul atingerii obiectivelor. Aceasta sprijină indivizii nu numai în viața lor de zi cu zi, dar și la locul de muncă, făcându-i conștienți de contextul muncii lor, făcându-i capabili să profite de oportunități și constituie temelia pentru deprinderi și cunoștințe mult mai specifice cerute de cei care stabilesc sau contribuie la o activitate socială ori comercială. Aceasta trebuie să includă conștientizarea valorilor etice și să promoveze buna guvernare. Deprinderile se raportează la managementul de proiect proactiv

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

(incluzând, de ex., capacitatea de a planifica, organiza, gestiona, conduce și delega, analiza, comunica, raporta, evalua și înregistra), reprezentare efectivă și negociere, precum și la capacitatea de a lucra atât individual, cât și în colaborare cu echipa. Capacitatea de a aprecia și identifica punctele tari și slabe, de a evalua și de a-și asuma riscuri, dacă apar, și când ele sunt justificate, este esențială. O atitudine antreprenorială se caracterizează prin inițiativă, atitudine proactivă în viața personală și socială la fel ca și în timpul orelor de lucru. Aceasta include, de asemenea, o motivare și o determinare în a veni în întâmpinarea obiectivelor, dacă există scopuri personale și ținte comune cu alte persoane, inclusiv la locul de muncă.

8. Competența de exprimare culturală. Definiție: aprecierea importanței exprimării creative și a ideilor, experiențelor și a emoțiilor, printr-un șir de mijloace printre care muzica, interpretare artistică, literatură, arte vizuale. Cunoștințele culturale includ conștientizarea moștenirii culturale la nivel local, național și european, și a locului ei în lume. Aceasta înglobează cunoștințe de bază despre opere culturale majore, inclusiv cultură populară contemporană. Este esențială în înțelegerea diversității culturale și lingvistice din Europa și din alte regiuni ale lumii nevoia de a le păstra, precum și importanța factorilor estetici în viața de zi cu zi. Deprinderile includ și capacitatea de a raporta propriile puncte de vedere creative și expresive la opinii ale altor persoane, de a identifica și realiza oportunități sociale și economice în activitatea culturală. Exprimarea culturală este esențială pentru dezvoltarea deprinderilor creative, care pot fi transferate într-o varietate de contexte profesionale. O înțelegere solidă a propriei culturi și identități poate constitui baza pentru o atitudine deschisă și respect pentru diversitatea de exprimare culturală. O atitudine pozitivă înglobează creativitate și disponibilitate de a cultiva capacități estetice prin auto- exprimare artistică și prin participare la viața culturală.

Institutul de Științe ale Educației a elaborat un document de politici educaționale cunoscut sub titlul *Profilul de formare al absolventului*, prin care sunt precizate așteptările privind finalitățile sistemului de educație, cu referire la formarea și dezvoltarea competențelor-cheie, așa cum rezultă din Legea Educației Naționale, precum și din documentele Comisiei Europene (www.ise.ro/wp-content/.../Profilul-de-formare-al-absolventului_final.pdf). Competențele vizate ca rezultate ale învățării sunt configurate pe niveluri de dezvoltare ale elevului. Astfel, pot fi delimitate mai multe cadre privind profilul de formare al absolventului de învățământ preșcolar, la finalul de ciclului primar, pentru absolventul învățământului gimnazial, referitor la absolventul învățământului obligatoriu, privind absolventul ciclului secundar superior, dar și sub aspectul tranziției către învățământul terțiar nonuniversitar, către piața muncii sau către învățământul superior.

Așadar, problematica desprinsă din analiza profilului de formare ține de așteptările pe care ni le facem în legătură cu rezultatele educării și formării copiilor și tinerilor în raport cu dinamica socială, cu cerințele pragmatice ale pieței muncii. De la catedră însă o întrebare legitimă se poate formula: Cum se realizează în mod concret trecerea de la reperele teoretice la modalitățile de realizare practice privind formarea competențelor, cum pot fi operaționalizate demersurile didactice astfel încât să fie posibile ca rezultate competențele-cheie, așa cum sunt precizate prin profilul de formare european? Ipoteza tacită este că există o distanță consistentă între aspectele teoretice, pedagogico- didactice preconizate astfel încât să configureze coerent profilul absolventului și rezultatele concrete obținute la finalizarea unui ciclu de învățământ, ca diferență între intențiile de formare și realitatea formată. Care este raportul dintre aspectele implicite și cele explicite în demersul de învățare, în efortul de a forma, consolida și dezvolta competențe? Care este ponderea din procesul educativ ce poate fi lăsată pe seama învățării latente?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Profilul de formare al absolventului de clasa a X-a

Comunicare în limba maternă	<ul style="list-style-type: none"> -Receptarea și interpretarea de informații, date, opinii, concepte, idei, sentimente în contexte școlare, extrașcolare, profesionale - Exprimarea de opinii, idei, sentimente în contexte școlare, extrașcolare, profesionale -Participarea constructivă la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare, extrașcolare, profesionale, conștientizând impactul limbajului asupra celorlalți
Comunicare în limbi străine	<ul style="list-style-type: none"> -Receptarea unor idei, informații, opinii, sentimente în mesaje orale sau scrise în limba străină în diverse contexte școlare și extrașcolare - Exprimarea unor idei, opinii, fapte, sentimente în limba străină, în cadrul unor mesaje orale și scrise în contexte școlare și extrașcolare, în funcție de nevoi și interese - Participarea la interacțiuni verbale pe teme de interes, utilizând adecvat convențiile de comunicare
Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B)	<ul style="list-style-type: none"> -Manifestarea interesului pentru identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în contexte școlare, extra- școlare și profesionale (A) - Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații concrete, inclusiv profesionale (A) - Rezolvarea unor probleme în diferite situații, utilizând instrumente și/sau metode specifice matematicii (A) - Explorarea și explicarea unor procese naturale și tehnologice, prin aplicarea unor metode de investigație științifică, în diferite contexte școlare, extrașcolare și profesionale (B) - Realizarea a diverse activități tehnologice relevante pentru nevoile comunității (B) - Manifestarea interesului pentru un stil de viață sănătos și pentru un mediu curat. (B) - Aplicarea sistematică a unor reguli de păstrare a sănătății și reflecția critică asupra schimbărilor produse de activitatea umană în mediul înconjurător (B)
Competență digitală	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea critică, selectivă și creativă a resurselor și aplicațiilor informaționale și educaționale digitale complexe, ca suport în rutina zilnică a învățării - Participarea constructivă și creativă la dezvoltarea unor conținuturi digitale, inclusiv de tip social media sau resurse educaționale deschise în cadrul unor proiecte educaționale - Promovarea normelor privind siguranța pe internet și a comportamentelor pozitive și constructive în mediile virtuale sociale

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

A învăța să înveți	<ul style="list-style-type: none"> - Formularea unor obiective și planuri de învățare realiste pe baza aspirațiilor personale, școlare și profesionale - Identificarea și aplicarea unor strategii și tehnici de învățare eficientă - Asumarea responsabilității pentru propria învățare, monitorizarea progresului personal și autoreglarea în activități de învățare individuală sau de grup - Analizarea posibilităților de dezvoltare personală
Competențe sociale și civice	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea, în situații concrete de viață – școlare, extrașcolare, inclusiv profesionale - a valorilor, normelor și a obligațiilor morale - Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite - Asumarea responsabilității pentru consecințele alegerilor făcute în contexte școlare, extrașcolare și profesionale - Manifestarea deschiderii față de empatie, diversitate, alteritate și interculturalitate
Spirit de inițiativă și antreprenoriat	<ul style="list-style-type: none"> - Punerea în practică a unor idei inovative în derularea unor activități, proiecte, pe baza evaluării și minimizării riscurilor - Manifestarea abilității de a lucra individual și în echipe pentru rezolvarea unor probleme care presupun schimb de opinii, planificare, organizare, obținerea unor rezultate, evaluare, reflecție critică - Analizarea posibilităților de dezvoltare personală - Alegerea traseului profesional potrivit posibilităților și intereselor personale, oportunităților și provocărilor specifice diferitelor alternative
<i>Sensibilizare și exprimare culturală</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea diverselor forme de exprimare culturală și respectarea diferențelor - Exprimarea ideilor, a experiențelor și a emoțiilor utilizând diverse medii și forme de expresivitate, în funcție de aptitudinile personale, inclusiv prin transferul abilităților creative în contexte profesionale - Identificarea diverselor forme de exprimare culturală și respectarea diferențelor - Participarea la o varietate de proiecte și evenimente culturale în diverse contexte, inclusiv profesionale

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a

<i>Comunicare în limba maternă</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Distingerea și interpretarea unei varietăți de texte și mesaje receptate în diverse situații de comunicare, inclusiv în contexte imprevizibile, formale și non-formale - Aprecierea calității estetice a textelor receptate - Exprimarea de opinii, idei, sentimente, argumente, contraargumente într-o varietate de contexte, inclusiv profesionale, formulând o diversitate de mesaje și texte - Participarea responsabilă și creativă la o diversitate de interacțiuni în contexte, variate inclusiv profesionale și sociale, prin respectarea unor convenții de comunicare
Comunicare în limbi străine	<ul style="list-style-type: none"> - Receptarea și interpretarea de concepte, idei, opinii, sentimente exprimate oral sau în scris în funcție de nevoi și de interese, în diverse contexte, inclusiv de comunicare interculturală - Exprimarea unor idei, concepte, opinii, sentimente în diverse contexte sociale și culturale, inclusiv de mediere și transfer - Participarea la interacțiuni verbale prin adaptarea limbajului la diverse contexte sociale și culturale, inclusiv de dialog intercultural
Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B)	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestarea interesului pentru respectarea adevărului și pentru utilizarea matematicii, valorificând avantajele oferite de aceasta în contexte variate (A) - Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații într-o varietate de contexte (A) - Utilizarea instrumentelor și metodelor matematice pentru analiza unei situații date sau pentru rezolvarea unor probleme în situații diverse (A) - Dezvoltarea unui demers investigativ privind procese naturale și tehnologice relevante, comunicarea concluziilor rezultate precum și a raționamentului acestuia (B) - Realizarea, individual sau în echipă, a unor proiecte și explorarea unor procese naturale și tehnologice din perspectiva avantajelor, limitelor și riscurilor (B) - Promovarea unor obiceiuri de viață echilibrată/unui stil de viață sănătos și a unor principii de dezvoltare durabilă (B)
Competență digitală	<ul style="list-style-type: none"> - Construirea unui mediu digital personal de resurse și aplicații digitale, relevante pentru nevoile și interesele de învățare - Participarea constructivă și creativă în comunități virtuale de învățare, relevante pentru nevoile și interesele personale sau profesionale viitoare - Evaluarea critică și reflexivă cu privire la impactul tehnologiilor de informare și comunicare asupra propriei învățări, a vieții individuale și a relațiilor sociale, în general

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

A învăța să înveți	<ul style="list-style-type: none"> -Elaborarea unui plan de dezvoltare personală care să vizeze armonizarea dintre propriul profil și diversele oportunități profesionale - Evaluarea și ameliorarea unor strategii de învățare pentru a rezolva probleme în contexte variate sociale și profesionale, cu estimarea corectă a riscurilor înainte de a trece la acțiune - Reflecția critică asupra rezultatelor învățării prin raportare la exigențele proprii și la așteptările celorlalți - Identificarea oportunităților pentru activitățile personale, pentru parcursul educațional/profesional și/sau de afaceri
Competențe sociale și civice	<ul style="list-style-type: none"> - Exprimarea opțiunii pentru un set de valori care structurează atitudinile și comportamentele proprii în situații variate de viață - Manifestarea unui comportament pro-activ și responsabil care încurajează integrarea socială și interculturalitatea - Participarea la viața civică prin exercitarea cetățeniei active și prin promovarea dialogului intercultural
Spirit de inițiativă și antreprenoriat	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestarea inițiativei, a creativității în punerea în practică a unor idei inovative în derularea unor activități, proiecte pe baza evaluării și asumării riscurilor - Manifestarea unor abilități de management de proiect, care presupun activități de analiză, conducere, delegare de competențe, negociere, obținerea unor rezultate în condiții de eficiență - Identificarea oportunităților pentru activitățile personale, pentru parcursul educațional/profesional și/sau de afaceri - Stabilirea rolurilor proprii, actuale și de perspectivă, în raport cu oportunitățile identificate
<i>Sensibilizare și exprimare culturală</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea, păstrarea și conservarea unor bunuri culturale și de patrimoniu - Dezvoltarea simțului estetic prin realizarea de lucrări creative, inclusiv prin valorificarea relației dintre expresia artistică individuală și cea de grup precum și prin respectarea diversității exprimării culturale - Promovarea, păstrarea și conservarea unor bunuri culturale și de patrimoniu - Promovarea unor inițiative și proiecte culturale la nivelul școlii și comunității, prin valorificarea propriilor abilități creative - Identificarea și realizarea oportunităților sociale și economice în cadrul activității culturale

La limba și literatura română avem în vedere ca elevii din ciclul liceal să aibă structurate competențele-cheie dezvoltate în gimnaziu și anume: *comunicare în limba maternă* (limba și literatura română) și *sensibilizare și exprimare culturală*.

BIBLIOGRAFIE

1. *** Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning, OJ L 394, 30.12.2006, p. 10–18, <http://data.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>
2. [www.ise.ro/wp-content/ .../Profilul-de-formare-al-absolventului_final.pdf](http://www.ise.ro/wp-content/.../Profilul-de-formare-al-absolventului_final.pdf)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.2. Plan de implementare a mentoratului pentru cariera didactică în instituția de învățământ

I.2.1. Descriere succintă a instituției de învățământ

Se va redacta un document care să conțină informații referitoare la profilul instituției școlare (liceu/colegiu, profil), număr de elevi școlarizați/ an școlar în curs/ clasă, resursa umană (personal didactic titular/ asociat, personal didactic auxiliar, personal administrativ sau nedidactic), resursa materială, situația centralizatoare a spațiilor, dotarea laboratoarelor/ sălilor de curs ș.a. În vederea demarării acțiunii de implementare a mentoratului pentru cariera didactică în instituția respectivă, acest document va fi supus aprobării Consiliului de Administrație al unității de învățământ

I.2.2. Argumentarea necesității implementării unui program de mentorat în instituția școlară

I.2.2.1. Mentorat: cadre de definiție

Socrate și Platon, Aristotel și Alexandru cel Mare reprezintă două dintre cele mai cunoscute binoame mentor – discipol din istoria omenirii, dar poate că putem aminti în acest context și de unul din domeniul literaturii, relevant pentru tema abordată: Mentor și Telemac. În epopeea sa, Homer creează un personaj caracterizat prin înțelepciune căruia Ulyse îi încredințează educația lui fiului său, Telemac, dar și treburile casei sale, numit Mentor. Mai mult, zeița înțelepciunii, atunci când și-a dorit să-l întâlnească pe Telemac pentru a-l îndemna să lupte împotriva peștorilor Penlopei ia chipul bătrânului Mentor. Ca multe substantive proprii, și numele personajului din *Odiseea* s-a „comunizat”, devenind un eponim folosit cu sensul de persoană cu experiență, care împărtășește din înțelepciunea sa oamenilor tineri, încă neexperimentați. Se remarcă de altfel folosirea în discursul specializat și a substantivului *mentorat* care, deși nu se regăsește în DEX, este înțeles ca relație de învățare de lungă durată, bazată pe susținerea dezvoltării carierei unui novice de către cineva cu experiență. Scopul principal al mentoratului este de a stimula creșterea personală și profesională, dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și capacității de înțelegere a unui domeniu, mentorul devenind astfel sursă de inspirație și sprijin.

- Eponim: Mentor (Cf Homer, *Odiseea*) → „tată, profesor, model, ghid, prieten al lui Telemachus”, la care se adaugă un alter ego feminin: Atena → încurajare, sprijin pentru fiul lui Odysseus, de aici: pletora semantică a „părintelui” (părintesc, părintește) și a empatiei
- Sens generic: relație diadică între discipol (învățăcel) și maestru (adult experimentat) în folosul celui dintâi în dezvoltarea profesională, academică, personală
- Sens restrâns/ specific educațional: relația de colaborare temporară între *mentor* și *persoana mentorată*, prin urmare una din relațiile: profesor *expert* și profesor debutant (novice); profesor metodist și practicant (elev, student); diriginte/ tutore/profesor de sprijin și discipol (elev)

I.2.2.2. Mentorat: Descriptori

Descriptorii mentoriali reprezintă criterii calitative care descriu modul de manifestare a competențelor mentorului în relație cu cadrul didactic mentorat și permit determinarea gradului de realizare a acestora (minim, mediu, maxim), constituind indicatori operaționali direct observabili:

- în comportamentul mentorului;
- la nivelul rezultatelor și produselor activității concrete a cadrului didactic mentorat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Descriptorii mentorali pot fi inventariați în funcție de trei criterii, și anume:

- **Reciprocitate:** schimbare de roluri între maestru și discipol; colaborare, empatie
- **Dinamism:** creează contexte care, la rândul lor, modelează relația; creativitate, receptivitate
- **Reflexivitate:** facilitează și provoacă; presupune: stimulare, implicare, dezvoltare între-/ intrapersonală

În **educație, mentoratul** reprezintă un proces complex care vizează orientarea, predarea, influențarea, sprijinul acordate unui discipol/ profesor debutant sau elev, student, un demers al cărui triumf se bazează pe încredere și respect reciproc.

I.2.3. Prezentarea scopului și a obiectivelor programului de mentorat

- **Scop:**

Dezvoltarea cadrului didactic debutant, prin dezvoltarea competențelor de proiectare, implementare și evaluare didactică și prin aprofundarea culturii organizaționale, pentru a atinge standardele profesionale ale unui cadru didactic de succes.

- **Obiective:**

O₁: să parcurgă individual și conștient documentele curriculare;

O₂: să-și dezvolte abilitățile de întocmire a documentelor de proiectare școlară și extrașcolară;

O₃: să manifeste creativitate și deschidere pentru proiectarea didactică centrată pe dezvoltarea competențelor;

O₄: să completeze corect documentele oficiale;

O₅: să amenajeze corespunzător spațiul derulării activităților didactice școlare;

O₆: să utilizeze strategii didactice diferențiate, în funcție de grupurile de elevi cu dificultăți la învățatură, dar și cu performanțe școlare;

O₇: să comunice eficient cu personalul instituției, respectând ierarhia instituțională;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.2.4. Roluri și responsabilități necesare la nivelul instituției de învățământ

I.2.4.1. Mentor: profil, competențe, roluri

o De la „expert” în aria curriculară la mentor

Profesorul își asumă o diversitate de ROLURI , a căror exercitare este dependentă de propria-i personalitate				→EXPERT	→MENTOR
de organizare și conducere a clasei ca grup social	calitatea de educator – valori și sentimente morale pozitive față de sine, cât și față de ceilalți, comportamente de cooperare, de manifestare liberă, creatoare	executor, aplicant al curriculei de specialitate/ arie curriculară (ex. <i>Aria Limbă și comunicare</i>)	lider în clasa de elevi; manager, de persoană care supraveghează, dirijează și organizează activitățile desfășurate în clasă	LEADERSHIP	↓ CUNOȘTINȚE
de consiliere și orientare școlară și profesională	organizator al procesului de predare-învățare-evaluare –un profesionist în specialitate și în psihopedagogie (școlară, socială);	persoană-resursă în rezolvarea problemelor emoționale și motivaționale ale elevilor; facilitator al dezvoltării cognitive și morale ale elevilor	expert în actul de predare-învățare-evaluare; în stiluri educaționale actualizate; declanșator și de susținător al interesului pentru învățare al elevilor;	CONSILIER și AGENT MOTIVATOR, profesionist REFLEXIV (înțelegere și reflecție, studiere și analizare a fenomenelor psihopedagogice cu care se confruntă)	↓ CALITĂȚI
de îndrumare a activității extrașcolare	membru al corpului profesoral – participarea activă la prestigiul instituției școlare; colaborarea cu colegii la creșterea actului educativ și la menținerea climatului optim educativ în școală; atitudine		model sociomoral pentru elevi, de transmitător de valori și de atitudini profesionist care analizează, studiază și interpretează fenomenele psihosociale din clasă	MODEL: comportament ectosemantic ireproșabil, model pentru discipol. MANAGER: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură	↓ ABILITĂȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

	responsabilă față de propria pregătire și față de pregătirea elevilor.			consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.	
de formare și perfecționare profesională continuă și cercetare pedagogică				EXPERT – proces didactic (predare-învățare-evaluare); ia decizii	↓ VALORI ȘI ATITUDINI
de activitate socioculturală	partener al educației - colaborarea cu alți factori educativi (părinții elevilor, alte instituții educative) pentru a contribui la educarea optimă a copiilor.				↓ MOTIVAȚIE
Apud Dan Potolea	Apud Adrian Nicolau	Apud Gallagher	Shaun	Apud Anita E. Woolfolk	ROLURI

• **Comportamentul ectosemantic al mentorului: descriptori**

CUNOȘTINȚE	CALITĂȚI	ABILITĂȚI	VALORI ȘI ATITUDINI	MOTIVAȚIE
PROFESIONIST / disciplinele din aria curriculară aplicată (ex. Limbă și comunicare) și domeniul pe care-l reprezintă (ex. Limbă și Literatură/ Filologie):	MANAGER:	LEADERSHIP - experiență și organizare; - un BUN COMUNICATOR:	MODEL: deschidere, flexibilitate, creativitate;	DEZVOLTARE INTER-/INTRAPERSONALĂ:
- înțelege conceptele și principiile generale în domeniul asigurării	- managementul lecțiilor; - diverse idei practice care	- capacitatea de a programa, de a analiza și de a evalua;	- respect pentru abilitățile celorlalți;	- interes față de creșterea/ îmbunătățirea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

calității prin procesul formării inițiale a profesorilor;	fac o lecție să decurgă lin; - cunoștințe despre mersul lecției;			calității educației
- cunoaște documentele de bază în asigurarea calității educației;	- managementul clasei; - modalități de organizare a clasei;	- disponibilitatea de a împărtăși ceea ce știe;	- dorința de a-și oferi sprijinul ori de câte ori este nevoie; - atitudinea empatică și înțelegătoare față de persoana mentorată sau mentorabil (elev/student/profesor debutant);	- interes față de procesul formării viitorilor profesori;
- are un nivel ridicat de înțelegere a problemelor cu care se confruntă învățământul liceal/ superior în actuala etapă de armonizare a programelor și strategiilor în acord cu cele de promovare pe plan european; - înțelege problemele cu care se confruntă unitățile școlare de învățământ sub aspectul calității resursei umane și oferă soluții în rezolvarea acestora;	- strategii de aplicat în situații diverse; - disponibilitatea de a sprijini și susține studenții; - capacitatea de a analiza critic, în mod constructiv situațiile educaționale;	- abilitatea de a transforma cunoștințele academice într-un conținut al lecției accesibil elevilor; - capacitatea de a aplica în practică cunoștințele teoretice;	- demn de încredere; - comportament etic în raporturile cu cei pe care îi învață;	- implicare devotată în rolul de mentor;
- are o viziune proprie privind îmbunătățirea calității procesului de pregătire a viitorilor profesori, astfel încât unele din deficiențele constatate (personal) să fie ameliorate/ depășite;	- entuziasm; - dorința de a reflecta asupra propriei activități didactice;	- competențe de comunicare; - abilitatea de a comunica asertiv și de a asculta;	- încrederea în sine și abilitatea de a provoca acest sentiment și celor pe care îi formează;	- preocuparea pentru afirmarea excelenței în domeniul în care se manifestă;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- are înalte standarde de competență și expertiză recunoscută în domeniul în care aplică.	- capacitatea de a examina critic cu elevii/ studenții/ profesorul debutant propria performanță la clasă;	- abilități de a negocia cu oamenii; -abilitate de a ști când să intervină;	atitudine pozitivă în orice împrejurare pentru depășirea problemelor și a dificultăților.
	- flexibilitate și deschidere în a admite că propriul stil de învățare și predare nu este unicul posibil și nici „cel mai bun”.	- capacități empatică și grijă pentru cei pe care îi formează; - cunoaștere a realității, inclusiv a constrângerilor;	

• **Competențe transversale¹→Profilul mentorului**

Gândire critică și inovatoare:

- gândire critică, gândire inovatoare, creativitate, antreprenoriat, ingeniozitate;
- gândire reflexivă, abilități de prezentare, decizii luate motivat/justificat; comunicare;
- abilități de aplicare, capacitatea de a conduce, aptitudini organizatorice

Abilități (competențe) interpersonale:

- lucrul în echipă, colaborarea, inițiativa, sociabilitatea, colegialitatea, autodisciplina, entuziasmul;
- compasiunea, integritatea, angajamentul, conștientizarea, toleranța, deschiderea;

Abilități (competențe) intrapersonale:

- respectul pentru mediu, stil de viață sănătos, fitness (fizic), empatia, respectul de sine;

Cetățenie globală (globalizare):

- respectul pentru diversitate, înțelegere interculturală, rezolvarea conflictelor, participare civică;

Alfabetizare media și informațională:

- dezvoltarea competențelor digitale; abilitatea de a naviga în mediul online/ utilizator ; libertatea exprimării și a accesului la informațiile din media; autor de RED-uri, bloguri, vloguri, rețele sociale; formarea unei imagini identitare online.

¹ Competențe transversale: set de cunoștințe, abilități, rutine de lucru, trăsături de caracter.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Modelul competențelor transversale propus de *Digital Society and Social Dynamics, 2020*

Fiecare dintre competențele transversale are un rol important în configurarea profilului unui mentor, competențe care, la nivelul relației maestru (mentor)-discipol, prin transfer/ preluare empatică/ conștientizarea modelului oferit de didacticianul „expert”, angajează, în aceeași măsură sau cu asupra de măsură☺, și profilul persoanei mentorate (elev sau student practicant/ profesor debutant)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- **De la profil la atribuții ale mentorului Atribuții:**
 - cunoaște conținutul, obiectivele și rezultatele vizate prin programul de studii psihopedagogice oferit elevilor și studenților practicanți/profesorului debutat de către BPP/universitatea cu care colaborează;
 - formulează întrebări ori de câte ori desfășurarea programului de practică pedagogică nu se realizează în acord cu regulile de colaborare convenite;
 - participă la întâlnirile de lucru organizate de către *Catedra de Științe ale Educației/ Departamentul pentru pregătirea cadrelor didactice* din liceul pedagogic/ universitate în vederea analizării și optimizării activității de practică pedagogică;
 - solicită informații pentru a se edifica în privința diverselor aspecte ale modului în care este concepută și organizată practica pedagogică la nivelul furnizorului de formare inițiată din instituția de învățământ cu care colaborează (BPP);
 - facilitează integrarea elevului/studentului practicanț/ profesorului debutant în unitatea școlară;
 - organizează grupele de elevi/studenți practicanți, respectiv stabilește cu stagiarul (profesorul debutant) un orar acceptat de ambele părți implicate în mentorat;
 - familiarizează elevii/studenții practicanți, profesorul debutant cu organizarea internă a unității școlare (profilul/filiera unității școlare, organigrama unității școlare, distribuția claselor, orarul școlii, documentele curriculare etc);
 - **cunoaște și respectă programa de practică pedagogică;**
 - oferă elevilor și studenților practicanți/profesorului debutant modele de predare a lecțiilor din aria curriculară de referință, a lecțiilor de dirigenție (model de predare în echipă, diverse activități extracurriculare cu elevii etc.);
 - colaborează strâns cu profesorul coordonator de practică pedagogică din BPP-uri/ universitate pentru realizarea unor activități de practică pedagogică de calitate;
 - informează periodic coordonatorul de practică pedagogică din instituția școlară asupra prezenței practicanților la practica pedagogică;
 - facilitează coordonatorului de practică pedagogică accesul la un spațiu din incinta BPP(cabinet metodic, laborator, sala de clasă etc.) în vederea dezbaterilor de analiză în urma susținerii lecțiilor finale predate de către elevii/studenții practicanți/profesorul debutant;
 - oferă consultații periodice practicanților/profesorului debutant (realizarea cu succes a lecțiilor de probă și finale, completarea corespunzătoare a caietului de practică pedagogică, în cazul elevilor/studenților practicanți), în vederea optimizării activităților de practică pedagogică;
 - completează și semnează grilele de evaluare pe fiecare caiet de practică pedagogică pentru fiecare elev/ student practicanț;
 - completează la finalul stagiului de practică, indicatorii privind atingerea standardelor de calitate pentru practica pedagogică din semestrul respectiv;
 - contribuie, prin observațiile și constatările sale, la acordarea notei la practică pedagogică (50% din valoarea totală a notei la practică);
 - formulează propriile sale observații și concluzii cu privire la modul de desfășurare a programului de practică pedagogică;
 - își autoevaluează propria activitate ca mentor, în vederea identificării unor modalități de optimizare a propriei activități;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- face propuneri pentru îmbunătățirea activității de practică pedagogică;
- propune întâlniri și activități relevante și necesare pentru îmbunătățirea procesului formării inițiale a profesorilor;
- realizează activități de cercetare în domeniul activităților de mentorat în colaborare cu alți colegi sau în colaborare cu cadre didactice (din preuniversitar și universitar) preocupate de această problemă;
 - participă la sesiuni de comunicări științifice destinate personalului didactic unde va face cunoscute punctele sale de vedere referitoare la rolul practicii pedagogice în formarea inițială a profesorilor;
 - manifestă disponibilitate pentru a coopera cu toți factorii implicați în realizarea programului de practică pedagogică (reprezentanți ai BPP, universității, conducerea BPP-urilor, reprezentanți și/sau conducerea ISJ-urilor);
 - manifestă disponibilitate pentru a participa la programe de formare continuă în vederea dezvoltării competențelor profesionale (ca profesor și ca mentor).

- **Rolurile mentorului în relație cu persoana mentorată**

- **GHID (GUIDANCE):** model profesional pentru elevul/studentul practicant/profesorul debutant (stagiar) prin calitatea prestației didactice și prin implicarea în viața organizației școlare;-
- **AJUTOR (HELP):** persoană-resursă în contextul ofertei de activități didactice demonstrative și al feedback-ului activităților didactice
- **CONSILIER (ADVICE):** consilier al elevului/studentului practicant/ profesorului debutant
- **SUPPORT:** evaluator al activității didactice desfășurate de practicant/ profesorul debutant (stagiar)

- **În concluzie, reținem că mentorul:**

- va stabili întâlniri lunare pentru consilierea și îndrumarea mentorabilului;
- va împărtăși deschis toată experiența profesională dobândită;
- va fi accesibil, dedicat și implicat pe tot parcursul programului;
- va oferi feedback obiectiv și va fi un reper de urmat pozitiv;
- va oferi resurse pentru activitatea individuală a profesorului debutant;
- va păstra confidențialitatea conversațiilor.

I.2.4.2. Persoană mentorată sau mentorabil: student, profesor debutant

- va participa la întâlnirile cu mentorul, conform unui grafic lunar;
- va fi proactiv în comunicarea cu mentorul;
- va fi deschis și onest în stabilirea unor scopuri, așteptări, provocări și preocupări, astfel încât mentorul să îl poată ajuta;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- va pregăti participarea la fiecare ședință, conform îndrumărilor primite de la mentor;
- va asculta activ și să adreseze întrebări, ori de câte ori este cazul;
- va păstra confidențialitatea ședințelor de îndrumare;
- va oferi feedback mentorului cu privire la metodele care funcționează și cele care nu funcționează în cadrul ședințelor de mentorat.

I.2.5. Etape și criterii de formare a echipelor mentor-mentorabil (persoană mentorată)

Etape	Activități
Depunerea aplicațiilor	Completarea unor chestionare, stabilirea unei analize SWOT la nivelul instituției și, în special, o analiză de necesarului (resurse umane, dotarea sălilor de curs/ a laboratoarelor etc.)
Etapa de analiză a aplicațiilor și selectare a participanților la program	Identificarea și selectarea profesorilor debutanți, în funcție de criteriile de eligibilitate, cu aprobarea Consiliului de Administrație al unității de învățământ
Derularea programului de mentorat	Mentorul și studentul/ profesorul debutant colaborează în vederea dezvoltării competențelor didactice ale acestuia
Monitorizarea derulării programului	Se completează chestionarele de feedback, interviu, observare directă, chestionar, focus grup
Evaluarea intermediară și finală	Analize face-to-face și completarea chestionarelor pentru evidențierea progreselor înregistrate de mentorabil
Încheierea procesului de mentorat didactic	Mentorabilii pot fi evidențiați, la sfârșitul anului școlar, prin comunicarea performanțelor înregistrate

I.2.6. Implementarea programului de mentorat

Nr. crt.	Activitatea	Ob.	Perioada	Resurse (umane, materiale, informaționale, de timp)	Responsabili	Obs.
1.	Integrarea în colectivul didactic a profesorului debutant		Modul 1	PDI, oferta școlii, laboratoarele și sălile de curs ale unității, orarul, calendarul activităților metodice, îndatoririle profesorului de serviciu etc. Timp alocat: primele două săptămâni	Directorul Mentorul Responsabil de catedră/ comisie curriculum Profesorul debutant	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

2.	Analiza formării inițiale și a experienței didactice dobândită anterior		Modul 1	Experiența profesională, rezultată din analiza CV-ului și a documentelor complementare Timp alocat: 5 zile	Mentorul	
3.	Activitate de consiliere și îndrumare pentru lectura conștientă și personalizată a documentelor curriculare în vederea unei proiectări riguroase, adaptată specificului școlii/clasei		Modul 1	Programa școlară, proiectarea calendaristică/ pe unități, proiectul didactic, formularea obiectivelor operaționale pentru designul didactic Timp alocat: primele două săptămâni	Mentorul	
4.	Participarea la asistențe/ interasistențe		Pe parcursul întregului an școlar	Fișă de asistență/ interasistență	Mentorul, mentorabilul, profesori de specialitate	
5.	Analiza aspectelor observate în cadrul activităților model susținute de profesorul mentor sau de alți colegi de specialitate		După fiecare activitate metodică, pe parcursul întregului an școlar	Fișă de asistență/ interasistență	Mentorul, mentorabilul	
6.	Evaluarea, monitorizarea și înregistrarea progresului făcut de elevi la clasă și de profesorul debutant pe parcursul derulării programului de mentorat		Pe parcursul anului școlar, la final de modul și an școlar	Modele de fișe de evaluare; Caietul de evaluare al elevilor, graficul cu evoluția lor; Fișe de înregistrare a rezultatelor probelor de evaluare	Mentorul, mentorabilul	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.2.7. Monitorizarea și evaluarea programului de mentorat

Pe cine?	Ce?	Cum?	Când?	Cine?
Mentorul	Analiza nevoilor de învățare	Interviu Observare directă Chestionar Focus grup	Înainte de formare La începutul programului	Coordonatorul mentorilor
	Monitorizarea progresului	Jurnale de învățare/ jurnale de reflecție	Pe parcursul programului, o dată la 6 săptămâni	
	Evaluarea procesului de mentorat	Portofolii	Pe parcursul și la încheierea programului	
Coordonatorul mentorilor	Conținutul adecvat și metodologia programului de mentorat	Listă de verificare	La demararea programului, înainte de formarea mentorilor	Responsabilul programului de mentorat
	Monitorizarea dezvoltării competențelor mentorabililor	Observare directă Jurnale de învățare	Pe parcursul programului	
Persoana mentorată sau mentorabilul (student, profesor debutant)	Autoanaliza nevoilor de învățare	Interviuri cu mentorabilul (student, profesor debutant)	La demararea și pe parcursul programului	Mentorii/ coordonatorul mentorilor
	Analiza progresului	Rapoarte ale mentorilor	Pe parcursul programului La încheierea programului	

I.2.8. Portofoliul mentorului

Portofoliul mentorului conține:

- evidența orelor ținute de mentor și asistate de student/ profesorul debutant;
- evidența orelor predate de student/ profesorul debutant și asistate de mentor;
- raportul specific fiecărei activități - analiza SWOT a activității de mentorat (puncte tari/ puncte slabe/ oportunități/ amenințări), concluzii și propuneri de eficientizare ale acestora;
- rezultate concrete din timpul activităților desfășurate;
- fișe de evaluare;
- fișa de observație a lecției;
- jurnalul de practică al mentorabilului (student, profesor debutant).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoș, M. (2007). *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*. Pitești: Ed. Paralela 45.
2. Bontaș, I. (2001). *Pedagogie. Tratat*, ediția a V-a revăzută și adăugită, București: Ed. BIC ALL.
3. Brown, G. T., and Harris, L. R. (2013). "Student self-assessment," in *Sage Handbook of Research on Classroom Assessment*, ed J. H. McMillan (Los Angeles, CA: Sage), 367–393.
4. Cucuș, C. (2008). *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Polirom.
5. Cucuș, C. (coord.) (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași: Polirom, Iași.
6. Downing, S. M., Haladyna, T. M (eds) (2006) *Handbook of Test Development*, Routledge, London.
7. Gavrilă, C. (coord.) (2014). *Manualul mentorului. Metodologii și strategii inovative de mentorat și coaching pentru prevenirea renunțării la cariera didactică a profesorilor debutanți*, Iași: Ed. Spiru Haret.
8. MacBeath, J. (2006). *School Inspection and Self-Evaluation. Working with the new relationship*. Routledge.
9. MacBeath, J., Schwartz, M., Jakobson, L. și Meuret. D. (2000). *Self evaluation in European Schools. A Story of Change*. RoutledgeFalmer.
10. Manolescu, M. (2006). *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*. București: Ed. Mentor Press.
11. Măndruț, M. (2001) Tipologia itemilor, în: Stoica (coord.), *Evaluarea curentă și examenele*, Ed. ProGnosis, București
12. Moise, C. (2003) Teoria și practica evaluării, în *Psihologie. Curs pentru Învățământ la Distanță*. Ed. Universității „Al. I. Cuza”, Iași.
13. Nicola, I. (1994). *Pedagogie*. Ediția a II-a îmbunătățită și adăugită, București: Ed. Didactică și Pedagogică.
14. Nikolic, V., Cabaj, H. (2000). *Am I Teaching Well? Self-Evaluation Strategies for Effective Teachers*. Pippin.
15. Osterlind, S. J. (1998) *Evaluation in Education and Human Services. Constructing test items: multiple-choice, constructed response, performance and other formats*, 2nd edition, Kluwer Academic Publishers.
16. Palade, E. (coord.) (2020). cap. „Formarea și managementul resurselor umane”, pp.41-46, în *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului Național* Cadrul de referință al Curriculumului Național – Proiectul CRED, București.
17. Panadero, E., Brown, G. L., and Strijbos, J.-W. (2016). The future of student self-assessment: a review of known unknowns and potential directions. *Educ. Psychol. Rev.* 28, 803–830.
18. Popovici, D. (2000). *Didactica. Soluții noi la probleme controversate*, București: Ed. Aramis.
19. Radu, I. T. (2004). *Evaluarea în procesul didactic*. București: EDP R.A.
20. Strungă, A. C. (2014). *Imaginile mentale europene și identitatea profesională în formarea cadrelor didactice. Aplicații în domeniul învățământului primar*. Ed. Universitară.
21. Strungă, A. C. (2021). Self-Evaluation and Mentoring: An Integrated Model. *Advances in Education Sciences* 2(2), pp. 4-10.
22. Tulbure, C. (2016). *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Suport de curs*. Timișoara: Ed. Eurobit.
23. Voiculescu, F. (coord.) (2013). *Elaborarea programului de formare în domeniul didacticii specialității*. București: Ed. Matrix.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.3. Educația în secolul XXI, ancorată în actualitatea erei digitale

Echitatea și egalitatea de șanse

Educația de calitate implică relevanță, echitate, egalitate de șanse și eficiență. Educația trebuie să abordeze nevoile diverse ale tuturor elevilor, să recunoască diferențele în experiențele lor, interesele și nevoile lor și să asigure egalitate în ceea ce privește accesul la educație și șanse pentru dezvoltarea personală. Utilitatea definirii terminologiei utilizate în țara noastră la momentul actual este necesară, din perspectiva stabilirii unui limbaj comun, specific domeniului incluziunii. Studiile care abordează problematica persoanelor cu cerințe (educative) speciale au impus vehicularea unor concepte și sintagme precum: integrare, educația integrată și/sau incluzivă.

Educația integrată se definește ca un ansamblu de măsuri aplicate categoriilor de populație ce urmărește înlăturarea segregării sub toate formele (Cuomo, 2002) și constituie o tendință dominantă în abordarea persoanelor cu dizabilități, la nivelul politicilor sociale și educative, reflectând un proces de trecere de la studiere, constatare și explicare spre instituționalizare și normativizare (prin legi, declarații și reglementări), devenind o practică obișnuită atât în lume, cât și în țara noastră. Educația integrată reprezintă o modalitate instituționalizată de școlarizare a copiilor cu dizabilități (ca și a altor copii cu cerințe speciale) în școli și clase obișnuite sau în structuri școlare cât mai apropiate de cele obișnuite (Vrăsmaș, Nicolae, Oprea, Vrăsmaș, 2005).

Educația incluzivă se bazează pe modificări, transformări ale școlii (din punctul de vedere al organizării, al scopurilor trasate, al îmbunătățirii instrucției școlare etc.) pentru a putea susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități. Ea presupune un proces de adaptare continuă a instituției de învățământ, astfel încât să se asigure permanent valorificarea resurselor materiale și umane existente, în vederea susținerii și asigurării suportului necesar tuturor participanților la educație.

Relația dintre incluziune și integrare:

- integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale are în vedere includerea acestora în clasele obișnuite, se centrează pe transferul copiilor de la școli separate (școli speciale) la școlile obișnuite din cadrul comunității. Dacă nu se constată o creștere a interacțiunilor între elevii cu și fără dizabilități sau cu diferențe în învățare, putem considera că nu este un proces de integrare școlară reală, ci numai o etapă în integrare (integrarea fizică).
- educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop valorificarea optimă a resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități (aceasta înseamnă că și o școală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor).

Educația incluzivă, cu cele două dimensiuni organizațională și la nivelul procesului de predare – învățare, este cea care urmărește să dezvolte întregul potențial al copilului/elevului și care promovează coeziunea socială. O școală incluzivă realizează legătura dintre școală și societate, creează și oferă condițiile ca familiile elevilor și comunitatea să contribuie la procesul educațional.

În acest context, se impun noi abordări în formarea profesorilor și a conducerii școlilor, astfel încât aceștia să conștientizeze și să înțeleagă problemele, inclusiv sociale, care pot afecta învățarea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Managerii școlii, pe toate cele trei paliere (managerii de *top* - directori, CA; managerii de nivel mediu /*middle* – șefii de comisii și compartimente; managerii de nivel *low* - profesorii, diriginții și personalul trebuie format pentru a promova culturi și medii școlare care sunt prietenoase cu copiii/elevii, care să conducă la o învățare eficientă și incluzivă a tuturor copiilor/elevilor și să încurajeze rolul activ și participarea elevilor înșiși, a familiilor acestora și a comunității din care face parte școala.

Accesul echitabil la actul instructiv-educativ presupune, la nivel instituțional, din partea profesorilor, identificarea situațiilor care necesită planificarea unor programe de intervenție personalizate pe anumite domenii, cum ar fi, de pildă, domeniul cognitiv, facilitând înțelegerea și operarea cu informații-cheie și concepte/noțiuni, pentru a se îmbunătăți actul comunicării. Este importantă adaptarea programelor școlare, cu abordarea predării-învățării centrate pe elev, astfel încât toți elevii, indiferent de mediul social din care provin și indiferent de caracteristicile individuale, să aibă șanse egale la o educație de calitate. De asemenea, în completarea procesului de optimizare/îmbunătățire a comunicării dintre părinți și profesori, o importanță deosebită o prezintă modul de implicare a părinților prin:

- contactul direct și permanent al acestora cu profesorul în vederea informării asupra etapelor parcurse de către elevi, a evoluției elevului;
- înțelegerea nevoilor de învățare ale copiilor, dezvoltarea/consolidarea încrederii și a aspirațiilor educaționale ale acestora prin reconsiderarea barierelor de învățare și prin abordarea optimistă a întregului potențial al copilului;
- identificarea motivelor care generează eșecul/progresul școlar și evitarea lor.

Predarea incluzivă este relevantă pentru toate disciplinele și reprezintă fundamentul care poate lua forme multiple prin abordări, strategii și tehnici pedagogice diferite.

Pedagogia incluzivă îmbunătățește rezultatele învățării atunci când profesorii se ocupă de diferențele dintre elevi și iau măsuri deliberate pentru a se asigura că toți se simt bineveniți și sprijiniți la clasă (Florian, 2015; Spratt). & Florian, 2015).

Abordarea incluzivă se regăsește nu numai la nivelul sistemului de educație, ci și la nivelul procesului didactic. Principalele trăsături ale procesului didactic de tip incluziv sunt cele care țin de adaptarea lui la diferențele dintre copii. Profesorii care au o experiență bogată în viața personală și socială folosesc relația cu părinții și cu alți membri ai comunității pentru a-și îmbunătăți metodele folosite în predarea- învățarea la clasă. Relațiile dintre profesori sunt o sursă de învățare și un schimb de experiență continuu. Practicile curente duc prin reflexivitate la acumulare de experiență care trebuie împărtășită cu colegii pentru a deveni o altă sursă de îmbunătățire a învățării. Astfel, este necesară crearea de comunități de învățare, în care profesorii să împărtășească experiențe, situații de învățare, să pună întrebări și să găsească soluții la probleme. Profesorul este cel care organizează situațiile de învățare în care implică toți elevii și el poate valoriza potențialul fiecăruia, într-o manieră pozitivă și flexibilă.

Învățarea școlară este un proces continuu care se desăvârșește în urma interacțiunilor din clasă și pune în valoare acumulările fiecărui elev. Pentru dezvoltarea personalității elevului și construirea competențelor lui psihosociale, procesul de învățare este mai important ca produsul. Elevul nu poate fi considerat o problemă, dacă nu se adaptează ritmurilor propuse, de învățare școlară.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- **Procesul de mentorat va trebui să abordeze:**

1) **Domeniul pedagogiei incluzive** care implică centrarea pe elevi, prin care se creează un mediu primitiv și antrenant pentru elevi, indiferent de mediile de proveniență, abilitățile fizice și cognitive, stilurile de învățare. Predarea incluzivă este relevantă pentru toate disciplinele, indiferent de materie, și descrie o intenție fundamentală care poate lua forma multor tehnici și abordări pedagogice diferite.

Principiile pedagogiei incluzive, conform Iowa State University, Centrul de excelență în învățare și predare:

- a fi flexibil – deschis la schimbare și versatil;
- a fi echitabil – asigurarea coerenței și accesului pentru toți;
- lucrul în colaborare – implicând elevii și părțile interesate;
- sprijinirea personalizării – recunoașterea faptului că învățarea și predarea de succes sunt guvernate de diferența personală;
- îmbrățișarea diversității – crearea de oportunități pentru a dezvolta conștientizarea diversității și a problemelor globale. Conform Hart et al,

2004 (Learning Without Limits), pedagogia incluzivă consideră că:

- fiecare capacitate a copilului de a învăța este schimbătoare;
- abordările profesorilor, ceea ce decid să facă sau să nu facă, pot modifica capacitatea de învățare a copilului;
- nimic nu este neutru.

Accesul echitabil și toleranța au efect pozitiv asupra învățării, în general și pentru copiii cu nevoi speciale, în mod deosebit.

2) **Reziliența profesorilor** definită de Masten, Best și Garmezy, 1990 ca ”procesul, capacitatea sau rezultatul adaptării cu succes în ciuda circumstanțelor provocatoare sau amenințătoare”

Reziliența constă în modul în care gândim și ceea ce facem. Practic include „modelele noastre mentale, mentalitățile și convingerile noastre, împreună cu un set specific de mecanisme de adaptare” (Bryan Harris, 2020).

Cele 4 dimensiuni ale rezilienței profesorului (Caroline F. Mansfield, A. Price, Andrew McConney, S. Beltman, L. Pelliccione, Marold Wosnitza, 2012):

- *socială*: are puternice abilități interpersonale și de comunicare, construiește relații, caută ajutor și acceptă sfaturi, rezolvă problemele, acordă sprijin.
- *emoțională*: face față stresului și solicitărilor de la locul de muncă, are grijă de propria bunăstare, nu ia lucrurile personal, are simțul umorului, iubește să predea.
- *relaționată cu profesia*: reflectează, demonstrează flexibilitate și adaptabilitate, este organizat, pregătit și manageriază timpul, are abilități de predare.
- *motivațională*: este pozitiv și optimist, perseverent, focalizat pe învățare și îmbunătățire, are încredere și încredere în sine, îi plac provocările, menține motivația și entuziasmul, stabilește obiective și are așteptări realiste.

Cercetările au demonstrat că modul în care profesorii se simt cu privire la viața lor personală și măsura în care sunt împliniți cu calitatea carierei

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

lor profesionale pot avea implicații profunde pentru dezvoltarea lor profesională continuă și practicile lor (Leithwood, 2018).

3) Rolul profesorului în învățarea online

Planul de acțiune pentru educație digitală 2021–2027 stipulează câteva principii pe care fiecare profesor trebuie să le cunoască și care să se constituie în fundamente pentru demersurile pedagogice online:

- educația digitală de înaltă calitate și incluzivă, care respectă protecția datelor personale și etica, trebuie să fie un obiectiv strategic;
- transformarea educației pentru era digitală este o sarcină pentru întreaga societate;
- educația digitală trebuie să joace un rol esențial în creșterea egalității și în incluziune.

Expertul în tehnologia educațională Elliot Masie spune că învățarea trebuie adusă la elevi, în loc să aducem elevii să învețe.

Încă din 2007 s-a conturat termenul de Pedagogie 2.0 (McLoughlin și Lee) pentru a descrie „cum se realizează legătura indivizilor cu comunități și rețele în procesul de partajare, partconstrucție și înțelegere a cunoștințelor” susținut de tehnologie. Conform McLoughlin și Lee Pedagogia 2.0 are la bază trei piloni-cheie: personalizarea – satisfacerea nevoilor individuale de învățare, participarea - implicarea activă în schimbul de idei și productivitatea – construirea de cunoștințe într-un proces social.

Tehnologiile moderne oferă cursanților acces ușor la o serie de resurse pentru nevoi individuale de învățare (personalizare). Se așteaptă ca cursanții să fie implicați activ în schimbul de idei, concept anchetă și rezolvarea problemelor prin interacțiuni cu colegii lor, profesori și experți în diverse subiecte setările comunității (participarea). Ei sunt încurajați să construiască cunoștințe într-un proces social în loc să fie destinatarii pasivi ai informațiilor de la instructorii lor (productivitate).

Predarea online necesită abilități suplimentare, deoarece rolul profesorului de instructor și manager al clasei de elevi se extinde la a deveni facilitator al comunicării și mai mult decât atât (Clarke & Bartholomew, 2013), cum ar fi facilitarea direcționată a discursului care să conducă la crearea și simțul de apartenență la comunitatea de învățare/ comunitatea clasei online.

Facilitarea direcționată a discursului implică:

- constatarea stării de fapt privind posibilitatea participării fiecărui elev la activitățile pedagogice și tipurile de suport pentru identificarea soluțiilor alternative;
- capacitatea profesorului de a atrage elevii pentru participare și implicare, inclusiv prin crearea unui climat adecvat de învățare;
- menținerea interesului elevilor;
- capacitatea profesorului de a susține elevii care sunt în situația de a participa pentru prima dată la învățarea online. Gestionarea procesului de învățare în mediu online:
 - planificarea procesului de predare – învățare - evaluare pornind de la rezultatele obținute/ de la nivelul actual al elevilor și de la rezultatele așteptate ale învățării;
 - gestionarea experienței de învățare, cu accent pe:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- distincția între ce este aplicabil online, ce este aplicabil în clasă;
- abordarea diferențiată și personalizată a învățării, a conținuturilor de învățare;
- organizarea învățării într-o manieră creativă, metode și tehnici de lucru diversificate, ce permit implicarea tuturor elevilor în învățare;
- clarificarea și precizarea manierei de comunicare, inclusiv termenele la care elevii vor comunica/ transmite rezultatele și produsele activității de învățare, dar și pentru primirea feedbackului la teme transmise, estimarea și precizarea duratei activității, centrarea pe esențial etc.;
- comunicare didactică:
 - dezvoltarea unei relații de colaborare cu elevii pentru realizarea obiectivelor învățării;
 - comunicarea și asocierea obiectivelor de învățare cu competențele vizate;
 - provocarea comunicării din partea elevilor;
- menținerea motivației și nivelurilor de implicare ale elevilor;
- evaluarea rezultatelor și a progresului;
- valorificarea resurselor în scopul învățării, selectarea și utilizarea instrumentelor tehnologice prin raportare la obiectivele și rezultatele așteptate ale învățării, la eficiența acestora din perspectiva didactică;
- selectarea metodelor și instrumentelor potrivite pentru interacțiuni și evaluare, oferirea de feedback, monitorizarea progresului și suport în învățare.

Profesorii trebuie să fie susținuți în procesul de auto – cunoaștere, de creștere a încrederii în sine și în valorizarea propriilor competențe pedagogice în proiectarea și implementarea lecțiilor online și în asumarea propriei responsabilități.

Conducerile școlilor și profesorii trebuie:

- să creeze, inițieze și organizeze activități pentru a sprijini dezvoltarea unei culturi a colaborării profesionale la nivel intra- și extra- organizație școlară. Consultarea, comunicarea și coordonarea sunt esențiale, inclusiv cu părinții pentru a înțelege și susține elevii pentru participarea și implicarea în activitățile online, în învățare. Crearea de grupuri de suport, organizarea de activități de tip peer – learning, de dezbateri a problemelor specifice, schimb de experiență și bune practici, atragerea experților care pot contribui și valida propunerile și soluțiile identificate, încurajarea participării la grupurile de cadre didactice de pe rețele sociale etc.;

- să creeze un sistem de monitorizare a procesului instructiv-educativ, de feedback și de recompensare, comunicat și asumat, cu accent pe identificarea progresului în învățare la elevi și a progresului în dezvoltarea profesională la elevi;

- să dezvolte o relație consistentă școală – familie.

Conducerile școlilor trebuie să ofere suport profesorilor în vederea folosirii instrumentelor de colaborare și a metodelor de implicare care promovează incluziunea și personalizarea.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Profesorii trebuie să își dezvolte:

a) aptitudinile de comunicare și abilitatea de a comunica și interrelaționa prin social media;
b) capacitățile de gândire – învățarea de abilități care să permită folosirea creierului într-un mod mai inteligent pentru îmbunătățirea/ eficientizarea actului pedagogic (Yeager, 2012);

c) abilitățile de focalizare pe nevoile elevilor;

d) competențele de predare creativă - utilizarea tehnologiei pentru realizarea unor experiențe de învățare interesante și relevante pentru elev;

e) competențele de management al cunoștințelor/cunoașterii;

f) competențele de evaluare.

a) Aptitudinile de comunicare și abilitatea de a comunica și interrelaționa prin social media:

- participarea la cursuri de formare, grupuri de profesioniști din rețelele sociale;

- depășirea de către profesori a limitelor cunoașterii prin aptitudini de comunicare: dezvoltarea abilităților în această epocă digitală a educației, de la abilitățile tehnologice la comunicarea sincron și asincron, dar și la capacitatea de a împărtăși corect informațiile, de a oferi și primi feedback și de a deveni parte a comunităților profesionale intra – și extra - organizație pentru schimbul și dezbaterile de idei, pentru identificarea de soluții la problemele cu care se confruntă, pentru a fi la curent cu noutăți și tendințe în domeniul profesional;

- dezvoltarea propriilor abilități de comunicare sincron și asincron la profesori, astfel încât să ofere elevilor sprijin și să eficientizeze experiențele acestora de învățare, dar și să dezvolte la elevi abilități de comunicare în învățarea online (crearea și încurajarea sentimentului de comunitate, schimb de informații, a fi ascultat, a fi înțeles etc.);

- identificarea celor mai bune metode de comunicare cu elevii și utilizarea instrumentelor tehnologice și a celor integrate în sistemele de gestionare a învățării. Elaborarea unui plan de comunicare online/directă (prin metode alternative).

b) Capacitățile de gândire – învățarea de abilități care să permită folosirea creierului într-un mod mai inteligent, pentru îmbunătățirea/ eficientizarea actului pedagogic (Yeager, 2012).

Dezvoltarea la mentorabili a abilităților de gândire critică, rezolvare de probleme, originalitate, creativitate și propunerea de strategii pentru crearea de noi cunoștințe, noi procese care să genereze cunoaștere și competențe. Pentru profesori, elevi și nu numai, acest secol este, un hub de cunoștințe. Este nevoie de profesori care să fie capabili să aleagă ei înșiși date și informații exacte și de încredere din multitudinea de surse disponibile și de capacitatea de a transfera această abilitate elevilor lor și, în același timp, să o folosească în propria lor dezvoltare și în beneficiul creșterii capacității organizaționale, pentru ca elevii să ajungă la cunoaștere și acțiune.

Artelt (2000) rezumă că strategiile sunt competențe sau abilități preluate din contextul lor automat. Acel comportament, care este realizat în mod conștient, poate fi caracterizat ca strategie. O strategie este întotdeauna deliberată și abordată conștient (are un scop) și este orientată în funcție de obiective la o funcție și un context specific. Nu orice comportament legat de învățare este strategie, numai dacă comportamentul este abordat în mod conștient și orientat spre scopuri sau intenționat este strategie. Putem astfel spune că nu comportamentul în sine ci abordarea este strategie (Artelt, 2000).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Strategiile de învățare sunt operații cognitive complexe, care sunt plasate ierarhic peste proceduri orientate spre sarcini și pot să fie înțelese ca secvențe de activități pentru atingerea obiectivelor de învățare (Baumert și Köller, 1996).

Mentorii trebuie să urmărească la mentorabili (și în organizațiile școlare) dezvoltarea culturii învățării - *curiozitate, reflecție, toleranță la eșec și vulnerabilitate, feedback, sisteme de gândire* - și să susțină inițierea și funcționarea de comunități de învățare și practică ale profesorilor. Conform Wenger, 2014, comunitățile de practică sunt grupuri de oameni care împărtășesc o preocupare sau o pasiune pentru ceva ce fac și învață cum să facă acel lucru mai bine pe măsură ce interacționează în mod regulat. Prin comunități de practică înțelegem comunități de învățare și practică în vederea împărtășirii comune a preocupărilor, problemelor, intereselor privind un anumit subiect și care să lucreze împreună pentru îndeplinirea obiectivelor individuale și de grup ale profesorilor pentru dezvoltare profesională cu impact asupra succesului școlar al elevilor. Comunități de practică la nivelul fiecărui liceu ca strategie de învățare profesională, pentru explorare și noi abordări și practici, astfel încât profesorii să lucreze spre echitate, să creeze medii de învățare activă, asigurându-se că toți elevii se implică și au oportunitatea de a fi angajați în gândirea complexă, pentru *creșterea puterii creierului* (Hammond, 2015) și activarea elevilor pasivi. (Zaretta Hammond: Predarea receptivă - „ajutarea elevilor să aibă medii în care își pot crește puterea creierului și să fie participanți activi la propria învățare, medii în care „văd că sunt mai mult decât capabili, deoarece competența precedă încrederea”).

„Oamenii pot adesea să facă mai mult, să schimbe mai mult și să învețe mai multe - de multe ori mult mai mult - decât au visat vreodată. Potențialul nostru este ascuns pur și simplu în a vedea tot ce este în jurul nostru.” - Barbara Oakley (Newman, 2017)

Procesul de mentorat va trebui să contribuie la facilitarea conștientizării de către profesori a înțelegerii propriului status profesional, din perspectiva opoziției statusului de conservatorism în practică și de rutină în practică. Rutina în practică, utilizarea repetată a metodelor și tehnicilor, de exemplu brainstorming pentru ca elevii să raționeze, să argumenteze (De ce?), Cunoștințe - Nevoi și Dorințe - Învățare (repetabilitatea întrebărilor Ce știi?, Ce vrei să știi? Ce ai învățat?), alte întrebări socratice, dezbateri etc., se constituie în strategii de instruire și practici devenite familiare la clasă care contribuie la învățare. Susținerea profesorilor în identificarea și transferarea din off-line în online și, în egală măsură, îmbinarea rutinelor de gândire care să sprijine elevii să învețe să gândească, dar și identificarea de noi tehnici și metode care la rândul lor să fie implementate. Dezvoltarea capacității profesorilor de a se concentra pe dezvoltarea continuă a propriilor abilități generice și, totodată, pe predarea abilităților generice. Procesul de mentorat trebuie să sprijine profesorii în elaborarea de strategii de învățare și implicarea acestora în învățarea colaborativă. Dezvoltarea capacității profesorilor de a crea situații în sala de clasă care să stimuleze, să hrănească și să recompenseze gândirea critică și creativă a elevilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Caroline F., Mansfield, Price A., McConney A., Beltman S., Pelliccione L., Wosnitza M. (2012). *Keeping cool: Embedding resilience in initial teacher education curriculum*
2. Hart et al (2004). *Learning Without Limits*, Maidenhead: Open University Press
3. Harris B. (2020). *17 Things Resilient Teachers Do: And 4 Things They Hardly Ever Do*
4. Leithwood K. (2018). *Academic culture: a promising mediator of school leaders' influence on student learning*, *Journal of Educational Administration*
5. *** Comunicatul Comisiei *Digital Education Action Plan 2021-2027 Resetting education and training for the digital age*, 2020, {SWD(2020) 209 final}

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.3.1. Profesorul secolului XXI, expert în educație și model în cariera didactică

Profilul profesorului expert în educație și totodată model în cariera didactică se prefigurează prin:

- disponibilitatea și dăruirea în asigurarea formării și pregătirii personalității elevilor, în pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, rezonând/ armonizate cu activitatea socio-profesională, morală și civică;
- aplicarea paradigmei „educație pentru toți” → responsabilitate și flexibilitate a serviciilor educaționale: *democratizarea școlii, egalitatea de șanse a tuturor elevilor, incluziunea socială*;
- soluții la noile provocări apărute: dificultăți la învățatură, atitudini și comportamente problematice, clasele incluzive, absentism, abandon școlar ș.a → preocupări spre a găsi formule noi de solidaritate umană, căi de prospectare a unor strategii eficiente pentru stimularea progresului la toți elevii, modernizarea vs. digitalizarea educației;
- personalitatea profesorului: „organizarea dinamică în cadrul individului a acelor sisteme psihofizice care determină comportamentul său caracteristic”, înțelegând că „personalitatea nu este un conglomerat de trăsături, ci o structură complexă și organizată alcătuită pe lângă trăsături comune și de dispoziții personale” (Cf psihologul Gordon Allport).

➤ Profesor ideal: reflexiv → expert

- **Configurarea profilului profesorului „ideal”:**
- caracterul înnăscut și dobândit al cadrului didactic și dobândirea unui sistem complex de competențe, care să facă posibilă obținerea de plus valoare în activitatea de predare-învățare-evaluare;
- criteriul de stabilire a modelului „profesorului ideal” este cel de eficiență în activitatea de predare-învățare, definită în termeni de conduită așteptată și realizată de către elevi;
- principala calitate, din punct de vedere structural: compatibilitatea între „vocația pedagogică” și „a te simți chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini”, „a avea trimitere, har”;
- vocația pedagogică=„iubire pedagogică”, certitudinea valorilor social-culturale, conștiința responsabilității;
- însușiri ale „profesorului ideal” sunt de ordin: fizic (sănătatea, integritatea fizică, prezența agreabilă, ținuta decentă), intelectual (inteligenta, spiritul de observație, memoria bună, imaginația bogată), afectiv (empatia, generozitatea, pasiunea, entuziasmul), volitiv (fermitatea, perseverența, consecvența, răbdarea), moral (modestia, onestitatea, corectitudinea) etc.
- **Structuri ale profesorului „ideal”:**
- structura A, caracterizată prin: afecțiune, înțelegere, prietenie, în opoziție cu egoismul și distanțarea;
- structura B, caracterizată prin: responsabilitate, spirit metodic, acțiuni sistematice, în opoziție cu șovăiala și neglijența;
- structura C, caracterizată prin: putere de stimulare, imaginație, entuziasm, în opoziție cu inerția și rutina.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- **Standarde de performanță → profil de „competență”:**
 - competența - structură de „calități, aptitudini-abilități și cunoștințe”, activate în mod diferit, în funcție de tipul sarcinii didactice și de rolurile specifice pe care trebuie să le îndeplinească acel cadru didactic;
 - model al profesiei didactice, care cuprinde mai multe tipuri de competențe generale care pot fi dezvoltate; competențe: metodologice; de comunicare și relaționare; de evaluare a performanțelor elevilor; psihosociale; tehnice și tehnologice; de management al carierei;
 - „competența pedagogică” = „standard profesional minim”, ce poate fi abordat în sens larg (prin referire la capacitatea unui educator de a se pronunța asupra unei probleme pedagogice, pe temeiul cunoașterii aprofundate a legităților și determinărilor fenomenelor educative), sau în sens restrâns (prin referire la capacitatea unei persoane de a realiza, la un nivel de performanță, totalitatea sarcinilor tipice de muncă, specifice profesiei de cadru didactic).

- **Alte conotații ale „expertului” în educație**
- **„Profesorul eficient”:**
 - stabilește cu claritate obiectivele educative pe care urmează să le realizeze cu elevii;
 - identifică și concepe activitățile de învățare care sunt relevante pentru viața cotidiană;
 - manifestă preocuparea de a se adapta diversității elevilor;
 - încurajează/cultivă gândirea critică;
 - manifestă creativitate în conceperea lecțiilor/ activităților;
 - aplică strategii de diferențiere și individualizare;
 - dovedește competențe psiho-relaționale;
 - facilitează prelucrarea/procesarea informațiilor de către elevi prin folosirea diverselor metode și strategii didactice;
 - dezvoltă capacitățile de esențializare a informațiilor de către elevi.
- **„Profesorul performant”:** caracteristici și competențe:
 - nivelul de performanță la care formarea și dezvoltarea unui cadru didactic ajunge, se poate considera drept „competență pedagogică”, reprezentând „diferiți algoritmi metodici, preexistenți, de realizare a unor sarcini de lucru”, care sunt „selecționați, combinați și puși în aplicare în funcție de modificările contextului instituțional în care se desfășoară activitatea instructiv-educativă cu elevii”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

➤ **Împreună cu ... „profesorul expert”**

• **Competența pedagogică a unui cadru didactic se poate evalua prin:**

- testarea aptitudinilor de predare; aprecierea deprinderilor de predare;
- aprecierea gradului de integrare a deprinderilor de predare în conducerea unor activități de învățare ale unui grup de elevi;
- aprecierea stabilității în obținerea performanțelor (Cf CV);
- adaptabilitatea la situații noi;
- curba efortului personal;

• **Competența pedagogică** - componenta funcțional-operatională a personalității prioritare în educație;

- aptitudinea pedagogică – 3 componente care vizează domeniile: cognitiv, organizatoric și comunicativ, și presupune:
 - spirit de observație pedagogic;
 - imaginație și creativitate privind designul didactic: cadru și activitate;
 - exigență, tact pedagogic, atenția distributivă;
 - spirit organizatoric (leadership).

➤ **CONCLUZII. Dinspre setul de roluri ale „profesorului expert” la mentor**

Din perspectiva *curriculumului centrat pe competențe*, în bibliografia de specialitate actuală, sunt definite noi roluri pe care trebuie să și le asume profesorul sau pe care se recalibrează o parte din rolurile tradiționale ale acestuia. Reținem, în acest sens, tipologia propusă în *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului Național* Cadrul de referință al Curriculumului Național – Proiectul CRED, București, 2020 - Eugen Palade (coordonator):

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

CENTRAREA PE COMPETENȚE

A învăța...

- să înveți
- să știi

- să faci
- să coabitezi

- să fii tu însuși

BILIOGRAFIE (selectivă)

1. Bontaș, I. (2001). *Pedagogie. Tratat*, ediția a V-a revăzută și adăugită, București: Ed. BIC ALL.
2. Cucoș, C. (coord.) (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași: Polirom.
3. Gavrilă, C. (coord.) (2014). *Manualul mentorului. Metodologii și strategii inovative de mentorat și coaching pentru prevenirea renunțării la cariera didactică a profesorilor debutanți*, Iași: Ed. Spiru Haret.
4. Nicola, I. (1994). *Pedagogie*. Ediția a II-a îmbunătățită și adăugită, București: Ed. Didactică și Pedagogică.
5. Palade, E.(coord.) (2020). cap. „Formarea și managementul resurselor umane”, pp.41-46, în *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului Național* Cadrul de referință al Curriculumului Național – Proiectul CRED, București.
6. Popovici, D. (2000). *Didactica. Soluții noi la probleme controversate*, București: Ed. Aramis.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.4. Teorii actuale ale motivației învățării. Metodele și tehnicile de învățare și evaluare în contextul educației digitale. Teorii ale motivației

- **Teorii actuale privind motivația învățării**

- **Teoria X și Teoria Y Douglas McGregor -1960 – "The Human Side of Enterprise"**

Maslow și McGregor au fost colegi și prieteni. Au îmbrățișat psihologia și i-au unit reflecțiile despre actualizare, dezvoltare personală și mai departe la leadership și management, opiniile consemnate în urmă cu jumătate de secol fiind extrem de actuale. Atât de actuale încât se poate căuta în zadar *Laura umană a întreprinderii* în limba română și în lipsa cărții *Motivație și afaceri* unde autoarea inserează mai multe materiale inedite, inclusiv prelegerea susținută de Maslow la Harvard în 1965.

McGregor folosește **teoria lui Maslow privind ierarhia trebuințelor** și cele cinci tipuri de nevoi esențiale pentru a propune un nou stil în lucrul cu angajații. Și o numește „Teoria Y”, în opoziție cu „Teoria X”. Managementul se fundamentează pe un tip de atitudine a cărei principală caracteristică este lipsa de încredere în ființa umană. Managerul poate fi un părinte care „știe” ce școală trebuie să urmeze copilul său, cum trebuie să gestioneze banii de alocație ori ce carieră i se potrivește, un antrenor convins că poate așeza după bunul plac piesele în dreptunghiul verde, dar cel mai adesea este șeful sau supraveghetorul ce resimte nevoia de controla comportamentul lucrătorului. El vrea să cunoască cum va reacționa acesta, dar nu pentru a-i delega din autoritate, ci pentru a-i anticipa mișcările. De ce? Explică același McGregor, aflat însă în dezacord de această dată cu Maslow.

Ori „e o prostie”, doar că celebrul psiholog nuanțează **teoria X** și aflăm că „lucrătorul mediu” muncește fie de teama pedepsei, fie pentru recompense. Dacă teoria X se fundamentează pe ceea ce Maslow numește „natura umană malefică”, teoria Y a lui McGregor clamează contrariul. Conform teoriei X, lucrătorul este controlat prin trebuințele sale primare și adus pe calea dorită prin..., în timp ce **teoria Y** vede în același lucrător o persoană capabilă să muncească nu doar pentru a-și satisfacă trebuințele primare și pentru a deveni ceea ce știe că poate să devină. Își satisfacă o meta-nevoie sau nevoie de ordin superior, fiindcă așa cum spune același Maslow, omul își dorește „**să fie** «cineva» (o persoană), mai degrabă decât «ceva» (un lucru)”.

- **Teoria ierarhizării nevoilor a lui A. Maslow**

Maslow atrage atenția asupra celor cinci tipuri de nevoi specifice ale unui om. Fiecărei nevoi îi este asociat un nivel al piramidei.

1. Pe nivelul cel mai jos sunt plasate nevoile fiziologice. Nevoia de hrană, de apă, de adăpost, chiar nevoia de transport, adică acele nevoi care i-au forțat pe oameni să lase deoparte instinctul de prădător, de animal, pentru a se asocia în vederea supraviețuirii. Fără satisfacerea nevoilor de bază, ființa umană încetează să subziste.

2. Nivelul următor, al doilea, este dedicat așa numitor nevoi ce țin de siguranța personală. Nu are legătură cu nevoile fiziologice, înseamnă mult mai mult de atât. Pentru că siguranța personală transcende siguranța fizică, teama de a fi agresat, și face apel la siguranța financiară (un venit minim garantat, un plan de pensii decent), siguranța locului de muncă, siguranța care-ți permite acel confort psihic necesar funcționării eficiente, eliberat de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

angoasele traiului de zi cu zi.

3. Al treilea nivel este dedicat nevoilor sociale, de apartenență. Omul simte acest imbold de a intra în relații cu ceilalți, de a încadra în grupuri sociale extinse. Și vorbim aici de grupuri religioase, organizații profesionale, echipe sportive, grupuri de simpatizați ai unei persoane sau cauze, sau chiar grupuri aflate la limita legii. În forma lor restrânsă, grupurile sociale ce satisfac nevoia de aparență sunt familia, partenerul de viață, colegii apropiați sau confidenții.

4. Pe nivelul al patrulea, Maslow plasează nevoia de recunoaștere socială, încrederea în sine, respectul de sine. Jabberjaw, personaj făcut celebru de Hanna-Barbera avea o vorbă „No respect”, asta întrucât i se interzicea accesul doar pentru că era un „biet” rechin. Lipsa respectului poate da naștere cu vremea la sentimente de inferioritate, transformate în complex de inferioritate și inalienare socială.

5. Ultimul nivel, al cincilea, este rezervat de Maslow dezvoltării personale, autorealizării. Împlinirii potențialului, am spune astăzi. Hobby-urile, mai cu seamă cele costisitoare (plăcerea de a călători, de picta, de a învăța o limbă străină doar a citi un autor în original) se află în vârful ierarhiei piramidei nevoilor. Și e destul de greu de atins. De aici celebra „piramidă a nevoilor” sau „ierarhia nevoilor”, piramidă le fel de cunoscută precum sora ei mai mare din Gizeh sau piramida de sticlă din fața intrării muzeului Luvru.

Modelul MUSIC propus de către profesorul Brett D. Jones în anul 2009 are ca scop sprijinirea cadrelor didactice universitare în crearea cursurilor interactive cu speranța creșterii nivelului de motivație în rândul studenților. Acest model are 5 elemente componente: *eMpowerment*, *Usefulness*, *Success*, *Interest*, *Caring* adică *împuternicire*, *utilitate*, *succes*, *interes*, *îngrijire*. Autorul observă faptul că studenții sunt mult mai motivați atunci când înțeleg că pot avea control asupra activităților de învățare, conținutul este util, pot să aibă succes, sunt interesați și simt că profesorului le pasă de ei.

Primul element, *eMpowerment* sau *împuternicirea* vizează modul în care studenții înțeleg că pot controla actul de învățare. Nivelul de control de care au nevoie studenții depinde de mai multe aspecte, printre care dificultatea conținutului, capacitatea și abilitățile studenților, experiențele lor precedente referitoare la tematica respectivă. În acest scop, profesorii trebuie să conceapă cursurile în așa fel încât studenții să simtă că cel puțin pentru câteva aspecte ale actului învățării pot avea control. Astfel, cadrele didactice pot să le ofere studenților posibilitatea de a alege, dreptul de a-și exprima liber opiniile, de a le asculta, aprecia și utiliza etc.

Cel de-al doilea element este *Usefulness* sau *utilitatea*. Profesorii trebuie să aibă în vedere accesibilitatea conținutului și utilitatea acestuia. Toți studenții trebuie să înțeleagă faptul că noțiunile prezentate le vor fi de folos în viața de zi cu zi, în viitoarea carieră. Câteva dintre strategiile pe care profesorul Jones le propune sunt următoarele: justificarea modului în care conținutul prezentat se leagă de realitate, de viață, oferirea oportunităților ca studenții să se angajeze în activități care demonstrează utilitatea unui anumit conținut pentru cariera sau viața lor.

A treia componentă este *Success*, *succesul*. Aici profesorii ar trebui să vizeze de la bun început conceperea cursului în așa fel încât studenții, însușindu-și toate cunoștințele și formându-și anumite deprinderi, să poată reuși. Studenții trebuie să aibă certitudinea că investind efortul necesar, pot ajunge să aibă succes.

Autorul modelului ne oferă și câteva sfaturi în acest sens. Printre acestea se enumeră prezentarea programei disciplinei, sarcini de lucru clare și

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

explicite ale cadrului didactic în ceea ce privește cursul, conceperea de activități de învățare provocatoare, ordonarea activităților de la simplu la complex, oferirea permanentă a feedbackului pentru studenți, oferirea de ocazii pentru studenți în care aceștia pot să își refacă temele, activitățile în caz de nereușită, încurajarea dialogului între cursanți pe temele de curs și diminuarea anxietății unor studenți.

Cea de-a patra componentă este *Interest, interesul*. Ea vizează activarea gustului studenților pentru tema abordată. Pentru a stârni interesul cursanților, cadrele didactice pot include în curs elemente noi, jocuri, povești, glume.

Cel din urmă element, *Caring* sau *îngrijirea* este la fel de important ca cele menționate anterior. Profesorul Jones face aici distincția între cele două forme ale acestei componente. Pe de o parte vorbim despre grija academică, interesul pe care cadrele didactice îl arată studenților pentru a reuși, pe de altă parte vorbim despre grija personală, empatia pe care cadrele didactice le-o arată studenților în timpul cursurilor.

- **Câțiva factori care influențează motivația învățării**

Literatura de specialitate susține ideea conform căreia factorii intrinseci și cei extrinseci condiționează și influențează motivația pentru învățare. Printre factorii intrinseci putem enumera voința, pasiunea, bucuria de a învăța. Factorii extrinseci reprezintă toate acele elemente exterioare care îl încurajează pe student să învețe, spre exemplu bursa de merit obținută în urma unor rezultate excelente. **Factorii individuali** se referă la capacitatea studentului de trăi satisfacțiile realizării unei activități și de a dezvolta un interes pentru aceasta. Studentului care trăiește bucuria de a finaliza o anumită activitate este foarte posibil să i se activeze dorința de a realiza cât mai multe activități similare. **Factorii familiali** vizează capacitatea și preocuparea membrilor familiei de a stimula interesul pentru anumite activități și de a-l motiva pe student. Dacă în familie se cultivă anumite valori, printre care demnitatea, iubirea pentru lectură și studiu, respectul pentru cei din jur, atunci tânărul respectiv nu trebuie să depună un efort deosebit pentru a dobândi toate aceste lucruri, ele venind natural. **Factorii școlari** evidențiază capacitatea actorilor din mediul școlar și universitar de a influența nivelul de motivație al elevului-cadrele didactice, colegii, psihologul. În acest sens, e nevoie de o echipă bine pregătită, de respect, implicare, răbdare, comunicare.

- **Metodele și tehnicile de învățare și evaluare în contextul educației digitale**

În ultimii ani s-au dezvoltat foarte mult strategiile pedagogice, **metodele și tehnicile de învățare** și evaluare prin E-learning, ceea ce permite asistarea procesului educațional prin sisteme de calcul: hardware-software și comunicații. Volosciuc și Helbet susțin că „metoda de evaluare «E-learning» presupune utilizarea unor programe care să permită atât o autoevaluare a elevului în timpul exersării, cât și o evaluare rapidă a elevului de către profesor”

Dezvoltarea metodelor și tehnicilor de învățare și evaluare prin E-learning reprezintă un pas însemnat către societatea informațională. Prin intermediul Internetului și a videocamerelor pot fi vizionate lecții online sau pot fi realizate videoconferințe pe diverse teme, ceea ce facilitează accesul la informațiile de actualitate și de interes, stabilirea de contacte între elevii sau profesorii unei școli și profesorii unor școli partenere implicate în procesul de instruire și evaluare, îmbunătățind procesul didactic. Chiar dacă tehnologia și device-urile au devenit o sursă de documentare indispensabilă în societatea informațională, „învățarea valoroasă va avea întotdeauna nevoie de intervenția umană în proces, și de predare, adică de sistemul de relații stabilit între profesor și elevi”.

Odată cu dezvoltarea metodelor de evaluare E-learning s-au implementat termeni precum catalogul virtual, unde profesorul poate înscrie elevii de la clasă și le trece notele obținute în cursul unui semestru / an, cu data când au primit nota respectivă, biblioteca virtuală, care deține un volum imens

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

de informație, ceea ce facilitează, evident, învățarea și evaluarea online, tablă interactivă, tablă virtuală.

Într-un test de evaluare, după ce răspunsul considerat corect a fost bifat / completat pentru fiecare întrebare se finalizează testul. Există posibilitatea ca elevul să poată vizualiza imediat după terminarea testului nota obținută și răspunsurile corecte / greșite. În acest sens, pot fi concepute teste recapitulative sau teste-grilă.

Evaluarea online are câteva caracteristici:

- Legătura între profesor și elevi/ studenți depinde de condiții tehnice (dispozitive, acces la internet) și de competențele digitale ale participanților la procesul de evaluare.
- Interfața dintre profesor și elevi/ studenți este mediată prin intermediul dispozitivelor digitale, fiind situată în mediul virtual în care se asigură o comunicare prin canal auditiv și prin canal vizual.
- Contextul evaluării permite un control limitat, evaluatul și evaluatorul fiind în locuri diferite.
- Este o variantă mult mai creativă de a realiza proiecte, de a evalua competențe.
- Un grad mare de risc referitor la probleme tehnice (întreruperea curentului electric; defectarea dispozitivelor) și fraude care pot perturba procesul de evaluare.

În prezent, există foarte multe **aplicații Web 2.0** care pot fi utilizate atât în predare, cât și ca instrumente pentru evaluare: Google Forms, Mentimeter (multiple choice, word-cloud, open-ended), Easytestmaker, Learningapps, Proprof, Socrative, Kahoot!, Padlet, Gnowledge, Quizinator, Quizizz, platformele Moodle, Canvas, Blackboard și altele. Instrumentele Web 2.0 au ca scop: producția video (Animoto), realizarea cărților digitale (Storybird, Story Jumper), crearea benzilor desenate și a animațiilor (Make Belief Comics, Pixton), realizarea prezentărilor digitale (Prezi, PowerPoint, Mind Mapping), crearea de hărți conceptuale (Bubbl.us, Mindmeister, GoConqr, coogle, lucidchart), editarea de fotografii (Pizup, Fotobabble), desenarea (Graffiti Creator, Tux Paint), crearea de postere digitale (Glogster, Automotivator), creația audio (Audacity), crearea hărților digitale interactive (Zeemaps, Scribblemaps).

Google oferă o gamă variată de instrumente digitale gratuite, utilizate și în educație: Google Classroom, platformă utilizată frecvent în școlile, liceele și universitățile din România în perioada pandemiei de Covid-19, Google Meet, Google Jamboard (tablă virtuală), Gmail, Google Calendar, Google Drive etc. Google Classroom este o aplicație care oferă profesorului posibilitatea ca elevii / studenții să fie evaluați, să trimită și să primească feedback în timp real. În pagina *Note* sunt afișate temele de evaluat unde pot fi verificate, notate și returnate toate temele cursanților, poate fi vizualizată media clasei etc. Setările de evaluare pun la dispoziția profesorului două variante de notare: notă ponderată după categorie sau total puncte.

Aplicația Mentimeter permite realizarea de concursuri între elevi / studenți, sondaje de opinii, Quiz-uri interactive, fără a necesita crearea unui cont (poate fi folosit un cont de Gmail). La secțiunea de întrebări răspunsurile sunt anonime, ceea ce îi încurajează pe elevi să ofere răspunsuri sincere. Există posibilitatea ca răspunsurile să fie salvate în format PDF pentru o viitoare discuție pe marginea lor. Atât Mentimeter, cât și AnswerGarden ar putea fi folosite cu succes în sesiunile de brainstorming online, „pentru secvențe scurte de feedback, sau pentru evaluarea atitudinii față de un punct de vedere”.

Aplicația Quizizz este un instrument gratuit de învățare și evaluare foarte util pentru profesor, întrucât îi oferă posibilitatea de a distribui

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

materialul pentru învățare sub formă de flashcards sau sub formă de teste interactive, iar elevii îl pot parcurge în ritmul propriu, apoi răspund la întrebări. Elevii pot vizualiza răspunsurile corecte. În plus, sunt generate rapoarte amănunțite privind performanțele individuale ale elevilor sau ale clasei. Rapoartele pot fi descărcate sau pot fi trimise notificări părinților. Aplicația pune la dispoziția profesorilor biblioteci cu exerciții publice, realizate de alți utilizatori care pot fi editate în funcție de nevoile elevilor și care pot fi ușor de căutat după cuvinte-cheie sau după numele celui ce a realizat testul. Testele realizate de profesor pot fi stocate în foldere, pe subiecte denumite sugestiv, pentru o accesare facilă a colecției.

Aplicația GoConqr poate fi utilizată în evaluare, selectând opțiunea de a edita cartonașe de întrebări-răspunsuri (Flashcards) sau Quiz, instrument asemănător aplicației Quizizz. Opțiunea Flashcards este o modalitate de autoevaluare prin care elevul / studentul primește perechi de cartonașe: pe o față este consemnat conceptul de definit, pe verso se găsește definirea corectă a conceptului. După parcurgerea tuturor cartonașelor pentru tematica evaluată se returnează rezultatul final. În aceeași aplicație pot fi realizate chestionare care să conțină întrebări cu răspuns multiplu, Adevărat sau Fals, completarea cuvintelor lipsă, selectarea răspunsului corect dintr-o serie de alternative, ierarhizarea termenilor propuși, cu text. În cazul răspunsurilor greșite este returnată explicația pentru răspunsul corect. La finalizarea testului elevul primește feedback automat privind corectitudinea rezolvării și timpul alocat acesteia. Pot fi reluate răspunsurile greșite sau întregul test.

„Modalitatea de evaluare poate fi utilizată în etapa de consolidare, recapitulare sau pregătire pentru evaluarea sumativă”.

Aplicația Kahoot! este utilizată în special în evaluarea formativă și este percepută de elevi ca un joc, fiind diminuat stresul evaluării. Oferă feedback imediat. Un avantaj oferit profesorilor este acela că toate testele sunt păstrate în cadrul aplicației și pot fi editate sau utilizate în anii următori. Pagina *Discover* pune la dispoziția profesorilor teste realizate de alți utilizatori ai aplicației. Testele pot fi editate, pot fi adăugate la colecția personală de teste sau pot fi căutate/ selectate prin utilizarea filtrelor. Se generează rapoarte ce oferă feedback imediat asupra lecției evaluate.

Google Forms este frecvent utilizat în evaluarea online. Poate fi alocat un timp determinat pentru rezolvarea testului, iar după expirarea timpului profesorul poate închide testul. Întrebările pot fi diverse, în funcție de materialul ce trebuie evaluat: întrebări cu un singur răspuns permis, întrebări cu mai multe răspunsuri permise, întrebări deschise, matrice, întrebări de tip ierarhic, scale de evaluare etc.

Fișele de lucru interactive pot fi realizate din meniul **Developer** (din Microsoft Word), din aplicația PDFescape și din aplicația Liveworksheets. Pot fi atribuite întregii clase de elevi sau doar pentru o parte dintre ei. Pot fi trimise prin WhatsApp sau pe e-mail și completate online.

Evaluarea online nu este lipsită de aplicații pentru autoevaluare. Din păcate, cele mai multe platforme de acest fel nu sunt gratuite. Pentru testări în vederea examenului de evaluare națională la limba și literatura română poate fi accesată platforma ExamenulTău.ro, deținută de Intuitext, unde este încărcată o planificare a parcurgerii materiei, conținuturile disciplinelor de examen sunt structurate pentru a veni în ajutorul elevului, pot fi accesate scurte tutoriale pentru diferite secvențe de studiu, teste de autoevaluare, rezolvări de exerciții în pași, teste de antrenament, teste de evaluare, simulări de examen. Sunt generate rapoarte care evidențiază direcțiile unde elevii întâmpină dificultăți de învățare, oferind un feedback plăcut, încurajator pentru elev. Platforma Brio.ro elaborează teste pentru disciplinele de examen (matematică, limba română), dar și teste de inteligență, de personalitate, de inteligență emoțională etc. Scopul specialiștilor care au implementat platforma este de a oferi o soluție pentru îmbunătățirea scorurilor elevilor la testările PISA prin evaluări complexe cu durata de aproximativ 4 ore.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Utilizarea tehnologiei aduce multe beneficii procesului de învățământ, întrucât stimulează intuiția, entuziasmul și participarea activă a elevilor, pe lângă faptul că „permite o educație mobilă, mult mai flexibilă și chiar personalizată”.

Sistemul de evaluare, pentru a fi eficient, trebuie să fie flexibil, să înlăture barierele în comunicare cât mai mult posibil, să stimuleze capacitatea de autoevaluare, să fie multicriterial, să mute accentul pe constatarea efectelor acțiunilor valorizatoare, îmbunătățind rezultatele obținute printr-o evaluare de dezvoltare.

● Teorii ale motivației învățării

De-a lungul timpului cercetătorii s-au întrebat de ce sunt oamenii motivați să se comporte într-un anumit fel și ce anume îi determină să acționeze într-o manieră sau alta într-o situație specifică, observând că diferiți oameni se comportă diferit în situații similare. Încercările de răspuns la aceste întrebări s-au concretizat în anumite teorii ale motivației. Cele mai importante dintre teoriile asupra motivației, analizate de Daniela Crețu în lucrarea *Dezvoltarea motivației învățării*, sunt: abordarea behavioristă, teoria lui A. Maslow, teoria atribuirii, teoriile învățării sociale, teoria bifactorială, teoria expectanței, teoria motivației situaționale.

1. Abordarea behavioristă a motivației. Această abordare are în centru behaviorismul, care are ca indicator principal comportamentul. Behavioriștii susțin ideea conform căreia „comportamentele motivate pot fi înțelese în termeni de principii ale condiționării”. Așadar,

comportamentele nemotivate sunt cauze ale unei dificultăți în administrarea întăririlor și a pedepselor. Motivația extrinsecă stă la baza acestei teorii, din perspectiva căreia cheia învățării este întărirea comportamentelor dezirabile. Se consideră că întăritorii îi motivează pe elevi și le susține implicarea în învățare. Se poate apela la *întărirea pozitivă*, prin: *întăritori simbolici* (puncte, buline etc.), *întăritori sociali* (zâmbet, laudă, gesturi etc.) și *întăritori prin activități* (jocuri, ascultarea unor CD-uri, libertatea de a desena) sau la *întărirea negativă*, care constă într-o eliminare a unor stimuli neplăcute pentru elevi (exemplul temelor pentru acasă) într-un anumit context (de exemplu în ultima zi a săptămânii), fapt care va determina creșterea probabilității ca un răspuns să se producă din nou (elevii să-și facă temele în toate celelalte zile).

2. Abordarea umanistă: Teoria lui A. Maslow. Este una dintre cele mai renumite teorii ale motivației și apare pe filiera umanistă, în contradicție cu teoria behavioristă. Abordarea umanistă descrie motivația „ca pe un factor intern, accentuând ideea că oamenii sunt în mod continuu motivați din interior pentru a-și realiza potențialul, pentru a se dezvolta”. A. Maslow a organizat ierarhic trebuințele umane, pornind de la două legi fundamentale: „o trebuință este cu atât mai improbabilă cu cât este mai satisfăcută în mod continuu și nu apare ca motivație decât atunci când trebuințele mai puternice, de nivel inferior, sunt în prealabil satisfăcute”. Organizarea ierarhică, sub forma unei piramide, are, începând de la bază și până la vârf, următoarele trebuințe: trebuințele fiziologice (nevoia de hrană, de odihnă, de sexualitate), trebuințele de securitate (securitate emoțională și în muncă, securitate socială etc.), trebuințele de recunoaștere și de apreciere (de stimă, prestigiu, statut social etc.), trebuințele cognitive (nevoia de a ști, de a înțelege, de a învăța), trebuințele estetice (nevoia de a aprecia și crea frumosul, ordinea, adevărul etc.) și trebuințele de autoactualizare, autorealizare.

Această teorie asupra motivației, deși are limitele ei, are mari implicații în învățarea școlară. Un profesor nu poate aștepta ca elevul să fie interesat să învețe, să cunoască lucruri noi, atâta timp cât nu are satisfăcute trebuințele inferioare, care sunt mai importante pentru elev ca individ: hrana și securitatea, de exemplu. Este important ca profesorul să creeze un mediu de învățare securizant pentru elevi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

3. Teoria atribuirii. Această teorie este opusă celei behavioriste, punând accent pe faptul că „comportamentul este determinat de gândirea omului prin scopuri, scheme, expectații și atribuiri și nu pur și simplu prin recompense și pedepse”. Teoria atribuirii își propune ca oamenii să descopere cauzele reale ale comportamentelor lor. În educația școlară, teoria atribuirii reprezintă încercările elevilor de a-și explica lor sau altora succesele și eșecurile școlare. Bernard Wiener, psihologul social care a studiat atribuirile, a stabilit cauzele pe care elevii le invocă în explicarea reușitelor sau eșecurilor proprii, cauze ordonate după trei dimensiuni:

- *locul cauzalității* – stabilește dacă un eveniment care ni se întâmplă are o cauză internă (care ține de noi) sau una externă (se află sub influența altora sau a șansei);
- *stabilitate* – în funcție de care factorii eșecului sau succesului pot fi stabili (capacitățile) sau instabili (boala, zgomotul);
- *dimensiunea controlabil/ necontrolabil* – gradul în care succesul/eșecul este controlabil sau nu. Elevii pot controla investiția de efort, nu însă și norocul.

De obicei elevii își atribuie succesul unor factori interni (efort, capacități), iar insuccesul unor factori externi (dificultatea sarcinilor, ghinion). Profesorii trebuie să încurajeze elevii să reflecteze la adevăratele cauze ale succeselor/eșecurilor lor, evidențiindu-se ideea că șansa succesului lor depinde de propriile eforturi.

4. Teoria învățării sociale. Această teorie integrează elemente din orientările behavioriste și din cele cognitive, punând accent atât pe comportamente, cât și pe convingeri și expectanțe. Conform acestei teorii „motivația este un produs al celor două forțe: expectanțele individului de a atinge un scop («Dacă muncesc, pot să reușesc?») și valoarea scopului pentru el («Dacă reușesc, este rezultatul important pentru mine?»)”. Pe aceeași direcție, A. Bandura a dezvoltat teoria social-cognitivă, a cărei relevanță pentru motivație este *autoeficiența*, care se referă la „percepția celui care învață asupra abilității sale de a reuși într-o sarcină specifică”. Această percepție a autoeficienței are implicații majore în actul educațional, deoarece va determina pe elev să se angajeze sau nu într-o anumită sarcină, în funcție de experiențele trecute în legătură cu abordarea unor sarcini similare. Este important ca profesorii să-i ajute pe elevi să fie încrezători în propriile forțe și capabilități, lucru posibil prin sprijinirea acestora în a avea succes la diferite discipline, în a stăpâni deprinderi eficiente de studiu și prin a le oferi sprijin în parcurgerea și îndeplinirea sarcinilor mai dificile.

5. Teoria bifactorială. Această teorie, propusă de Fr. Herzberg, se aseamănă cu teoria lui Maslow în privința ierarhizării factorilor motivaționali în funcție de natura și complexitatea lor. Herzberg a ajuns la concluzia că există două grupuri paralele de factori motivaționali care produc satisfacție, respectiv insatisfacție: *factori „motivatori”* (intrinseci/de conținut) cu rol de producere a satisfacției și care se referă la: munca în sine, conținutul acesteia, rezultatele obținute, recunoașterea meritată a realizărilor, deținerea de responsabilități, dezvoltarea personală, promovarea și *factori „de igienă”* (de context) care pot influența mai degrabă starea de insatisfacție, cum ar fi: salariul, relațiile personale, condiții de muncă, supervizare și control, politica organizației. Această teorie are implicații și la nivelul procesului educațional. Este important ca elevilor să li se asigure factorii igienici (asigurarea unei săli confortabile, luminoase, încălzite și a materialelor didactice), însă nu este suficient. Pentru optimizarea învățării trebuie să se aibă în vedere „relația dintre factorii de conținut (corespunzători în terminologia clasică motivației intrinseci) și factorii igienici sau de context (corespunzători motivației extrinseci), ca și ponderile pe care aceștia îi au în producerea stărilor de satisfacție sau insatisfacție ale elevilor”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

6. Teoria expectanței. Această teorie pune accent pe ideea că oamenii sunt influențați în ceea ce fac de rezultatele pe care le așteaptă de la acțiunea lor, motivația devenind o funcție a relației între „efortul depus și percepția nivelului de performanță, așteptarea faptului că recompensele sunt legate de performanță și faptul că recompensa legată de performanță este disponibilă”. V. Vroom consideră forța motivațională ca fiind un rezultat al combinării a trei factori:

- *valența*, înțeleasă ca preferința individuală pentru un rezultat sau valoarea pe care o persoană o atribuie rezultatelor unei anumite acțiuni;
- *expectanța*, definită prin perceperea șanselor că o anumită acțiune să conducă la un anumit rezultat;
- *instrumentalitatea*, care se referă la percepția subiectului că performanța va fi recompensată în mod adecvat și la măsura în care rezultatele așteptate și obținute conduc la alte rezultate pozitive sau recompensatoare (premiu, laude etc.).

În spațiul școlar această teorie are relevanță, întrucât „efortul, performanțele sub forma rezultatelor școlare, trăsăturile de personalitate, expectanțele elevilor, dar și ale profesorilor, echitatea, inechitatea recompenselor, satisfacția învățării, sunt tot atâtea elemente care dinamizează, exprimă sau nuanțează activitatea de învățare”. Profesorul este chemat să identifice valorile care alimentează comportamentul elevilor, pentru a înțelege motivațiile acestora sau a le dezvolta motivația celor care sunt nemotivați.

7. Teoria motivației situaționale. Esența acestei teorii este că în analiza motivației trebuie să se ia în considerare caracteristicile individului într-o situație specifică, comportamentul unei persoane fiind contextual. Pe direcția acestei teorii se consideră că:

- motivația este o consecință a evaluărilor cognitive pe care individul le face într-o anumită situație;
- interpretările cognitive sunt construite, elaborate de cel care învață și reprezintă o percepție subiectivă, mai degrabă decât una obiectivă;
- motivația este contextualizată pentru că cel care învață creează unice interpretări cognitive ale evenimentelor, scopurilor sau rezultatelor în situații diferite;
- motivația este instabilă, pentru că scopurile celui care învață nu sunt identice în toate sarcinile de lucru.

Autorii teoriei consideră că elevii sunt mai motivați să învețe când sarcinile de învățare le oferă oportunități pentru exprimarea propriilor păreri, simțiri, opțiuni. Teoria motivației situaționale ne ajută să ne explicăm de ce elevii sunt motivați să învețe anumite teme și altele nu. Este important ca profesorii să identifice sarcini sau situații de învățare care să promoveze motivația învățării în rândul elevilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Andron, D., Kifor, Șt. (2021). *Tehnologii digitale în activitatea didactică*. Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.
2. Berger, G. (1973). *Omul modern și educația sa*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Cerghit, I. (2002). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*. București: Editura Aramis.
4. Cucuș, C. (2017). *Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări*. Iași: Editura Polirom.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

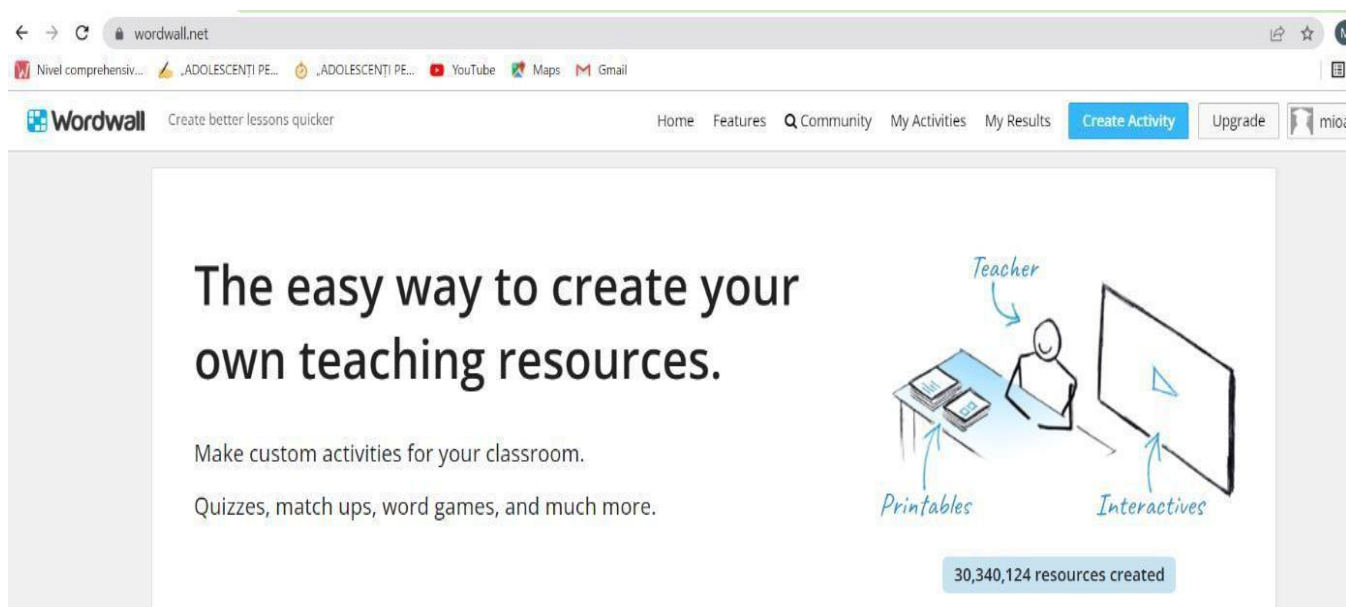
I.4.1. Activități de predare-învățare-evaluare în cadrul platformelor/ aplicațiilor digitale

1) Platforma/ aplicația „Wordwall”

Aplicația **Wordwall** se poate accesa căutând linkul <https://wordwall.net/> și oferă o serie de posibilități pentru a recrea diverse activități de învățare în format digital. Așadar, orice item obișnuit de pe o fișă de lucru poate fi adaptat în cadrul acestei aplicații, în funcție de creativitatea și viziunea celui care o utilizează.

Un exemplu în acest sens îl reprezintă un banal exercițiu de identificare a unor sinonime („Găsiți sinonime contextuale pentru termenii: **consimțită** (Textul A), **nulitate**, **celebrată** (Textul B), **a reglementa**, **prevedere**, **ratificat** (Textul C).”) care poate fi transpus astfel încât acesta să devină mai atractiv pentru elevi astfel:

Pasul 1 – accesarea site-ului (<https://wordwall.net/>)

UNIUNEA EUROPEANĂ

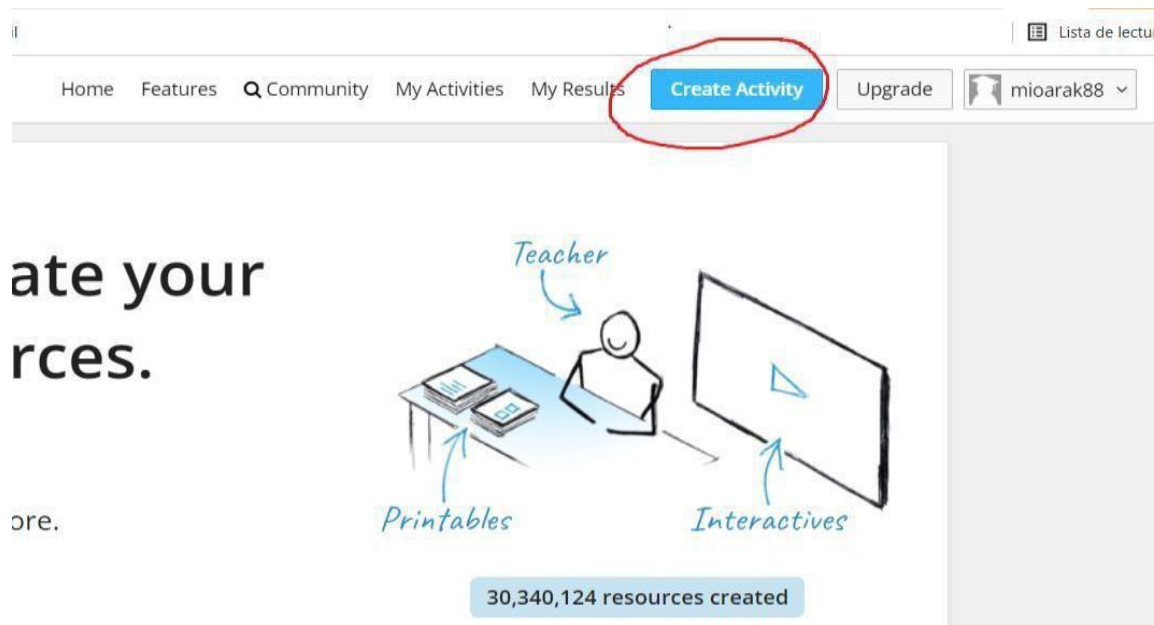
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 2 – selectarea opțiunii „Create activity” sau „Creare activitate”

Pasul 3 – selectarea unui șablon potrivit tipului de item pe care dorim să îl construim, din lista pusă la dispoziție în cadrul aplicației (opțiunea personală a fost „Random Wheel”)

UNIUNEA EUROPEANĂ

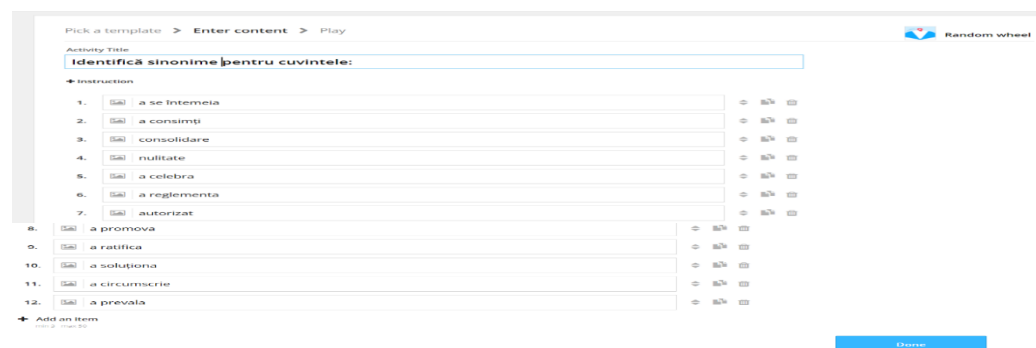
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 4 – crearea activității propriu-zise, conform instrucțiunilor și salvarea aplicației, apăsând butonul „Done”

Pasul 5 – verificarea exercițiului

Fig. 1

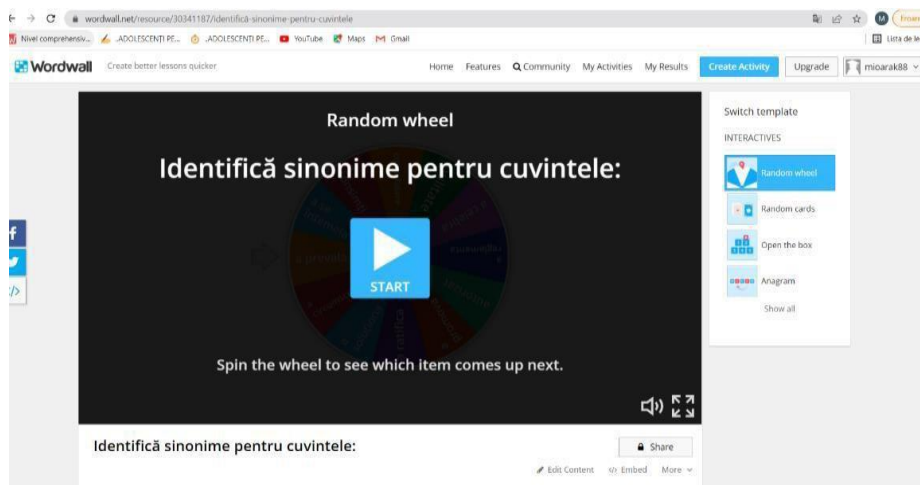
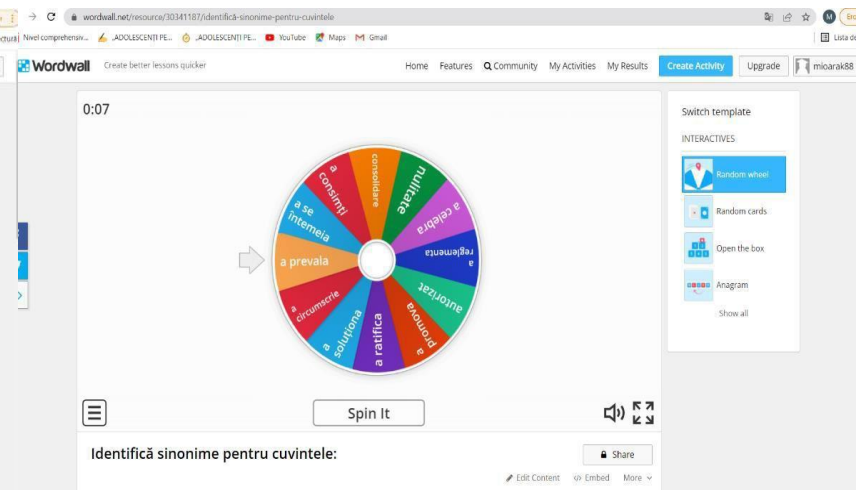

Fig. 2

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 6 – copierea linkului pentru a putea fi distribuit, ulterior, elevilor

Identifică sinonime pentru cuvintele:

by Mioarak88

Edit Content <> Embed More

Linkul generat: <https://wordwall.net/resource/30341187>

2) Platforma/ aplicația „Padlet”

Aplicația **Padlet** se poate accesa căutând linkul <https://padlet.com/> și reprezintă o variantă pentru a crea panouri digitale. Totuși, o gamă largă de itemi poate fi adaptată în spațiul virtual prin intermediul acestei aplicații care permite urcarea filmulețelor, a înregistrărilor vocale, a imaginilor, a documentelor sau, pur și simplu, redactarea unor texte sau a unor colaje. Totodată, este important de menționat faptul că, prin intermediul acestor panouri virtuale putem recrea nu doar activități de învățare, ci chiar și activități de evaluare – teste, proiecte, schoolvloguri, lapbook-uri virtuale etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

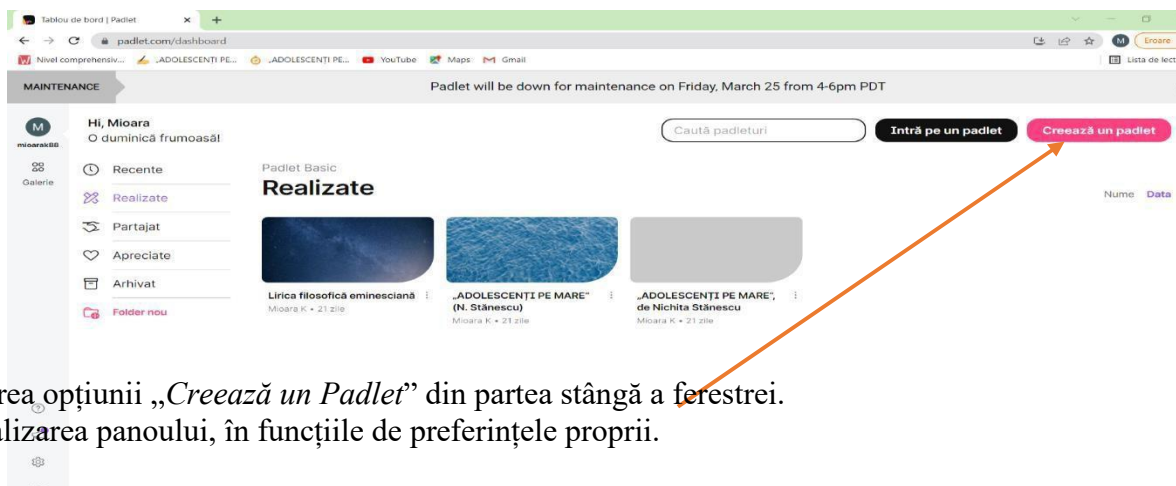
Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

De pildă, o activitate de grup din cadrul unei ore poate fi redată pe un panou virtual, după cum urmează:

Pasul 1 – accesarea site-ului <https://padlet.com/>

Pasul 2 – Selectarea opțiunii „Creează un Padlet” din partea stângă a ferestrei.

Pasul 3 – personalizarea panoului, în funcțiile de preferințele proprii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

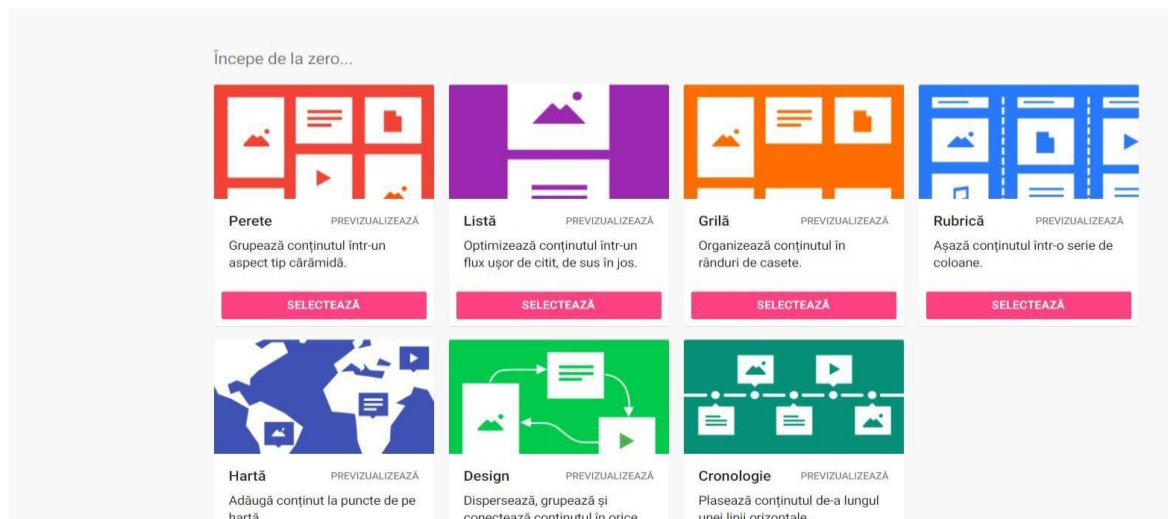
Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

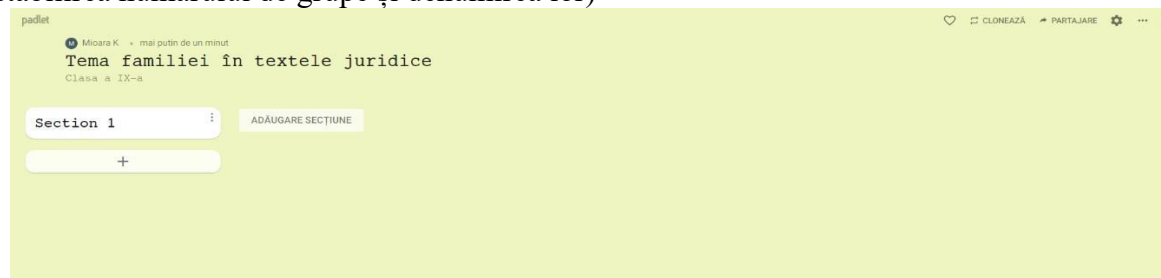
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 4 – selectarea modului în care vor fi afișate sarcinile de lucru și casetele (opțiunea personală a fost, în acest caz, „Rubrică”)

Crează un padlet

Pasul 5 – notarea grupelor (stabilirea numărului de grupe și denumirea lor)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației

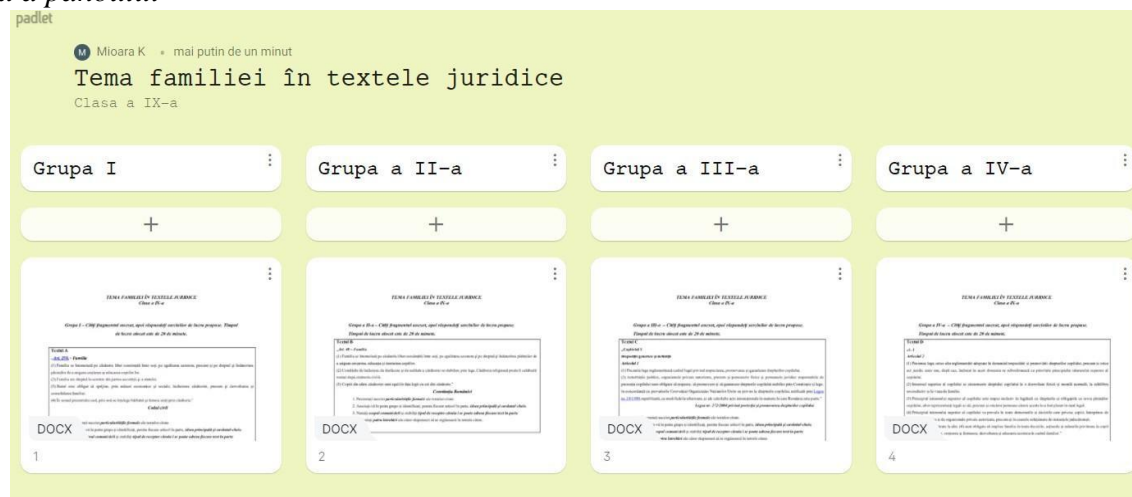
POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 6 – încărcarea fișelor de lucru (se apasă semnul plus de sub fiecare secțiune; apar mai multe opțiuni – se pot scrie texte, se pot încărca linkuri, videoclipuri, imagini sau documente. Opțiunea personală a fost de a încărca fișe de lucru realizate în Word)

Pasul 7 – verificarea rezultatului final și copierea linkului pentru a distribui panoul

Fig. 1 – imaginea de ansamblu a panoului

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Fig. 2 – modul în care se vede fișa de lucru atunci când se face click pe aceasta

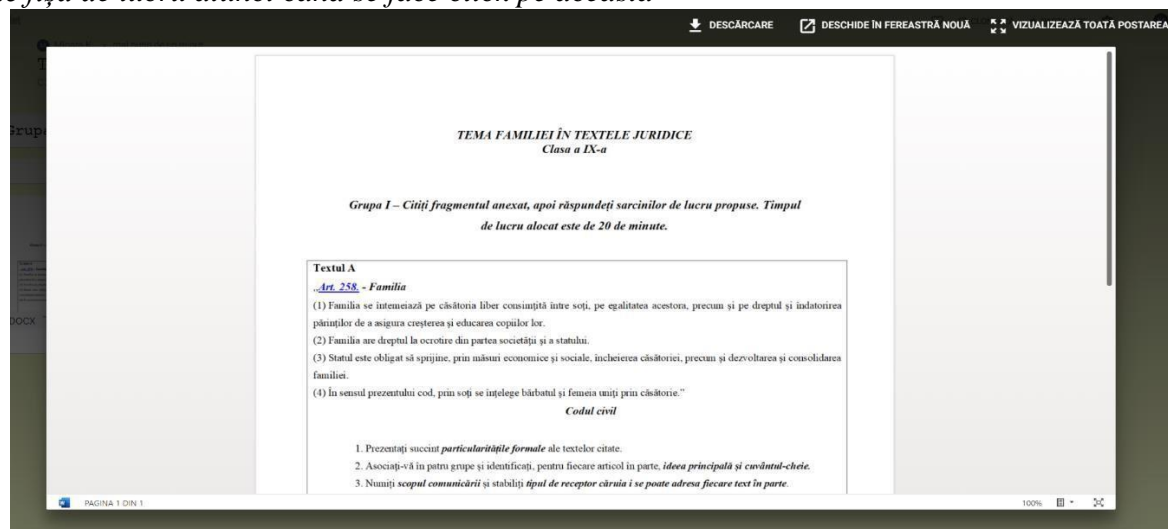
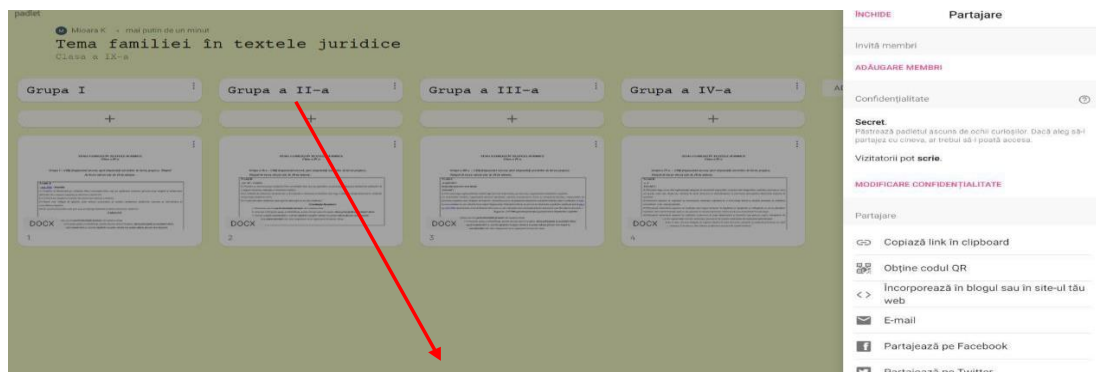

Fig. 3 – locul din care se poate copia **linkul**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

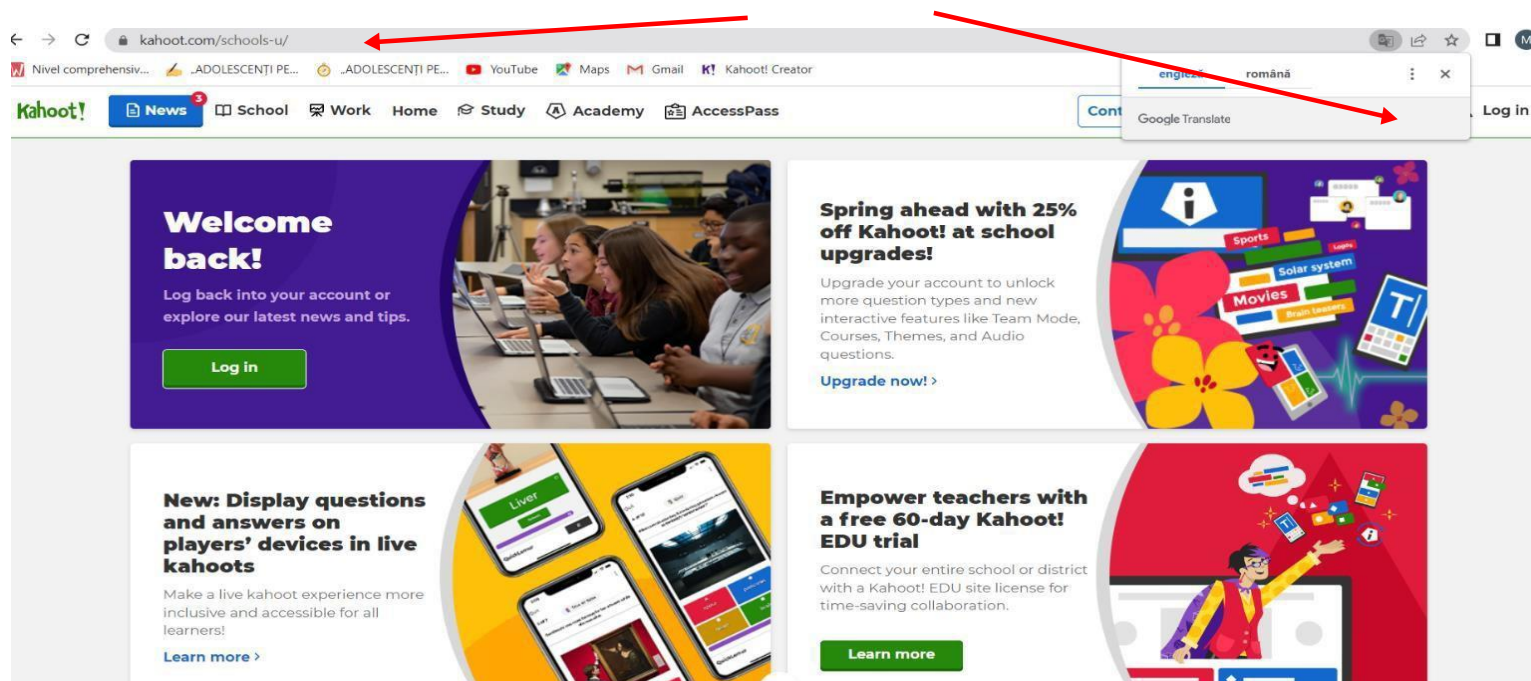
Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

3) Platforma/ aplicația „Kahoot”

Aplicația **Kahoot** se poate accesa căutând linkul <https://kahoot.com/>; deși pot fi create și slide-uri pentru lecții, de regulă aceasta este folosită pentru verificările interactive pe care le permite. Astfel, în funcție de creativitatea celui care operează cu această aplicație, se pot crea momente atractive pentru etapa de evocare, evaluări formative, antrenări pentru a capta atenția la trecerea de la o activitate de învățare la alta etc. Un exemplu este activitatea proiectată mai jos, activitatea prin care s-a verificat în etapa **Reflecției** cum au fost rezolvate sarcinile de lucru propuse în etapa anterioară:

Pasul 1 – accesarea site-ului și logarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 2 – selectarea opțiunilor „Create” și „Kahoot”

Pasul 3 – denumirea activității (se completează rubrica „Title” cu titlul dorit, iar la final se apasă butonul „Done”)

Kahoot summary

Title
Specificul dialogului in textele literare 54

Description (Optional)
500

Pro tip: a good description will help other users find your kahoot.

Save to
My Kahoots **Change**

Language
Română

Visibility
 Private Public

Lobby music
Kahoot! pick

Cancel Done

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 4 – selectarea unei variante de întrebări din opțiunile aplicației

The screenshot displays a user interface for creating quizzes. On the left, a sidebar lists several quiz options, each with a '30' icon and a green dot indicating completion status:

- 6 Quiz: Comunicarea no...
- 7 Quiz: Lăpușneanul se r...
- 8 Quiz: Boierii se simt:
- 9 Quiz: Boierii se remarc...

Below the sidebar is a blue 'Add question' button and a partially visible 'Add slide' button. The main area features a search bar labeled 'Search the question bank' with a magnifying glass icon. Below the search bar, there are two categories of question types:

- Test knowledge**:
 - Quiz
 - True or false
 - Type answer
 - Puzzle
 - Quiz + Audio
- Collect opinions**:
 - Poll
 - Word cloud
 - Open-ended

On the right, an 'Example' section shows a preview of a 'True or False' question:

Norway is a country in Europe

True or False

Let players decide if the statement is true or false.

The preview shows a blue 'True' button with a checkmark and a red 'False' button.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 5 – crearea întrebării și a variantelor de răspuns

Start typing your question

Find and insert media

or drop an image here to upload

Add answer 1

Add answer 2

Add answer 3 (optional)

Add answer 4 (optional)

Question type

Quiz

Time limit

20 seconds

Points

Standard

Answer options

Single select

Delete Duplicate

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 6 – salvarea exercițiului prin apăsarea butonului „Save”

The screenshot shows the Kahoot! Creator interface. At the top, there are navigation buttons: 'Upgrade', 'Themes', 'Preview', 'Exit', and 'Save'. A red arrow points to the 'Save' button. The main area contains a question editor with the text 'voit să își recupereze tronul pentru că:'. Below the text is a 'Find and insert media' section with a plus sign and the instruction 'or drop an image here to upload'. The question options are displayed in a list: a red box with a green checkmark, a blue box with a white diamond and the text 'il abandonase din proprie inițiativă', a yellow box with a white circle, and a green box with a white square and the text 'Add answer 4 (optional)'. On the right side, there are settings for 'Question type' (Quiz), 'Time limit' (30 seconds), 'Points' (Standard), and 'Answer options' (Single select). At the bottom right, there are 'Delete' and 'Duplicate' buttons.

UNIUNEA EUROPEANĂ

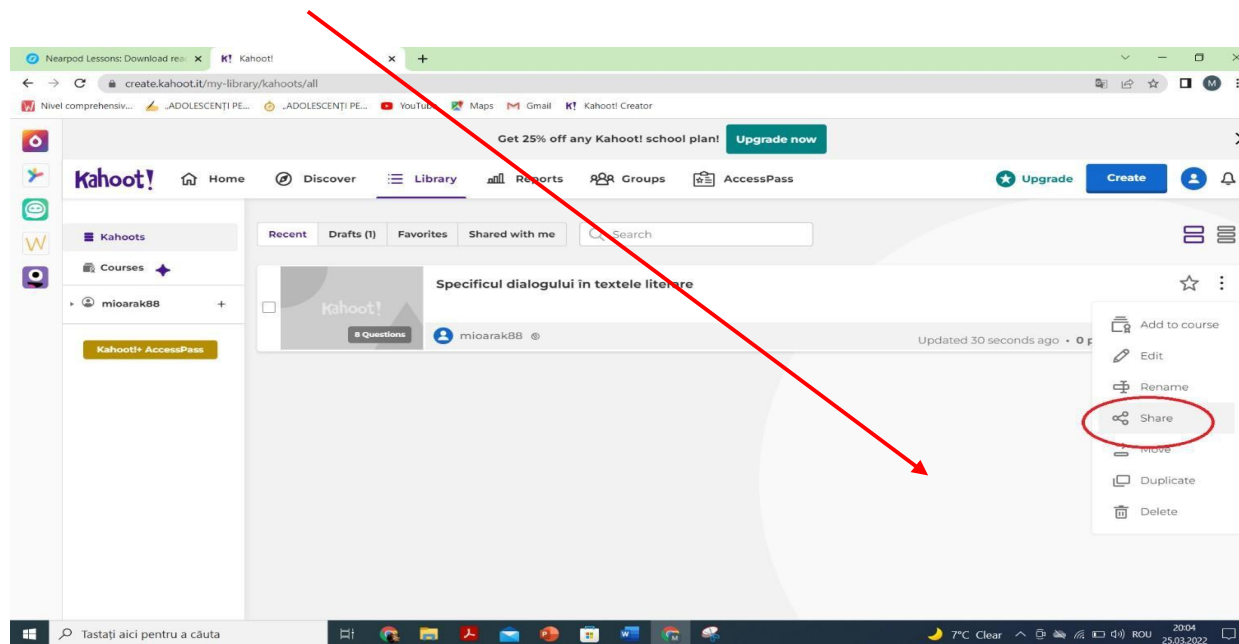
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 7 – copierea linkului pentru distribuire și distribuirea acestuia

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

4) Platforma/ aplicația „Bubbl.us”

Aplicația **Bubbl.us** se poate accesa căutând linkul <https://bubbl.us/>; aceasta poate fi utilizată pentru realizarea unor hărți mentale în format digital, după cum urmează:

Pasul 1 – accesarea site-ului și **înregistrarea** sau **logarea** în contul personal

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 2 – proiectarea hărții mentale se începe apăsând butonul plus din imaginea din Fig. 1, iar în Fig. 2 se poate observa că apare o primă căsuță de la care se va porni aceasta

Fig. 1

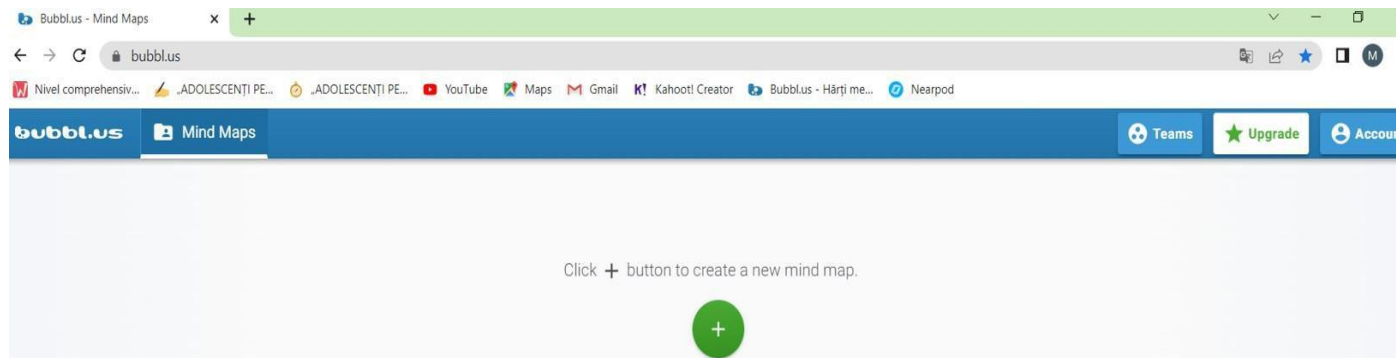
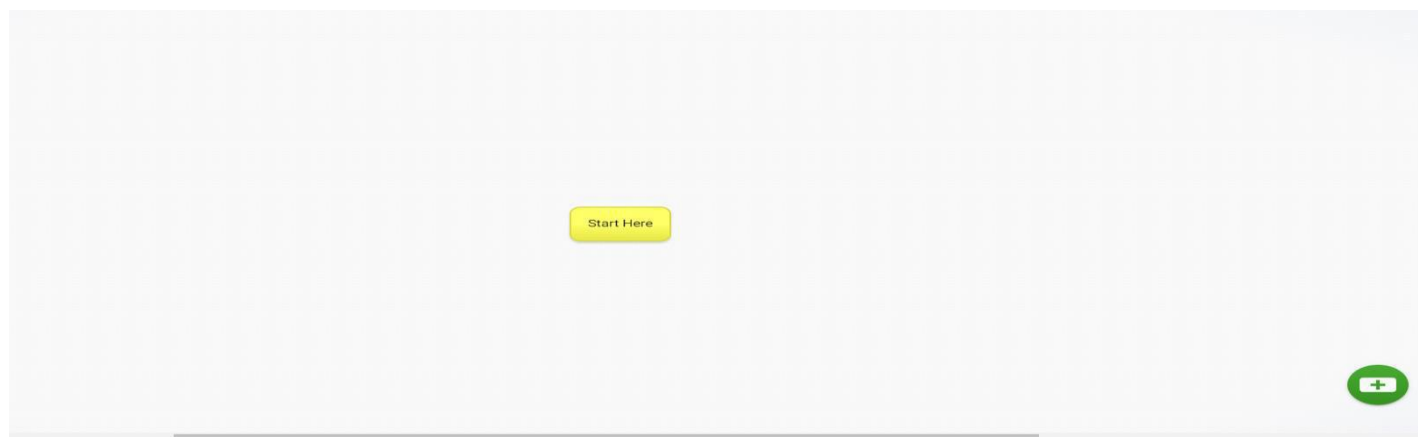

Fig. 2

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 3 – conturarea hărții mentale, adăugând căsuțe și informații

REALISMUL (recapitulare)

Obiectivitatea și veridicitatea perspective narative
„Artistul trebuie să fie pentru opera sa, ceea ce este Dumnezeu pentru Creație, să fie simțit pretutindeni, dar niciodată văzut.” (G. Flaubert) => narațiunea la persoana a III-a

T [Grid] [Right Arrow] [Link] [Close]

A B I [List] [Text] [Link]

Stilul impersonal și sobru al narațiunii + Tab

+ Ctrl + Enter

? Help

UNIUNEA EUROPEANĂ

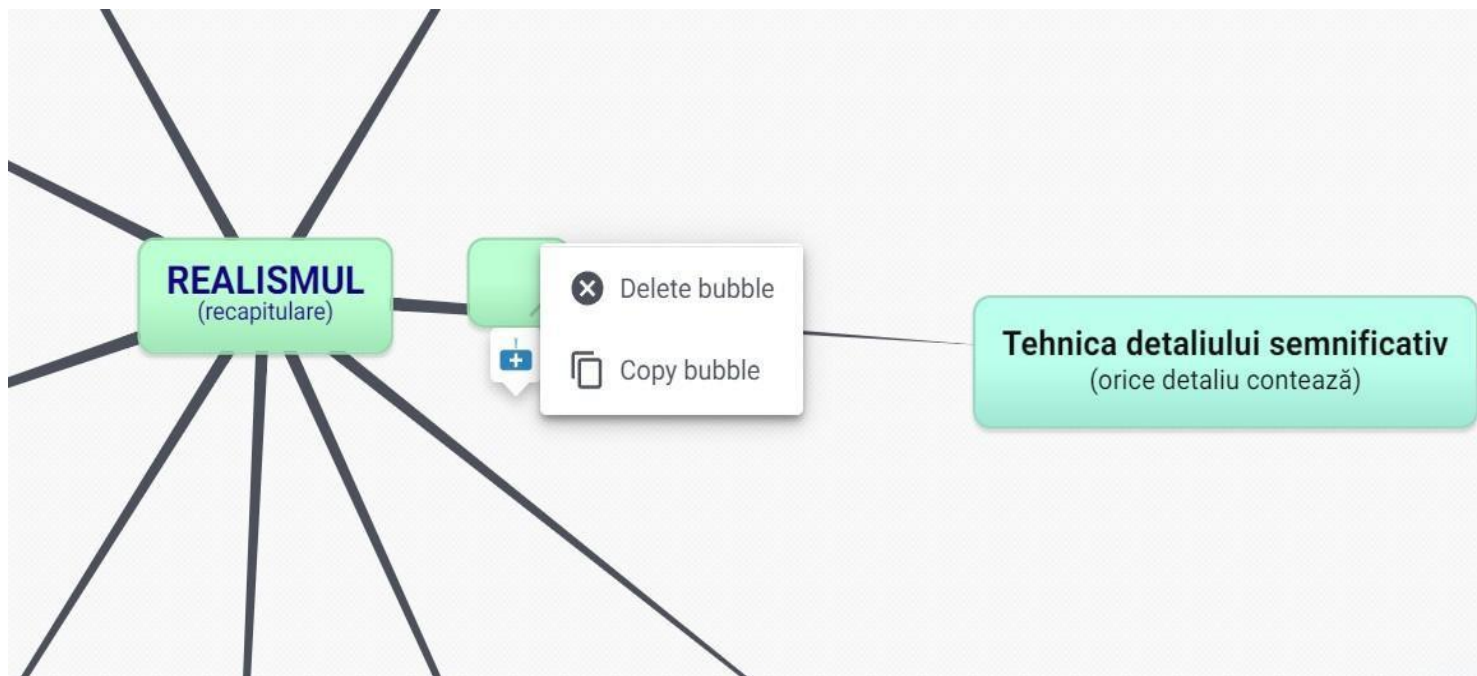

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Observație – editarea căsuțelor și a scrisului se poate face în timpul completării hărții mentale, în funcție de culorile și fonturile puse la dispoziție, iar în cazul în care observăm că nu aveam nevoie de acea căsuță, este suficient să dăm click-dreapta și să alegem opțiunea „Delete Bubble”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Pasul 4 – verificarea rezultatului final și **salvarea** hărții în formatul care ne este util din opțiunile puse la dispoziție

The screenshot shows a web-based mind map application. The central node is 'REALISMUL (necapitular)'. It branches into several nodes: 'Stilul impersonal și sobru al narațiunii', 'Obiectivitatea și veridicitatea perspectivei narative' (with a sub-note: '„Arta” = tehnică de a fi pentru a fi ca o carte de adresă; „literatură” = creație artistică; „literatură” = narativitate în general și în special), 'Crearea de tipuri umane' (with a sub-note: 'sunt urmărite în evoluție (omul = produs al mediului)'), 'Procedee specifice' (with sub-nodes: 'antecipa între medii și personaje', 'observație socială, documentare minuțioasă', 'stilul simplu', 'narațiunea cu accente pe intriga'), 'Tehnica detaliului semnificativ (prin detaliu conținuț)', and 'Varietate de specii și subiecte (se cultivă mai ales speciile narative)'. A red arrow points from the top right towards the 'Procedee specifice' node. In the top right corner, there is a 'Teams' button and an 'Upgrade' button. Below them, a 'All changes saved' status is shown. A download icon (a blue circle with a white arrow pointing down) is circled in red, and a dropdown menu is open, showing options: 'JPG image', 'PNG image', 'HTML outline', 'Plain text', and 'Back up'.

UNIUNEA EUROPEANĂ

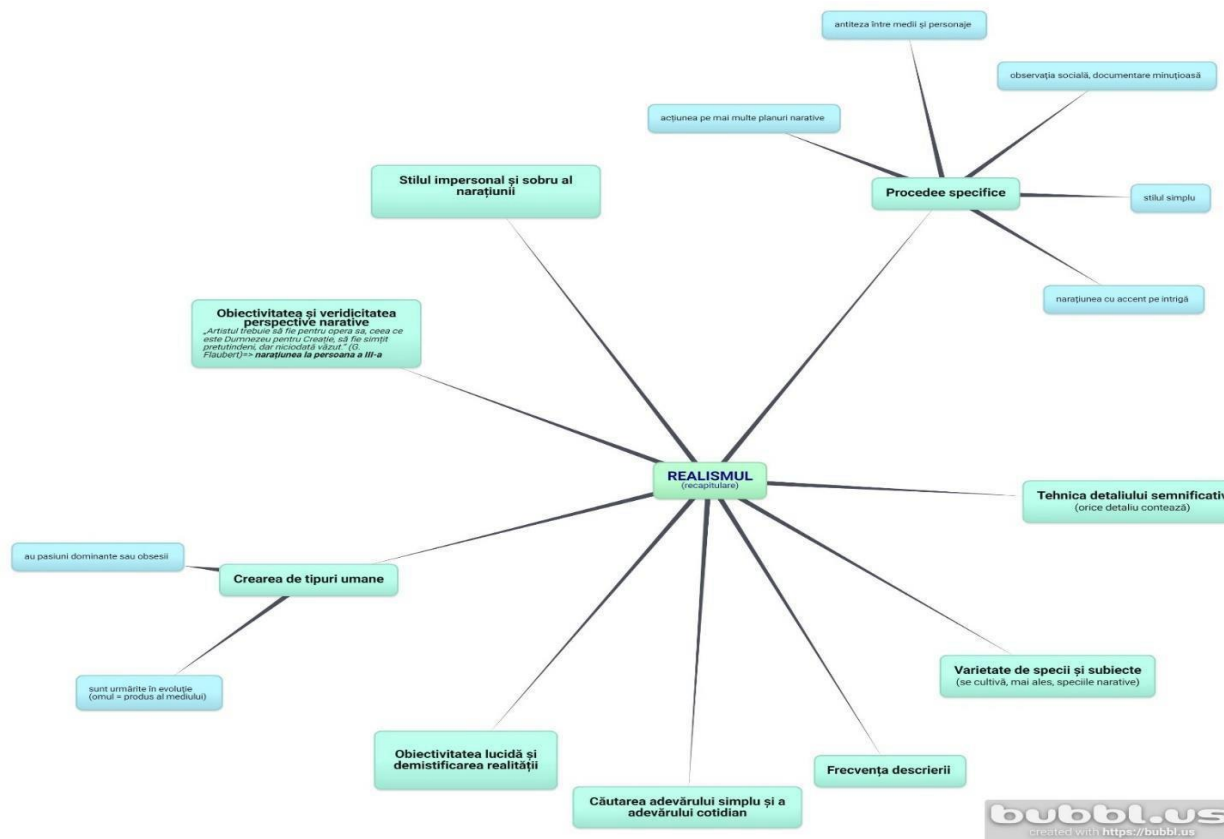
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Rezultatul final:

bubbl.us
created with <https://bubbl.us>

WEBOGRAFIE

1. <https://wordwall.net/>
2. <https://padlet.com/>
3. <https://kahoot.com/>
4. <https://bubbl.us/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

I.5. Metacogniție – practici și strategii. Caracteristici ale funcționării metacognitive. Strategii metacognitive

• Metacogniția – practici și strategii

Învățarea este un proces de durată care presupune diverse metode în cazul fiecărei discipline, uneori chiar la niveluri diferite, în cadrul aceleiași discipline, chiar dacă profesorii folosesc aceleași cuvinte. Din comportamentul unor elevi (atât cu dificultăți la învățare, cât și cu rezultate deosebite) rezultă o percepție eronată, conform căreia învățarea este automată și nu presupune efort mare. Ideile elevilor despre învățare nu sunt niciodată complet false, dar nici complet adecvate. De aceea, ei ar trebui să aibă ocazia să discute cu profesorii lor, care să le ofere strategii și soluții pentru surmontarea oricăror probleme de acest fel. De exemplu, există metode diferite de memorare a unei lecții sau a unui text, însă ele ar putea să nu fie cunoscute de toți elevii. Adesea, unii cred că trebuie să rescrie textul de mai multe ori sau să-l citească înainte de culcare, înainte de oră etc.

Cunoștințele generale despre cogniție nu mai sunt considerate suficiente pentru îmbunătățirea învățării, deoarece cogniția este întotdeauna asociată cu un conținut și niște sarcini concrete. De aceea ar fi o pierdere de timp să-i învățăm pe elevi să memoreze, să demonstreze sau să înțeleagă o problemă într-o manieră generală. Întotdeauna există doar o singură problemă de rezolvat, iar metacogniția trebuie să fie adaptată la ea.

Metacogniția este știința prin care se denumesc posibilitățile de exercitare a controlului asupra propriilor procese cognitive (gândire și învățare). **John Flavell** a fost inițiatorul acestui domeniu de cercetare și a limitat sensul termenului la conținuturile cognitive, pornind de la conținuturile psihologice. Aceasta nu este o metodă de predare, ci se referă la faptul că o persoană care învață (Learner) își cunoaște și își analizează propriul proces de învățare. Metacogniția denumește deci suma strategiilor și tehnicilor pe care cel care învață le aplică pentru a învața mai bine și modul în care acesta reflectează asupra propriului proces de învățare și îl prezintă celorlalți. Acest lucru este extrem de important, scopul fiind ca cei care învață să învețe, să învețe (Lernen Lernen). Cel care învață poate fi condus de profesor către activitățile de învățare a învățării sau să i se arate cum poate să utilizeze strategiile și tehnicile metacognitive pentru a înțelege mai bine propriul proces de învățare și cum să-l îmbunătățească.

Metacogniția se referă atât la procesele prin care o persoană conștientizează propria sa activitate cognitivă, adică activitatea sa mnezică și de învățare, precum și la mecanismele autoreglatorii care constau în controlurile cognitive: reguli, procedee, strategii de care dispune persoana pentru a memora, înțelege și pentru a rezolva probleme. Metacogniția este definită de Flavell (1979) ca fiind cunoașterea funcționalității propriei activități cognitive și a capacității de control al unui aspect al activității cognitive. Metacogniția este un instrument cognitiv de control și de gestionare a unei activități cognitive. În cadrul metacogniției se disting experiențele metacognitive și cunoașterea metacognitivă. Experiențele metacognitive denumite și control metacognitiv și strategii de autoreglare vizează experiențele cognitive și afective ale individului și sunt rezultatul sentimentului referitor la efortul resimțit în timpul unei sarcini cognitive. **Experiențele metacognitive** includ:

- activități mentale implicate în reglarea învățării (activitatea de planificare, care poate facilita activarea cunoștințelor, organizarea și înțelegerea materialului de învățat);
- procesele de evaluare a produsului activității cognitive (analiza și evaluarea strategiilor utilizate);
- judecățile privind calitatea învățării sau nivelul de încredere al individului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Cunoașterea metacognitivă se referă la ceea ce individul conștientizează despre modul în care el sau alte persoane receptează și prelucrează informația. Pornind de la cunoașterea variațiilor în propria funcționare cognitivă și a cogniției în general, subiectul reușește să cunoască diferențele dintre persoane în ceea ce privește procesarea informației.

Cunoștințele metacognitive cuprind:

- cunoștințe metacognitive referitoare la persoane;
- cunoștințe metacognitive referitoare la sarcini de lucru, care la rândul lor se împart în: metacunoștințe privind natura informațiilor, metacunoștințe privind natura exigențelor muncii, metacunoștințe privind natura strategiilor.

Alte accepțiuni date termenului de metacogniție:

A.H. Schoenfeld definește metacogniția ca fiind reflectarea, intuirea modului de rezolvare a unei probleme, incluzând și găsierea aspectelor negative, a greșelilor tipice, pentru a putea să le evite ulterior, pe baza conexiunilor care se pot realiza în mod conștient prin autoreglare.

B. Jensen identifică metacogniția cu un proces, activitate intenționată a subiectului de monitorizare, control continuu a mecanismelor procesării informațiilor, a specificului problemelor, a realizării lor, conducând la formarea unor convingeri, impresii, la conștientizarea acestora, la familiarizarea cu nivelul lor, cu deficiențele lor. Astfel, metacogniția este corelată și cu introspecția, autoevaluarea, autoanaliza de sine, autoreflexia, autoevidențierea rațională, autocorectarea.

F.P. Büchel corelează metacogniția cu stilul de învățare reconsiderat prin prisma cogniției și a constructivismului cognitiv, presupunând căutarea unei semnificații date experienței acumulate, ca dimensiune activă și de autoreglare, de diferențiere față de alții. Astfel și titlul de învățare se poate raporta la teoria metacogniției, deoarece evidențiază metacunoștințele și funcțiile specifice: cunoștințele prin raportare la sine, cunoștințe asupra unor strategii generale și specifice de învățare, cunoștințe asupra diferențelor între sine și alții care obiectivează nivelul și modalitatea cunoașterii.

Principalele contribuții în conturarea și elaborarea teoriilor metacognitive au fost aduse de **J. Piaget** (prin lucrările referitoare la funcționarea subiectului și a mecanismelor cognitive necesare în rezolvarea unei probleme), de **L.S. Vîgotsky** (privind lucrările psihologiei acționale despre originea socială a controlului cognitiv) și de **J.F. Richards, Cl. Bonnet și I. Ghiglione** (prin lucrările care studiază mecanismele și procesele care constituie baza funcționării cognitive) (Joița, 2002, pp. 177-178).

• **Caracteristici ale funcționării metacognitive Metacogniția:**

- pune accent mai mult pe procese, pe construcție și condiții de realizare a lor, decât pe produs;
- nu este stabilă, ea se îmbogățește continuu, se construiește prin anumite strategii;
- se evidențiază în învățarea activă, prin cercetare, prin constituirea cunoașterii, astfel elevii devin conștienți de propriile lor procese cognitive, de modalitățile prin care să învețe;
- este considerată de **B.Y. White și J.R. Frederiksen** ca fiind „monitor al progresului conștientizat”, facilitator în punerea de întrebări.
- este considerată de **B. Jensen**, alături de metamemorie, ca alcătuiind nivelul superior al activității creierului, manifestat mai ales în modul de rezolvare a problemelor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

- are rolul de a ajuta elevul să învețe;
- reprezintă unul din factorii importanți ai motivației învățării, cunoașterii, prin relevarea condițiilor de succes, de atingere a performanțelor, de constatare a ușurinței în depășirea obstacolelor învățării;
- influențează nivelul expectanțelor, prin organizarea câmpului cognitiv, a modului de structurare a situației, prin convingerea subiectului că va putea îndeplini, rezolva sarcina și își va putea controla comportamentul propriu;
- include și autoeficacitatea care este o manifestare a concepției și evaluării făcute de către elev, cu privire la cunoștințele, priceperile, capacitățile, dificultățile sale în rezolvarea problemei, la voința și credința în posibilitatea rezolvării;
- crește odată cu creșterea satisfacției învățării în clasă, dând siguranță în rezolvarea experiențelor proprii în cunoaștere și lărgind repertoriul propriu al trăirilor cu efecte pozitive;
- conduce la managementul de sine prin: conturarea ideii asupra modului propriu de proiectare, organizare a acțiunilor, de decizie, de gestiune a resurselor și strategiilor cognitive, de monitorizare a aplicării lor, de control, de apreciere, reglare a activității cognitive.

De asemenea, metacogniția presupune dezvoltarea cunoașterii și a activităților gândirii, conștientizarea propriei noastre capacități de a dezvolta strategii și resurse individuale, necesare în procesul de învățare. În școală elevii trebuie să ajungă să conștientizeze ceea ce trebuie învățat și îndeplinit, ce înseamnă o strategie și să aibă o imagine precisă și a progresului obținut.

Metacunoștințele sunt acele cunoștințe care se descoperă pe parcursul căutării unor informații și care, dacă sunt aplicate corect, duc rapid la rezultate bune. De asemenea trebuie acumulate cunoștințe despre calitatea informațiilor și despre căile prin care se obțin astfel de informații. În cazul limbilor străine, metacunoștințele se referă și la competențele discursive care presupun acea îndemânare comunicativă ce ajută la dezvoltarea ideilor într-o discuție sau într-un monolog.

Flavell a diferențiat strategiile cognitive (directe) de strategiile metacognitive (indirecte), folosind ca exemplu predarea limbilor străine care are ca scop, în primul rând, reținerea unui anumit număr de cuvinte. O strategie cognitivă ar fi să se memoreze cuvintele așa cum sunt ele puse pe hârtie sau pe tablă. **Strategia metacognitivă** o constituie încercarea legării între ele, în funcție de diferite criterii, cum ar fi, de exemplu, să se construiască o poveste sau un text cu acestea. Strategia cognitivă are deci menirea atingerii scopului propus, pe când strategia metacognitivă ajută să avem și garanția atingerii scopului. În cursul formării noastre, noi ne dezvoltăm diferite strategii cognitive pentru a rezolva probleme cognitive. Strategiile metacognitive ni le dezvoltăm pentru a crește calitatea muncii noastre și pentru a putea controla tot

timpul progresul în derularea activității de descompunere și de prelucrare a sarcinii de lucru și pentru compararea acestora cu cerințele cognitive.

Sentimentele metacognitive sunt, conform lui Flavell, sentimente conștiente atât cognitive cât și afective. Ele se diferențiază de alte sentimente prin faptul că au ceva în comun cu strădaniile cognitive. Să ne imaginăm că trebuie să învățăm, respectiv să înțelegem ceva, dar nu înțelegem pe moment. Acea senzație, pe care o simțim în acel moment, aparține sentimentelor metacognitive. Sentimentele metacognitive apar întotdeauna atunci când avem impresia că ceva este greu de înțeles, de amintit sau de rezolvat.

Sentimentele metacognitive pot fi toate tipurile de sentimente conștiente, cognitive sau afective, care se bazează pe activitatea cerebrală ce se

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

desfășoară în acel moment. În decursul dezvoltării noastre, învățăm să reacționăm adecvat la astfel de sentimente. Profesorul este cel care transmite în școală, la oră, activități metacognitive. Profesorul îi ajută pe elevi în coordonarea și controlul propriei activități cerebrale. De exemplu, profesorul dă elevilor diverse informații suplimentare, care nu apar în manual, pentru a susține astfel activitatea de învățare a acestora. Un proces de predare-învățare bun este o premisă pentru dezvoltarea metacogniției.

Strategiile metacognitive sunt strategii superioare, pe care cel care învață (o limbă străină de exemplu) le aplică în mod conștient. O caracteristică importantă a învățării autonome este capacitatea de a alege, combina și coordona diferite strategii de învățare. Printre acestea se numără planificarea a ceea ce dorim să învățăm și a mijloacelor care sunt necesare pentru atingerea scopului propus, controlul prin progresul realizat în învățare, autoreglarea, prin schimbarea mijloacelor de învățare și evaluarea a ceea ce s-a învățat.

Aceste etape însă nu sunt suficiente pentru o învățare autonomă eficientă. În timpul etapei de autoreglare și de evaluare, cel care învață poate observa că ceea ce a învățat nu corespunde în totalitate scopului inițial propus. El va trebui să își modifice anumite strategii și tehnici de învățare și să reia procesul de la capăt, cu un scop nou. Pentru elevi, acest lucru înseamnă să facă un schimb de perspectivă, să devină organizatorii propriului proces de învățare.

Cunoașterea și aplicarea sistematică a strategiilor de învățare și rezolvare de probleme este o premisă hotărâtoare pentru succesul în învățare. Astfel se pot distinge:

- strategii de elaborare – procedee prin care se înțelege materia de învățat, și se încearcă explicarea conținutului și importanței acesteia pentru sine și pentru alții;
- strategii de recapitulare – procedee prin care se redă materia cât mai exact posibil;
- strategii de control – procedee prin care cel care învață se poate autoevalua.

Dezvoltarea abilităților și strategiilor metacognitive la elevi este necesară pentru a-i ajuta să gândească, să folosească în mod corect informațiile dobândite. Această activitate nu presupune doar acumularea de cunoștințe, ci duce la aprofundarea abilităților cognitive. Dacă le permitem elevilor să-și supravegheze propriul proces de învățare, le amplificăm sentimentul de responsabilitate și motivație. De asemenea, prin reducerea volumului de muncă al profesorilor, aceștia pot să aloce mai mult timp nevoilor anumitor elevi (celor cu performanțe scăzute sau mari, celor cu dificultăți de înțelegere etc.).

În școală, metacogniția ajută la cunoașterea lumii, fiind foarte importantă în descoperirea sinelui și facilitând progresul elevilor. De aceea profesorii trebuie să aibă experiență în domeniu și cunoștințe, astfel încât să folosească strategii metacognitive la clasă.

Deși utilizarea strategiilor de învățare duce la rezultate deosebite, majoritatea profesorilor nu le introduc conștient la clasă. Și mai puțini sunt profesorii care explică importanța și utilitatea folosirii acestora în procesul de învățare. Îndeosebi în școala generală ar trebui introdusă predarea strategiilor de învățare, pentru că elevii mici nu se folosesc de astfel de „ajutoare sau trucuri”. De exemplu, copiii sub opt ani nu au deja capacitatea de a transforma materialul de învățat în imagini sau schițe. O astfel de învățare este folosită numai elevilor mai mari. Cunoașterea strategiilor de învățare nu înseamnă că garantează utilizarea acestora de către elevi, deoarece aceștia s-ar putea să nu se gândească în momentul în care primesc o sarcină de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

lucru că ar putea să-și ușureze munca prin aplicarea unor strategii de învățare, dar și pentru că nu sunt convingși de utilitatea acestora. Profesorii ar trebui să-i ajute pe elevi, făcându-le cunoscute strategii de învățare și arătându-le avantajele acestora în comparație cu alte metode de învățare.

Singura procedură generală considerată relevantă de cele mai recente studii, constă în crearea unei atmosfere în clasă care să promoveze motivația. Elevii trebuie încurajați să pună întrebări, să răspundă chiar și atunci când nu sunt siguri, să comenteze pe marginea activității colegilor și să accepte, la rândul lor, comentariile acestora. Prin urmare, metacogniția elevilor depinde de procesul anterior de reflecție al profesorilor, cu privire la modul în care structurează și facilitează interacțiunea în sala de clasă.

Potrivit modelului constructivist, învățarea cunoașterii prin intermediul metacogniției presupune trei **categorii fundamentale de întrebări** pe care să le utilizeze elevii în analiză, ca instrumente:

- întrebări privind modul de construire, proiectare a activității cognitive, ca reflectare a dorinței de a învăța caracteristicile cunoașterii științifice; conștientizarea și analiza acestor pași sunt facilitate de metacogniție;
- întrebări privind controlul, pentru realizarea unei evaluări bazate pe reflecție criterială, asupra învățării prin cercetare proprie, calității formulate în construcție, asupra pașilor făcuți, a organizării activității, a modalității de învățare; elevul ajunge la înțelegerea naturii cercetării și a condițiilor în care ea se realizează eficient;
- întrebări privind aspectele generale ale cunoașterii și reflecției asupra ei, în special în situațiile de repetare a activităților de același gen, de apariție a noi întrebări de cercetare; elevii pot singuri să formuleze întrebări în continuarea cercetării, datorită efectului metacogniției asupra formării stilului de învățare prin punerea de întrebări.

În acest mod se corelează categoriile de întrebări cu etapele învățării prin cercetare, se consolidează metacogniția, se aplică criteriile de evaluare ale cunoașterii și învățării. Acest model indică criteriile utilizate de elevi în procesul de evaluare prin reflecție asupra cunoașterii, învățării, în termeni de metacogniție: modul de conturare a ideilor, procesul înțelegerii, gradul de inventivitate și de sistematizare, gradul de corelare între întrebări, modul de formulare în grup și de comunicare etc.

Facilitarea evaluării calitative prin reflecție, interpretarea criterială este susținută de aplicarea criteriilor utilizate de elevi în procesul de evaluare prin reflecție asupra cunoașterii și învățării, și de inserarea acestora într-un ghid care să se utilizeze la finalul unității de învățare, a unui modul, pe o scală de apreciere în care se dau valori pentru fiecare criteriu. Fișa de evaluare se completează de către elevi, ca autoevaluare a modului de cunoaștere, la nivel de grup și apoi împreună cu profesorul. Scala completă indică gradul de afirmare reală a dezvoltării metacogniției la fiecare elev, precum și efectele influenței acesteia asupra cunoașterii, învățării, ca și posibilității de cercetare, perfecționare.

O astfel de evaluare prin reflecție se poate constitui ca un modul distinct, curricular de formare a priceperilor, abilităților de evaluare, dar și de întărire a metacogniției. În ceea ce privește valoarea facilității metacognitive prin formularea de întrebări de expertiză privind conceperea și realizarea cunoașterii și învățării individuale și în grup, cercetările experimentale au condus la ideea necesității intervenției asupra componentelor esențiale ale procesului instructiv-educativ, adaptării acestora la condițiile existente: curriculum, metodologie, organizare, proiectare și evaluare.

Facilitarea metacognitivă este importantă și pentru profesori. Și ei trebuie să reflecteze asupra modului cum și-au proiectat activitatea, cum

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

au realizat-o, cum au îndrumat elevii, cum au realizat evaluarea. Fișa de analiză construită pe categorii de întrebări după problematica activității trebuie să consemneze reflecții criteriale asupra pregătirii și asupra evaluării finale.

Metacogniția astfel realizată sprijină managementul de succes al clasei, îmbunătățirea climatului, a activizării, a comunicării.

Cercetătorii construiesc un **model de reprezentare** ierarhică a criteriilor-întrebări de evaluare a climatului din clasă, prin evenimentele care se produc: sensibilizare la diversitate, respect pentru stilul celorlalți, angajament, încurajare, relații elevi-profesor, elev-grup-clasă, învățarea cu plăcere, utilizarea umorului, participarea confortabilă și exprimarea liberă a elevilor.

Rezultatul cercetărilor realizate conduc la evidențierea a cel puțin **trei aspecte esențiale** în dezvoltarea metacogniției elevilor și profesorilor:

- atât profesorii cât și elevii trebuie să echilibreze atenția acordată în pregătire, realizare și evaluare a activităților instructiv-educative și proceselor instruirii în sine, dar și analizei calitative a lor. Metacogniția devine obiect formativ la fel de important, dar și instrument de bază în eficiența activității, afirmarea priceperilor și competențelor în managementul educațional;
- practica educațională aplică acest principiu în mod intuitiv, empiric: profesorul își pune întrebări, în toate etapele activității sale, asupra modului de proiectare, organizare și desfășurare a demersului didactic;
- componentele metacogniției sunt urmărite de regulă doar în etapa finală, de evaluare, atât la elevi cât și la profesori, nu și în pregătirea și realizarea activităților.

În teoriile metacognitive, inteligența apare ca fiind organizată pe diferite niveluri ierarhice.

Accentul este pus pe capacitățile copilului de a evalua activitățile și strategiile proprii. Activitățile metacognitive includ: planificarea, prevederea, ghidarea, controlul rezultatelor obținute, transferul și generalizarea unei strategii de rezolvare.

În concepția metacognitivă, învățarea eficientă parcurge următoarele etape:

- activitatea copilului condusă de un expert (adult);
- expertul (adultul) și copilul își împart funcțiile care permit rezolvarea problemelor; copilul ia inițiative și adultul îl corectează când face greșeli sau intervine când întâlnește obstacole;
- expertul (adultul) cedează controlul copilului și funcționează ca intermediar motivant și binevoitor.

Învățarea constă în transferul proceselor de control, executiv de la expert la elev, finalitatea vizată fiind aceea de promovare de către expert (adult) a autonomiei cognitive a copilului.

• **Modalități/ Strategii metacognitive**

Metamemoria îi ajută pe elevi să experimenteze diverse situații de învățare, să reflecteze la modul în care propriul proces cognitiv se definește, în vederea obținerii unor rezultate deosebite. Prin conștientizarea și verbalizarea acestor experiențe, gândirea devine cunoscută atât

persoanei care experimentează, cât și celor din jur. Metamemoria presupune cunoașterea și conștientizarea memoriei personale, a capacității de memorare dar și a propriilor limite. Profesorii au, astfel capacitatea de a îmbina cunoștințele stocate anterior cu cele noi, de a recupera și folosi eficient orice informații care să îi ajute să recunoască și întărească cele mai bune strategii didactice și să încerce să le îmbunătățească pe cele slabe. Aceste

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

experiențe pot fi foarte valoroase pentru ei, determinându-i să folosească strategiile metacognitive la clasă, fiindcă activarea proceselor metacognitive formează minți clare și organizate, care se pot mișca liber în diferite domenii ale cunoașterii.

Metaîngrijirea presupune conștientizarea modului în care funcționează propria atenție și modalitatea prin care o putem controla. Este vorba despre a ști cum să ne optimizăm atenția în fiecare moment, să realizăm când începem să ne distragem atenția, să folosim strategii care funcționează cel mai bine pentru a ne reorienta atenția în direcția dorită de noi.

Metaînțelegerea se referă la cunoașterea capacității noastre de a înțelege textul pe care îl citim. Unii elevi se concentrează și memorează informațiile care le sunt necesare la lucrări sau examene, fără să le înțeleagă. Este necesar ca această abilitate să fie dezvoltată în rândul elevilor, astfel încât aceștia să fie conștienți de nivelul lor de înțelegere și să învețe să-l optimizeze.

Metagândirea. Este vorba de conștientizare gândirii noastre. Aceasta este extrem de importantă, deoarece reflectăm foarte puțin la gândurile noastre, din care provin convingerile și ideile pe care le-am dezvoltat de-a lungul timpului. Este important să ne concentrăm „*cum să gândim*”, nu „*ce să gândim*”.

Exemple de abilități și strategii metacognitive în sala de clasă:

• **Exercițiul 1. Deduceți semnificația cuvintelor în funcție de contextul lor**

➤ În acest exercițiu, elevilor li se prezintă diferite fraze în care se folosește **un cuvânt necunoscut în contexte diferite**. Scopul exercițiului este ca elevii să deducă sensul cuvântului necunoscut, în funcție de context. și în principal ei cunosc importanța utilizării propriilor strategii pentru a obține un rezultat.

• **Exercițiul 2. Repetați diferite modalități de a învăța ceva nou**

➤ Acest tip de strategie de învățare îi ajută pe elevi să cunoască diferite metode pentru a dobândi noi cunoștințe, pentru a-și extinde viziunea și pentru a alege metoda cea mai confortabilă sau mai practică de învățat.

➤ **De exemplu**, Când înveți un cuvânt nou, îl poți învăța în diferite moduri, cum ar fi: asocierea cuvântului cu imagini, căutarea unui sinonim cu alt cuvânt pe care deja îl cunoști etc.

• **Exercițiul 3. Exerciții de autoevaluare**

➤ După efectuarea unei activități prin intermediul căreia elevii au învățat un nou subiect, acestora le este dat un timp pentru a se autoevalua și pentru a reflecta asupra performanței lor în acea activitate punând întrebări, cum ar fi:

- Cum pot îmbunătăți performanțele mele în această activitate?
- Ce a fost cel mai dificil pentru mine atunci când am realizat activitatea?
- Care a fost cel mai simplu lucru pentru mine?

Anderson în 2002 a propus un model pentru dezvoltarea metacogniției, aplicabil pentru însușirea limbilor străine, care poate fi transferat oricărei discipline școlare. Acesta are la bază ideea că metacogniția combină procese de gândire variate, care pot fi împărțite astfel:

1. pregătirea și planificarea învățării;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

2. selectarea și folosirea strategiilor de învățare;
3. monitorizarea folosirii strategiei;
4. orchestrarea diferitelor strategii;
5. evaluarea învățării și a modului în care a fost folosită strategia.

Formarea și dezvoltarea competențelor metacognitive se realizează în toate aceste cinci arii, care reprezintă diferite tipuri de abilități metacognitive. Toate cele cinci abilități metacognitive intră în relație unele cu altele, pentru că metacogniția nu este un proces linear. Într-o sarcină de învățare pot fi activate mai multe procese metacognitive. Folosind acest model la limba și literatura română, profesorul îi poate ajuta pe elevi să înțeleagă ce se petrece în procesul de învățare și să le dezvolte abilități mai bune de a învăța atât la disciplina pe care o predă, cât și în alte domenii ale cunoașterii. Cu alte cuvinte, poate contribui la una dintre finalitățile esențiale ale educației, și anume, *a învăța să înveți*.

Pentru a-i ajuta pe elevi să-și evalueze punctele tari și punctele slabe în folosirea strategiilor, profesorii pot concepe chestionare metacognitive. Elevii ar trebui să răspundă la întrebări de genul:

1. Ce încerc să realizez?/Ce țintă am?
2. Ce strategii folosesc?
3. Cât de bine le folosesc?
4. Ce altceva pot face? (cf. Anderson: 2002).

Răspunsurile la aceste întrebări cuprind aspectele metacogniției, astfel încât să cuprindă întregul ciclu metacognitiv.

Dacă adaptăm aceste întrebări la folosirea strategiilor specifice proceselor de elaborare pe care elevii le pot folosi, putem face următoarele comentarii:

1. Ce încerc să realizez?/Ce țintă am?
 - În acest caz, elevii ar trebui să știe că, folosind strategiile de elaborare, vor putea emite ipoteze, construind o înțelegere proprie și-și vor putea integra noile informații în cunoștințele anterioare.
2. Ce strategii folosesc?
 - Profesorul le va descrie elevilor într-un mod cât mai accesibil toate strategiile de elaborare pe care le pot folosi: pot face predicții, își pot forma o imagine mentală, pot reacționa emoțional, pot reflecta asupra textului și integra informația nouă în cunoștințele anterioare.
3. Cât de bine folosesc aceste strategii?
 - Monitorizarea folosirii strategiilor îi va ajuta pe elevi să evalueze dacă au ales strategiile potrivite și dacă, folosindu-le, reușesc să atingă scopurile pe care și le-au propus.
4. Ce altceva pot face?
 - Această întrebare se referă la orchestrarea strategiilor. Dacă strategiile pe care le-au folosit elevii nu au fost eficiente pentru a-și atinge scopurile (a emite ipoteze/interpretări), profesorul îi provoacă să găsească alte strategii care-i pot conduce către ținta propusă.

În concluzie, dezvoltarea abilităților metacognitive conduce nu doar la progrese în învățare, dar și la posibilitatea de a transfera aceste abilități

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

în alte domenii școlare sau din afara școlii. Îi ajută pe elevi să capete încredere în ei, să se poată evalua și să devină autonomi în folosirea căilor de acces spre cunoaștere.

BIBLIOGRAFIE

1. Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J. (2002). *Introducere în psihologie*. București: Tehnică.
2. Anderson, V.A. (2002) *Relationship between cognitive and behavioral measures of executive function in children mind*. Journal of normal development in childhood and adolescence, vol.8, issue 4. <https://doi.org/10.1076/chin.8.4.231.13509>
3. Băban, A. (coord.) (2001). *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*. Cluj-Napoca: Psinet.
4. Bernat, E. S. (2015). *Tehnica învățării eficiente*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
5. Carugatti, F., Selleri, P. (2001). *Psicologia dell'educazione*. Bologna: Il Mulino.
6. Clocotici, V., Stan, A. (2001). *Statistică aplicată în psihologie*. Iași: Polirom.
7. Dumitru, I. Al. (2000). *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*. Timișoara: de Vest.
8. Feuerstein R., Rand Y., Rynders, J. E. (1988). *Don't accept me as I am. Helping retarded people to excel*. Boulder (CO): Perseus Publishing.
9. Feuerstein, R., Rand, Y., Hoffman, M. B., Miller, R. (1980). *Instrumental Enrichment: an intervention program for cognitive modifiability*. Baltimore: Baltimore University Park Press.
10. Goleman, D. (2001). *Inteligența emoțională*. București: Curtea Veche Publishing.
11. Joita, E. (2002). *Educația cognitivă*. Iași: Polirom.
12. Havârneanu, C. (2000). *Cunoașterea psihologică a persoanei*. Iași: Polirom.
13. Mara, D. (2009). Învățarea mediată. abordări teoretice și practice în R. Popescu (coord.), *Problematica învățare-evaluare: abordări, studii, cercetări*. Sibiu: Psihomedica.
14. Mara, D. (2006). Formative psychodiagnosis-educational dimensions, în *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, seria Științele Educației, Tom X/2006. Iași: Universității „Al.I. Cuza”, Iași.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PARTEA a II-a. SUGESTII METODOLOGICE PRIVIND DESFĂȘURAREA LECȚIILOR ÎN CONTEXTE BLENDED LEARNING ȘI ONLINE

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1. Planificarea calendaristică în sistem blended learning și online

II.1.1. Planificare calendaristică clasa a IX-a An școlar 2023-2024

Modulul I- 6 săptămâni: 24 ore + 1 Săptămâna „Școala altfel” Modulul II- 7 săptămâni: 28 ore

Modulul III- 7 săptămâni: 28 ore

Modulul IV- 7 săptămâni: 28 + 1 săptămână „Săptămâna verde” Modulul V- 7 săptămâni: 28 ore

Total număr de săptămâni: 34+ 2

Curriculum aplicat: T.C. – 4 ore

Manual utilizat: Alexandru Crișan, Liviu Papadima, Ioana Pârvulescu, Florentina Sâmișăian, Rodica Zafiu, *Limba și literatura română. Clasa a IX-a*, Editura Art Klett, 2021.

Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022 Limba și literatura română - învățământ liceal și profesional* - București, 2021.

Unitatea de învățare	Nr. ore	Săptămâna	Modulul
Evaluare inițială. Prezentarea programei Joc și joacă	24	S 1-7	I.24 ore Școala Altfel
Școala Iubirea	28	S 8-14	II. 28 ore
Lumi fantastice			
Confruntări etice și civice Evaluare sumativă	28	S 15-21	III. 28 ore
	28	S 22-S 29	IV. 28 ore „Școala Verde”
	28	S 30 – S36	V. 28 ore

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea I)

Clasa a IX-a/ Curriculum aplicat: T.C. 4 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Joc și joacă	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5	I. Literatură 1. Ficțiune literară Creația și jocul: <i>Prefață</i> de Tudor Arghezi Joc de copii: <i>Erasmus sau a doua fotografie cu oameni mici</i> de Mircea Horia Simionescu 2.1 Textul jurnalistic. Știrea. Invenție și ficțiune. 2. Ficțiune și realitate 2.2 Textul jurnalistic: <i>Escape room</i> 2.3 Textul nonliterar: Textul multimodal (banda desenată): <i>Red în Pasărea care a strigat „Lupul!”</i>	24	S1-S7	Modulul I Săptămâna „Școala Altfel”, S7
	2.6 3.3	<i>Jocurile și oamenii</i> (fragment) de Roger Caillois Texte auxiliare (ficționale, nonficționale, multimodale) Jocuri de ieri și de azi: <i>Jocurile lui Gargantua</i> de François Rabelais; <i>Computer Games Forever</i> de Mircea Cărtărescu etc. Jocul cu litere și linii: <i>Cântecul monstrului din Loch Ness</i> de Edwin Morgan, <i>Cântecul de noapte al peștelui</i> de Ch. Morgenstern II. Limbă și comunicare Textul informativ Situația de comunicare Dialogul, conversația, discuția argumentativă Conversația cotidiană Jurnalul de lectură Proiect individual: Jocul preferat Cuvintele: forme și sensuri Evaluare			

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a II-a)

Clasa a IX-a

Curriculum aplicat: T.C. 4 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Lumi fantastice	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.3 2.4 2.5 2.6	I. Literatură 1. Ficțiune literară Un popas primejdios: <i>La hanul lui Mânjoală</i> de I.L.Caragiale Universul S.F.: <i>Roadele unei diplomații chibzuite</i> de Ov. S. Crohmălniceanu Imaginație și ficțiune 2. Ficțiune și realitate Textul științific: <i>Condiția literaturii S.F.</i> de Florin Manolescu 3. Texte auxiliare <i>Albina și ariciul, munții</i> - text folcloric. Fantasticul lumii obișnuite: <i>Cartea de bucate</i> (fragment) de Simona Popescu II. Limbă și comunicare Textul narativ Textul descriptiv Referatul Situția de comunicare Limbaj și context Evaluare	28	S8 – S14	Modulul II

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a III-a)

Clasa a IX-a

Curriculum aplicat: T.C. 4 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Școala	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.4 2.5 2.6 2.7 3.1 3.2 3.3	I. Literatură 1. Ficțiune literară Școala între haz și necaz: <i>Aminții din copilărie</i> (fragment) de I. Creangă Sinus și cosinus: <i>Corigența</i> de Mircea Eliade; Proiect de grup: Școala de mâine 2. Realitate, adevăr și ficțiune. Textul memorialistic: <i>Ora de istorie</i> de Marin Preda Realitate, adevăr și ficțiune 3. Texte auxiliare: <i>Tot mai înveți, maică?</i> De George Călinescu, <i>Necazuri cu școala</i> de Daniel Pennac. II. Limbă și comunicare Funcțiile limbajului Argumentarea Povestirea. Relatarea. Rezumatul Normă și abatere. Evaluare	28	S15 – S21	Modulul III

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a IV-a)

Clasa a IX-a

Curriculum aplicat: T.C. 4 ore

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săpt.	Observații
IV. Iubirea	1.1 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.4 2.5 2.6 2.7 3.3	I. Literatură 1. Ficțiune literară Clipe de grație: <i>Vorbește-ncet</i> de Mihai Eminescu; Drumuri nemarcate: <i>Nora sau Balada zânei de la Bâlea-Lac</i> de Mircea Nedelciu 2.1 Nebun de amor: <i>O noapte furtunoasă</i> (fragment) de I.L.Caragiale 2. Ficțiune și realitate 2.4 Textul epistolar: două scrisori ale lui Mihai Eminescu adresate Veronicăi Micle 3. Texte auxiliare 2.6 <i>Zburătorul</i> de Ion Heliade-Rădulescu; <i>O motocicletă parcată sub stele</i> de Mircea Cărtărescu; <i>Balada crinilor care și-au scris frumos</i> de Emil Brumar; <i>Romeo și Julieta</i> de William Shakespeare II. Literatură și alte arte Scriitori, creație literară și film III. Limbă și comunicare Monologul (tipuri de monolog, reguli și tehnici ale monologului eficient) Corespondența (biletul, telegrama, scrisoarea, cartea poștală) Anunțuri publicitare Eseul școlar Evaluare	28	S22-S29	Modulul IV „Școala Verde”

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a V-a)

Clasa a IX-a

Curriculum aplicat: T.C. 4 ore

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Confruntări etice și civice	1.1 1.2 1.3 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 3.1 3.2 3.3	I. Literatură 1. Ficțiune literară Piedici în calea iubirii: <i>Mara</i> (fragment) de Ioan Slavici Rinocerizarea: <i>Rinocerii</i> de Eugen Ionescu 2. Ficțiune și realitate Eseul: <i>Tipuri de trecere</i> de Andrei Pleșu Texte auxiliare: <i>De veghe în lanul de secară</i> (fragment) de J.D.Salinger Aforisme (compuse într-un cerc literar din București) II. Literatură și film Filmul de actualitate: <i>Bacalaureat</i> , regia - Cristian Mungiu Contra , regia Sonke Wortmann III. Limbă și comunicare Textul argumentativ Scriere și oralitate Evaluare	28	S30– S36	Modulul V

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.2. Planificare calendaristică _clasa a X-a An școlar 2023-2024

Modulul I- 6 săptămâni: 18 ore + 1 Săptămâna „Școala altfel” Modulul II- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul III- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul IV- 7 săptămâni: 21+ 1 săptămână „Săptămâna verde”

Modulul V- 7 săptămâni: 21 ore

Total număr de săptămâni: 34+ 2

Clasa a X-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

Manuale utilizate:

Eugen Simion (coord.), Florina Rogalski, Diana Hărtescu, Daniel Cristea-Enache, *Limba și literatura română. Clasa a X-a*, Editura Corint, 2005.

Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a X-a*, Editura Art, 2010.

Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2021-2023 Limba și literatura română - învățământ liceal și profesional* – București, 2022.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. ore	Săpt.	Modul
Recapitulare inițială Prezentarea programei			2	1	I
Lectura prozei narative. Proza scurtă	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.4. 3.1 3.3	Basmul cult – <i>Povestea lui Harap-Alb</i> de Ion Creangă. Particularități ale compoziției; particularități ale construcției subiectului; modalități de caracterizare a personajului; tipuri de personaje. Tema și viziunea despre lume. Limbaj popular, limbaj cult; popular/ cult, popular/ regional; limbaj arhaic Textul argumentativ. Structuri și tehnici argumentative. Verbe evaluative, cuvinte cu rol evaluativ etc. Nuvela <i>La țigănci</i> de Mircea Eliade. Particularitățile compoziției; particularități ale construcției subiectului; construcția personajului; modalități de caracterizare a personajului. Tema și viziunea despre lume. Cuvinte și sensuri. Sens denotativ și sensuri conotative. Monologul argumentativ oral. Analiza textelor narative Recapitulare Evaluare	22	1-6	I „Școala altfel”
Lectura prozei narative. Romanul	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.4. 3.2	Momente ale evoluției prozei în literatura română Romanul <i>Ion</i> de Liviu Rebreanu. Particularități ale compoziției; particularități ale construcției subiectului; construcția personajului; tipuri de perspectivă Narativă. Stilul direct, stilul indirect, stilul indirect liber. Tema și viziunea despre lume. Interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica literară. Valori stilistice ale unor categorii gramaticale (timpul verbului, persoana gramaticală). Mesaje din domeniul audio-vizualului. Interviu. Eseul structurat. Romanul <i>Patul lui Procust</i> de Camil Petrescu Particularități ale compoziției; construcția personajului; tipuri de perspectivă narativă; instanțele comunicării în textul narativ. Tema și viziunea despre lume. Folosirea adecvată a cuvintelor în context; utilizarea corectă a elementelor de relație și a unităților frazeologice Cererea. Scrisoarea și interviul pentru angajare.	21		II

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Lectura prozei narrative. Romanul (continuare)	1.1 1.2 1.3 2.1 2.4.	Romanul <i>Enigma Otiliei</i> de George Călinescu. Particularități ale compoziției; construcția personajului; modalități de caracterizare a personajului; perspectiva narativă. Registre stilistice, limbajul personajelor, limbajul naratorului. Tema și viziunea despre lume. Dialogul pe o temă de interes curent sau pornind de la textul literar studiat. Curriculum vitae. Recapitulare Evaluare	11		III
Textul dramatic și arta spectacolului	1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 2.2.4. 3.2.	Proiecte: proiectul regizoral (anunțarea proiectului) Momente ale evoluției dramaturgiei (creație dramatică și spectacol) în cultura Română. Comedia <i>O scrisoare pierdută</i> de I.L. Caragiale. Particularități ale construcției subiectului în textul dramatic.	6		III
Textul dramatic și arta spectacolului	2.4 3.2 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 2.2	Textul dramatic; particularități ale compoziției textului dramatic; modalități de caracterizare a personajelor Registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului. Tema și viziunea despre lume Interpretări și judecăți de valoare exprimate în cronicile de spectacol. Etimologia populară; hipercorectitudinea; pronunțarea corectă (pronunții hipercorecte). Elemente verbale, nonverbale și paraverbale. Elemente care înlesnesc sau perturbă receptarea. Recapitulare Evaluare	7		III+IV
Lectura poeziei	1.1. 2.3. 2.4.	Momente ale evoluției poeziei în literatura română. Text poetic <i>Dorința</i> de Mihai Eminescu. Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență (motiv poetic, leitmotiv); poezia lirică; figuri semantice (tropi); elemente de prozodie; instanțele comunicării în textul liric. Tema și viziunea despre lume. Sensuri multiple ale textelor literare. Valoarea stilistică a adjectivelor.	11		IV+V „Săptămâna verde”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Lectura poeziei (continuare)	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 2.3. 2.4. 3.2. 3.3	Text poetic <i>Plumb</i> de George Bacovia Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență (motiv poetic, laitmotiv); poezia lirică; figuri semantice (tropi); elemente de prozodie. Tema și viziunea despre lume Comentariul. Recapitulare Evaluare Text poetic <i>Morgenstimmung</i> de Tudor Arghezi Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență (motiv poetic, laitmotiv);		17	V
		poezia lirică. Tema și viziunea despre lume. Expresivitatea în limbajul comun și în limbajul poetic, Folosirea corectă a formelor flexionare Analiza textului poetic. Text poetic <i>Riga Crypto și lapona Enigel</i> de Ion Barbu. Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență (motiv poetic, laitmotiv); poezia epică. Tema și viziunea despre lume. Sensuri multiple ale textelor literare. Cunoașterea sensului corect al cuvintelor (în special ral neologismelor). Eseul liber Text poetic <i>Poema chiuvetei</i> de Mircea Cărtărescu. Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, figuri semantice (tropi); elemente de prozodie. Stiluri funcționale adecvate situației de comunicare. Argou, jargon. Textul argumentativ. Logica și coerența textului. Text poetic <i>Melodramă provincială</i> de Dan Sociu. Titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie. Citirea graficelor și a schemelor. Scrisoarea în format electronic. Recapitulare Evaluare			
Recapitulare finală				2	V

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.3. Planificare calendaristică_ clasa a XI-a An școlar 2023-2024

Modulul I- 6 săptămâni: 18 ore + Săptămâna „Școala altfel” Modulul II- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul III- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul IV- 8 săptămâni: 21 + 1 săptămână „Săptămâna verde” Modulul V- 7 săptămâni: 21 ore

Clasa a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. - 3 ore

Manual utilizat: Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a XI-a*, Ed.Art, 2016.Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024**Limba și literatura română – învățământ liceal și profesional – București, 2023.*

PLANIFICARE ANUALĂ

MODULUL	Unitatea de învățare	Nr. ore	Săptămâna	MODULUL
I	Recapitulare Fundamente ale culturii române Perioada veche Evaluare	18	S1-S7	I Școala altfel
II	Perioada modernă Recapitulare Evaluare	21	S8- S14	II
III	Curențe culturale literare în secolul xix- începutul secolului xx	21	S15- S21	III
IV	Curențe culturale literare în secolul xix- începutul secolului xx: poezia Recapitulare Evaluare	24	S22 – S29	IV Școala Verde
V	Perioada interbelică: proza Recapitulare Evaluare	21	S30- S36	V

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea I)

Clasele a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
I. Începuturi	1.1 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3 3.4 4.1 4.2	Tehnici de documentare pentru realizarea proiectelor și a studiilor de caz Modalități de indicare a bibliografiei și normele citării Prezentarea orală Originile și evoluția limbii române Studiu de caz: Latinitate și dacism Cultura românească în epoca veche Curente culturale/literare în secolele XVII-XVIII: Umanismul și Iluminismul Studiu de caz: Dimensiunea religioasă a existenței Studiu de caz: Formarea conștiinței istorice. Pictura medievală românească. Portretul voievodal Structuri discursive – descrierea. Grigore Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> : portretul lui Ștefan cel Mare Denotație și conotație Evaluare	18	S1– S7	Modul I „Școala altfel”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a II-a)

Clasele a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Pașoptism	1.1 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3 3.4 4.1 4.2	Curențe literare. Romantismul Programul romantismului românesc: Mihail Kogălniceanu, <i>Introducere la Dacia literară</i> Romantismul pașoptist. Ion Heliade-Rădulescu, <i>Zburătorul</i> Studiu de caz: Rolul literaturii în perioada pașoptistă. Generația scriitorilor pașoptiști. Forme hibride ale civilizației și ale culturii românești la mijlocul secolului al XIX-lea: clasicism, romantism, realism în epoca pașoptistă Contraste bizare. Vasile Alecsandri, <i>Balta Albă</i> Neologismele Dezbateri: România între Orient și Occident. Modernizare și balcanism Descoperirea literaturii populare. Folclorul la 1848 Un mit fundamental: <i>Monastirea Argeșului</i> Strategii specifice în dialog și monolog Structuri discursive – textul narativ Evaluare	21	S8– S14	Modul II

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Clasele a XI-a

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a III-a)

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Junimism	1.2	<i>Junimea</i>	21	S15-S21	Modul III
	1.3	Studiu de caz: Criticismul junimism Norma literară			
	2.1	Mihai Eminescu, <i>Floare albastră</i>			
	2.2	Analiza de text			
	2.3				
	3.1				
	3.2				
	3.4				
	4.1				
	4.2				

Clasele a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a IV-a)

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Junimism (2)	1.1	Mihai Eminescu: <i>Luceafărul</i>	24	S22-S29	Modul IV
	1.2	Eseul structurat și nestructurat			
	1.3	Mihai Eminescu, <i>Odă (în metru antic)</i>			
	2.1	Comentariul de text Figuri de stil			
	2.2	Realismul. Realismul european și realismul românesc			
	2.3	Nuvela realistă: Ioan Slavici, <i>Moara cu noroc</i> Paralela			
	3.1	Variante literare libere			
	3.2	Evaluare			
	3.3				
	3.4				

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a V-a)

Clasele a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații
Noi începuturi	1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3 3.4	Prelungiri ale romantismului și ale clasicismului. George Coșbuc, <i>Scara</i> Studiu de caz: Simbolismul european. Simbolismul românesc Alexandru Macedonski, <i>Pe balta clară</i> Sinteza Uzul diversificat al limbii Evaluare	21	S30-S36	Modul V

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.1.4. Planificare calendaristică_ clasa a XII-a An școlar 2023-2024

Clasa a XII-a, T:C. – 3 ore

Manuale utilizate: Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a XII-a*, Editura Art, 2016; Sofia Dobra, Monica Halaszi, Dorina Kudor, Luminița Medeșan, *Limba și literatura română. Clasa a XII-a*, Editura Corint, 2014.

Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din Programul școlar Limba și literatura română – clasa a XII-a, (se aplică și la clasa a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, ruta progresivă de calificare profesională).

PLANIFICARE ANUALĂ

Modulul I- 6 săptămâni: 18 ore + Săptămâna „Școala altfel” Modulul II- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul III- 7 săptămâni: 21 ore

Modulul IV- 7 săptămâni: 21 ore+ 1 săptămână „Săptămâna verde” Modulul V- 6 săptămâni: 18 ore

Clasele a XII-a

Curriculum aplicat: 3 ore Tc

Unitatea de învățare	Nr. ore	Săptămâna	Modul
Prezentarea programei, a manualului. Actualizare. Poezia interbelică. Evaluare sumativă	18	S1-S7	I
Literatura postbelică. Perioada 1944-1960. Evaluare sumativă	21	S8-S14	II
Literatura între 1960-1980. Evaluare sumativă	21	S15-S21	III
Literatura după 1980. Evaluare sumativă	21	S22-S29	IV
Simulare bacalaureat. Recapitulare finală – teste bacalaureat Evaluare sumativă	18	S30-S35	V

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea I)

Clasele a XII-a

Curriculum aplicat: 3 ore TC

Unitatea de învățare	C.S.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Modul
Poezia interbelică	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 3.3 3.4 4.2	Modernismul în lirica interbelică Symbolismul ca formă a modernismului: <i>Plumb</i> , de G. Bacovia Figuri de stil și procedee de expresivitate Punctuația și justificările ei sintactice și stilistice Modernismul sincron: <i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i> de Lucian Blaga Modernismul eclectic: <i>Flori de mucigai</i> de Tudor Arghezi Denotație și conotație. Sensul cuvintelor în context Tradiționalismul sau modernismul autohton (prezentare generală) Tehnici de documentare Modernismul ermetic: <i>[Din ceas, dedus...]</i> de Ion Barbu Exprimarea corectă și nuanțată: evitarea anacolutului, a confuziilor paronimice, a pleonasmului, a tautologiei, a cacofoniei Modernismul extremist – avangarda (dadaismul, constructivismul, integralismul, suprarealismul) – aplicație Eseul structurat Studiu de caz: Diversitate tematică, stilistică și de viziune în poezia interbelică Regulile unui dialog/a unei polemici civilizate Dezbattere: Identitate culturală în context european	18	S1-S7	I „Școala altfel”
		Evaluare			

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a II-a)

Clasele a XII-a

Curriculum aplicat: 3 ore TC

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Modul
Literatura postbelică. Perioada 1944-1960	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.3 3.1 3.2 4.1	Literatura aservită și cea neînregimentată în perioada imediat postbelică Relicizarea poeziei: <i>Moartea căprioarei</i> de Nicolae Labiș Dezbaterea în spațiul public și în spațiul privat Eseul argumentativ <i>Studiu de caz:</i> Literatura aservită ideologiei comuniste Evaluare	21	S8-S22	II

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a III-a)

Clasele a XII-a

Curriculum aplicat: 3 ore TC

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Modul
Literatura între 1960-1980	1.1 1.2 2.1. 2.2. 2.3. 3.1 3.2. 3.4.	Literatura generațiilor '60 și '70 Lirica abstractă: <i>Leoaică tânără, iubirea</i> de Nichita Stănescu Romanul între 1960-1980. <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i> de Marin Preda Discursul politic Discursul publicistic Teatrul. <i>Iona</i> de Marin Sorescu Adecvare sau inadecvare stilistică Norma literară. Variante literare libere Evaluare	21	S23 – S29	III

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (unitatea a IV-a)

Clasele a XII-a

Curriculum aplicat: 3 ore TC

Unitatea de învățare	C.R.	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Modul
Literatura de după 1980	1.1	Literatura generațiilor de după 1980. Postmodernismul Poezia	21	S30 – S35	IV
	1.3.	postmodernă: <i>Poema chiuvetei</i> de Mircea Cărtărescu Tendințe în			
	1.4	literatura de după 1990			
	2.1.	Poezia douămiistă: <i>Melodramă provincială</i> de Dan Sociu Romanul			
	2.2.	de după 1980. <i>Lunetistul</i> de Marin Mălaicu-Hondrari Eseul liber			
	2.3.	<i>Studiu de caz</i> : Tipuri de roman în perioada postbelică			
Recapitulare finală – teste	3.1	Evaluare	18		V
Bacalaureat; Teste	3.2.	Exerciții Subiectul de tip I,II,III. Exerciții			
bacalaureat proba orală	4.1				

Sugestii pentru resurse online: Powtoon <https://www.powtoon.com/> Bouncyballs <https://bouncyballs.org/> Bookemon <https://www.bookemon.com/> Storyjumper <https://www.storyjumper.com/> / Edmodo <https://new.edmodo.com/home> Pearltrees <https://www.pearltrees.com/> / Smore <https://www.smores.com/> Anchor <https://anchor.fm/> Animaker <https://tool.animaker.com/> Kizoa <https://www.kizoa.com/> Animoto <https://animoto.com/> Renderforest <https://www.renderforest.com/> <https://www.onlinestopwatch.com/fullscreenstopwatch/> Quickdraw <https://quickdraw.withgoogle.com/> # Quivervision <http://www.quivervision.com/> Studyladder <https://www.studyladder.com/resources/activity/fullscreen?id=19480> Canva <https://www.canva.com/> Crello <https://crello.com/> Giphy <https://giphy.com/> Fotojet <https://www.fotojet.com/> Flipsnack <https://www.flipsnack.com/> Genial <https://www.genial.ly/> Picktochart <https://piktochart.com/> Thinglink <https://www.thinglink.com/> Voki <https://www.voki.com/> Clipchamp <https://clipchamp.com/en/> Screencast-o-matic <https://screencast-o-matic.com/> StupeflixStudio <https://stupeflixstudio.en.softonic.com/webapps/> Popplet <https://popplet.com/> Padlet <https://padlet.com/> Awwapp <https://awwapp.com/> # Idroo <https://idroo.com/> Jamboard- se găsește în aplicațiile Google Openboard <https://openboard.ch/> download.en.html Asq <https://asq.ro/> Blabberize <https://blabberize.com/> / Bubbl <https://bubbl.us/> Calameo <https://en.calameo.com/> Classtime <https://www.classtime.com/> Coggle <https://coggle.it/> Crickweb <http://www.crickweb.co.uk/> Crosswordlabs <https://crosswordlabs.com/> Diffeen <https://www.diffeen.com/> Digital.EduCred <https://digital.educred.ro/> resurse-educationale Flipgrid <https://info.flipgrid.com/> / Goformative <https://goformative.com/> Gynzy <https://www.gynzy.com/en/> Imapuzzle <https://imapuzzle.com/> Infogram <https://infogram.com/> Intuitext <https://www.intuitext.ro/> Jeopardylabs <https://jeopardylabs.com/> Kahoot <https://kahoot.com/> / Knowt <https://knowt.io/> / Learningapps <https://learningapps.org/> createApp.php Liveworksheets <https://www.liveworksheets.com/> Livresq <https://livresq.com/ro/> / Makebeliefscomix <https://www.makebeliefscomix.com/> / Mentimeter <https://www.mentimeter.com/> Mindmaps <https://www.mindmaps.app/> Mozaweb <https://www.mozaweb.com/> Proprofs <https://www.proprofs.com/> Purposegames <https://www.purposegames.com/> QR Code Generator <https://www.the-qr-code-generator.com/> Quizalize <https://www.quizalize.com/> Quizizz <https://quizizz.com/> Quizlet <https://quizlet.com/> Quizwhizzer <https://quizwhizzer.com/> Scholastic <https://www.scholastic.com/> / teachers/studentactivities/ #interactivewhite Socrative <https://www.socrative.com/> Sutori <https://www.sutori.com/> Triventy <http://triventy.com/> Voicethread <https://voicethread.com/> Wordwall <https://wordwall.net/>

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2. Proiectarea unității de învățare

II.2.1. Planificare pe unitate de învățare _clasa a IX-a

Clasa a IX-a

Curriculum aplicat: T.C. – 4 ore

Manual utilizat: Alexandru Crișan, Liviu Papadima, Ioana Pârvulescu, Florentina Sâmișăian, Rodica Zafiu, *Limba și literatura română. Clasa a IX-a*, Editura Art Klett, 2021.

Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022 Limba și literatura română – învățământ liceal și profesional – București, 2021.*

CONȚINUTURI	C.S	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
Lumi fantastice Ficțiune literară Un popas primejdios: <i>La hanul lui Mânjoală</i> de I.L.Caragiale	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.3	Activități de prelectură: Activități de lectură (lucrul cu textul): • Discuții pe marginea impresiei produse de text • Exerciții de rezumare a textului • Lectura propriu-zisă: Exerciții de identificare a particularităților de compoziție ale textului: incipit, final, episoade /secvențe narative, tehnici narative, instanțele comunicării • Exerciții de recunoaștere a elementelor specifice textului: fantastic, fabulos, miraculos. • Timpul povestit/timpul povestirii. Dicționar literar: Epitet, enumerație, repetiție. Postlectura: realizarea unui eseu cu titlul: <i>O întâmplare stranie</i>	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane. Wordart- semnificațiile termenului <i>fantastic</i> Word Art - Edit - WordArt.com Anexa 1 Google Classroom Padlet- expunerea activității grupelor - www.padlet.com Quiz Kahoot - Kahoot!	Observarea sistematică a elevilor. Evaluare formativă

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Universul S.F.: <i>Roadele unei diplomații chibzuite</i> de Ov. S. Crohmălniceanu</p>	<p>1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3</p>	<p>Prelectură: identificarea momentelor subiectului, Modificarea timpului verbal dominant Indicarea exactă a momentului Focalizarea asupra unui personaj</p> <p>Lectura propriu-zisă: exerciții de identificare a instanțelor narative.</p> <p>Identificarea elementelor care ies din sfera realității: folosirea timpului trecut pentru relatarea unor evenimente din viitor.</p> <p>Identificarea detaliilor științifice</p> <p>Postlectură: Stabilirea simbolisticii Arcadia "Arcadia. Realizarea unui eseu – „eseul de cinci minute” despre legătura cu textul <i>Roadele unei diplomații chibzuite</i> de Ov.S. Crohmălniceanu</p>	<p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane. Google Classroom</p> <p>Padlet- expunerea activității elevilor - www.padlet.com Anexa 2 https://padlet.com/gabrielailiescu/eseul-de-cinci-minute-88lby2mn9rl0oc40</p>	<p>Observarea sistematică a elevilor.</p> <p>Evaluare formativă</p>
<p>Textul științific: <i>Condiția literaturii S.F.</i> de Florin Manolescu</p> <p>2. Ficțiune și realitate: Textul științific: <i>Condiția literaturii S.F.</i> de Florin Manolescu</p> <p>3. Texte auxiliare <i>Cartea de bucate</i> (frg) de Simona Popescu</p> <p>II. Limbă și comunicare. Textul narativ. Textul descriptiv Referatul. Situația de comunicare. Limbaj și context</p>	<p>1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4</p>	<p>Caracteristicile textului științific: limbaj denotativ, registrul neologic, caracterizat prin proprietatea termenilor, specific domeniilor științifice;</p> <p>stilul științific; estetică; judecată de valoare;</p> <p>literatură populară;</p> <p>literatură cultă;</p> <p>literatură SF.</p> <p>Textul narativ: caracteristici</p> <p>Textul descriptiv: caracteristici</p> <p>Referatul: caracteristici</p> <p>Elementele situației de comunicare. Arhaisme. Regionalisme. Neologisme.</p>	<p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane.</p> <p>Quiz Kahoot - Kahoot! Anexa 3.</p> <p>Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane.</p> <p>Wordwall - Textul narativ - Roată aleatoare (wordwall.net) Anexa 4</p>	<p>Observarea sistematică a elevilor.</p> <p>Evaluare formativă</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF
Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 1 – WORDART

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 2 – PADLET

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 3 - KAHOOT

The image displays four screenshots of Kahoot! quiz questions. Each screenshot shows a classroom background with a projector screen and a question card. The questions are:

- Top Left:** "Textul științific are ca sop:" (The scientific text has as a purpose:). The question card shows 0 answers. The correct answers are "transmiterea de informații științifice" (checked), "prezentarea obiectivă a informației" (checked), and "apelarea la capacitatea intelectuală a cititorului" (checked). The incorrect answer is "apelarea la sensibilitatea cititorului" (marked with an X).
- Top Right:** "Stilul științific folosește tehnici specifice argumentării" (The scientific style uses specific argumentation techniques). The question card shows 17 answers. The correct answer is "True". The incorrect answer is "False".
- Bottom Left:** "Implicarea subiectivă a autorului este exclusă în textele științifice" (The subjective involvement of the author is excluded in scientific texts). The question card shows 14 answers. The correct answer is "True". The incorrect answer is "False".
- Bottom Right:** "Alege, din seria următoare, caracteristicile stilului științific" (Choose, from the following series, the characteristics of the scientific style). The question card shows 5 answers. The correct answers are "respectă normele literare" (checked), "limbaj regional" (checked), and "limbaj standard" (checked). The incorrect answer is "limbaj popular" (marked with an X).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 4 – WORDWALL

Wordwall Creați lecții mai bune mai rapid

Domiciliu Caracteristici Activitățile mele Rezultatele mele Creați activitate Face upgrade 9 U60016287

0:27 Drag wheel to spin

Spin It

Comutați șablonul

INTERACȚIUNI

- Roată aleatorie
- Cărți aleatorii
- Deschideți caseta

Arată tot

Textul narativ

Actiune

Tipări Editați conținutul Încorporează Mai mult

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Creați lecții mai bune mai rapid

Domiciliu

Caracteristici

Activitățile mele

Rezultatele mele

Creați activitate

Face upgrade

U60016287

Random wheel

Textul narativ

Spin the wheel to see which item comes up next.

Comutați șablonul

INTERACȚIUNI

Arată tot

Textul narativ

Acțiune

Tipări

Editați conținutul

Încorporează

Mai mult

Profesionalizarea carierei didactice - PROF - ID 146587

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2.2. Planificare pe unitate de învățare _clasa a X-a

Clasa a X-a

Curriculum aplicat: T.C. – 3 ore Manuale utilizate:**Eugen Simion (coord.), Florina Rogalski, Diana Hărtescu, Daniel Cristea-Enache, *Limba și literatura română. Clasa a X-a*, Editura Corint, 2005.****Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a X-a*, Editura Art, 2010.****Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023 Limba și literatura română – învățământ liceal și profesional – București, 2022.***

CONȚINUTURI	C.S	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
Basmul cult – <i>Povestea lui Harap- Alb</i> de Ion Creangă. Particularități ale compoziției; particularități ale construcției subiectului	2.1. Analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ 2.1. Analiza principalelor componente de structură, de	Activități de prelectură Activități de lectură (lucrul cu textul): • Discuții pe marginea impresiei produse de text • Exerciții de rezumare a textului • Exerciții de identificare a particularităților de compoziție ale textului: incipit, final, episoade /secvențe narrative, tehnici narrative, instanțele comunicării • Exerciții de recunoaștere a caracteristicilor speciei basmului cult: clișeele compoziționale, probele, fabulosul, personaje fabuloase, antropomorfizarea fantasticului, caracterul realist. Activități de lectură (lucrul cu textul): • Exerciții de identificare a personajelor • Exerciții de identificare a trăsăturilor fizice și morale ale unor personaje	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane. Wordart- semnificațiile termenului basm Word Art - Edit - WordArt.com Anexa 1 Google Classroom	Observarea sistematică a elevilor. Evaluare formativă Transpunerea întâmplărilor din text în lumea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Modalități de caracterizare a personajului; tipuri de personaje</p> <p>Tema și viziunea despre lume</p> <p>Limbaj popular, limbaj cult; popular/cult, popular/ regional; limbaj arhaic.</p> <p>Textul argumentativ. Structuri și tehnici argumentative în texte literare și nonliterare, scrise sau orale.</p>	<p>compoziție și de limbaj specifice textului narativ</p> <p>2.4. Folosirea unor modalități diverse de înțelegere</p> <p>1.1. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte</p> <p>3.1. Identificarea structurilor argumentative în vederea sesizării logicii și a coerenței mesajului</p>	<ul style="list-style-type: none"> Abordarea personajelor din perspective diverse Exerciții de analiză a relațiilor dintre personaje. Activități de postlectură: Discuții privind semnificațiile textului suport <p>Actualizare a cunoștințelor despre limbajul popular, regional, arhaic</p> <ul style="list-style-type: none"> Exerciții de identificare a elementelor de limbaj popular/regional/arhaic în textul suport și în alte texte Exerciții de interpretare a rolului stilistic al elementelor de limbaj popular/regional/arhaic. <p>Actualizarea cunoștințelor despre textul argumentativ</p> <ul style="list-style-type: none"> Exerciții de identificare a structurilor argumentative în textul suport și în alte texte Exerciții de argumentare a unui punct de vedere personal Exerciții de argumentare a apartenenței textului suport la specia basmului cult <p>Activitate independentă • Fișe de lucru</p>	<p>Padlet- expunerea activității grupelor -www.padlet.com Quiz Kahoot - Kahoot!</p> <p>Eseu de caracterizare a unui personaj</p> <p>Eseu despre relația dintre două personaje.</p> <p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru</p> <p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate în perechi • Fișe de lucru • Manual</p> <p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate în perechi • Fișe de lucru • Manual elevilor -www.padlet.com SINELG</p> <p>Anexa 1</p>	<p>contemporană</p> <p>Eseu despre tema și viziunea despre lume în textul suport</p> <p>Observarea sistematică a elevilor</p> <p>Evaluare formativă</p> <p>Observarea sistematică a elevilor</p> <p>Autoevaluare</p> <p>Interevaluare</p> <p>Grilă de evaluare. Eseu argumentativ</p>
---	---	---	--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

Verbe evaluative, adverbe de mod/ predicative ca mărci ale subiectivității evaluative; cuvinte cu rol argumentativ; structuri sintactice în argumentare	3.3. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise pe baza textelor studiate			
Nuvela <i>Moara cu noroc</i> de Ioan Slavici. Particularități ale compoziției; particularități ale construcției subiectului;	2.1. Analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ	Activități de prelectură Activități de lectură (lucrul cu textul): • Discuții pe marginea impresiei produse de Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă. Discuții pe marginea impresiei produse de text • Exerciții de rezumare a textului • Exerciții de identificare a particularităților de compoziție ale textului: incipit, final, episoade/secvențe narative, tehnici narative, instanțele comunicării, fantasticul • Exerciții de recunoaștere a caracteristicilor speciei nuvelei: construcția riguroasă, tensiunea epică gradată, fir epic unic, accentul pus pe evoluția personajului/analiza psihologică etc.	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual Mentimeter - Interactive presentation software - Mentimeter	Observarea sistematică a elevilor
Construcția personajului; modalități de caracterizare a personajului	2.1. Analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de	Activități de lectură (lucrul cu textul): • Exerciții de identificare a personajelor • Exerciții de identificare a trăsăturilor fizice și morale ale unor personaje • Abordarea personajelor din perspective diverse • Exerciții de analiză a relațiilor dintre personaje.	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Investigație • Fișe de lucru • Fișe de identitate a personajelor • Manual	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

	limbaj specifice textului narativ		<ul style="list-style-type: none"> Platforme online: Adservio Solutia Nr.1 in Transformarea Digitala a Educatiei 	
Tema și viziunea despre lume	2.4. Folosirea unor modalități diverse de înțelegere și de interpretare a textelor literare studiate	Activități de postlectură: • Discuții privind semnificațiile textului suport • Exerciții de formulare a unei opinii cu privire la semnificația textului și la atitudinile personajelor • Exerciții de formulare a unui răspuns creativ despre mesajul textului.	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Platforme online :Google Classroom, Adservio Padlet - www.padlet.com	Evaluare formativă. Transpunerea întâmplărilor din text în lumea contemporană. Eseu despre tema și viziunea despre lume în textul suport
Cuvinte și sensuri. Sens denotativ și sensuri conotative.	1.2. Receptarea adecvată a sensului/ sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise	Actualizarea cunoștințelor despre sensurile denotative și conotative ale cuvintelor • Exerciții de identificare a sensurilor cuvintelor	Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate în perechi • Fișe de lucru • Manual	Observarea sistematică a elevilor
Monologul argumentativ oral	1.3. Folosirea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și în dialog	Actualizarea cunoștințelor despre argumentarea orală • Exerciții de utilizare adecvată a regulilor de exprimare orală în monolog	Activitate frontală • Activitate independentă • Fișe de lucru • Manual	Interevaluare Grilă de evaluare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Analiza textelor narrative.</p> <p>RECAPITULARE</p>	<p>1.4. Redactarea unor compoziții despre textele studiate și alcătuirea unor texte funcționale sau a unor proiecte. Toate competențele specifice vizate în unitate</p>	<p>Exerciții de structurare a unei compuneri de analiză a unui text narativ (construcție și compoziție, personaje, semnificații, opinii critice, opinie personală etc.)</p> <p>Test</p>	<p>Activitate independentă • Fișe de lucru • Manual</p> <p>Mentimeter, Edmondo etc. Interactive presentation software - Mentimeter</p>	<p>Redactarea unei compuneri de analiză a unuia dintre textele narative studiate</p> <p>Evaluare sumativă</p>
--	---	---	--	---

ANEXA 1 – PADLET

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2.3. Planificare pe unitate de învățare _clasa a XI-a

Clasa a XI-a

Curriculum aplicat: T.C. – C.D. de tip B - 4 ore**Manual utilizat: Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a XI-a*, Editura Art, 2016.****Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024 Limba și literatura română –învățământ liceal și profesional – București, 2023.***

CONȚINUTURI	C.S	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
Pașoptism Curente literare. Romantismul Programul romantismului românesc: Mihail Kogălniceanu, <i>Introducere la Dacia literară</i> Romantismul pașoptist. Ion Heliade- Rădulescu, <i>Zburătorul</i> Studiu de caz: Rolul literaturii în perioada pașoptistă. Generația scriitorilor pașoptiști. Forme hibride ale civilizației și ale culturii românești la mijlocul secolului al XIX-lea: clasicism, romantism, realism în epoca pașoptistă. Contraste bizare.	1.1	Norma literară, variante libere, registre stilistice, variante ortoepice, variante ortografice, variante morfologice	Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru • Manual, tablete, tablă inteligentă, telefoane. Wordart- semnificațiile termenului ROMANTISM Word Art - Edit - WordArt.com Anexa 1 (exemplu) Google Classroom Padlet- expunerea activității grupelor - www.padlet.com	Observarea sistematică a elevilor.
	1.3	Ascultare activă, exprimarea opiniei, conversație, dezbatere, monolog informativ și argumentativ, prezentarea orală a rezultatului unor documentări		
	2.1	Modalități de indicare a bibliografiei, normele citării		
	2.2	Analiză, comentariu, sinteză, paralelă, eseu structurat și nestructurat		
	2.3	Lectură-înțelegere (înțelegerea globală a textului, analiza unor elemente ce pot conduce la înțelegerea textului, anticipări); chei de lectură (titlu, incipit, simbol central, personaje etc.)		Observarea sistematică a elevilor
	3.1	Texte de bază, text din literatura populară, texte nonliterare (texte de doctrină, texte istorice, filozofice, științifice, eseu literar, memorii etc.) ilustrative pentru dezbatere.		
	3.2	Viziune despre lume, teme și motive, concepții despre artă. Literatură și pictură (limbajul literaturii, limbajul picturii)		
	3.3	Curente culturale/ literare – context istoric, social- politic, evenimential; trăsături ale curenților culturale/ literare. Referate, proiecte, studii de caz, dezbateri		

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Vasile Alecsandri, <i>Balta Albă</i> Neologismele Dezbateri: România între Orient și Occident. Modernizare și balcanism Descoperirea literaturii populare. Folclorul la 1848</p> <p>Un mit fundamental: <i>Monastirea Argeșului</i> Strategii specifice în dialog și monolog Structuri discursive – textul narativ</p> <p>Evaluare</p>	<p>3.4</p> <p>4.1</p> <p>4.2</p>	<p>Curenți culturale/ literare românești în context european. Fișe de lucru, materiale documentare asupra unei epoci, a unui curent literar, sinopsis privind dinamica fenomenului literar / cultural în diferite epoci, surse de documentare (inclusiv internetul).</p> <p>Dezbateri, eseu argumentativ.</p> <p>Interpretări și judecăți de valoare exprimate în critica și în istoria literară.</p>	<p>Quiz Kahoot - Kahoot! Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate pe grupe • Fișe de lucru</p> <p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate în perechi • Fișe de lucru • Manual</p> <p>Mentimeter - Interactive presentation software - Mentimeter</p> <p>Textul suport • Activitate frontală • Activitate independentă • Activitate în perechi • Fișe de lucru • Manual</p> <p>Padlet- expunerea activității elevilor - www.padlet.com https://www.ziuaconstanta.ro/diverse/stiri-calde/pictura-zilei-romania-revolutionara-de-constantin-daniel-rosenthal-522978.html Anexa 2 (exemplu) limbajul literaturii/limbajul picturii (padlet.com)</p>	<p>formativă</p> <p>Observarea sistematică a elevilor</p> <p>Autoevaluare Interevaluare Grilă de evaluare.</p> <p>Eseu argumentativ</p>
--	----------------------------------	---	---	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

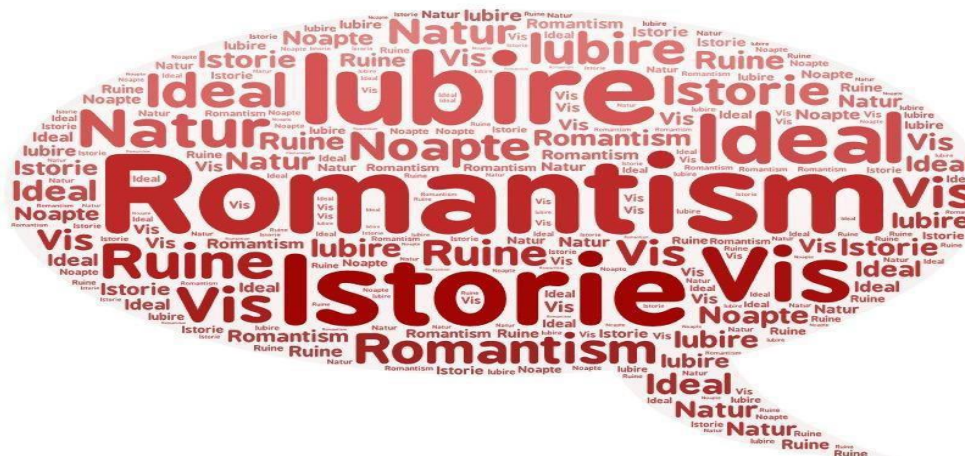
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

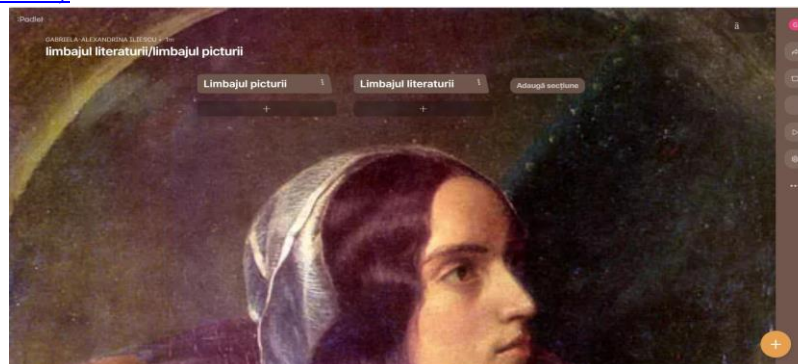
ANEXA 1- WORDART

ANEXA 2- PADLET- Limbajul literar/limbajul picturii

<https://www.ziuaconstanta.ro/diverse/stiri-calde/pictura-zilei-romania-revolutionara-de-constantin-daniel-roenthal-522978.html>

limbajul-literaturii/limbajul-picturii (padlet.com)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

II.2.4. Planificarea unei unități de învățare _clasa a XII-a

Clasa a XII-a, T:C. – 3 ore Manuale utilizate:Adrian Costache, Florin Ioniță, M.N. Lascăr, Adrian Săvoiu, *Limba și literatura română. manual pentru clasa a XII-a*, Editura Art, 2016.Sofia Dobra, Monica Halaszi, Dorina Kudor, Luminița Medeșan, *Limba și literatura română. Clasa a XII-a*, Editura Corint, 2014.Planificarea a fost realizată în acord cu recomandările din *Programa școlară Limba și literatura română – clasa a XII-a*, (se aplică și la clasa a XIII-a, ciclul superior al liceului, filiera tehnologică, ruta progresivă de calificare profesională).

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
<p>POEZIA POSTBELICĂ STUDIU DE CAZ: Literatura aservită ideologiei comuniste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - repere ale cazului; - formularea cazului; - descrierea și analiza cazului; - proletcultismul; - realismul socialist; - etapa stalinistă; - etapa relativei liberalizări; -etapa naționalismului comunist; -finalizarea cazului. <p>Texte suport: <i>Lucrare scrisă: Lenin</i>, de Nicolae Tăutu <i>De ziua tovarășului Stalin</i>, de Marcel Breslașu <i>Fiul patriei</i>, de Mihai Beniuc <i>Ședința</i>, de Miha Dragomir <i>Să mai vii tu pe la gărlă</i>, de M. Andriescu <i>Cântec</i>, de Victor Tulbure</p>	<p>1.3 folosirea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p> <p>1.4 utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p>	<p>Activitate pe grupe</p> <p>Exerciții de documentare</p> <p>Sinteza</p>	<p>Padlet- expunerea activității grupelor -www.padlet.com</p> <p>Microantologia</p> <p>Mentimeter - Interactive presentation software - Mentimeter</p>	Proiectul

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p><u>POEZIA</u> Al doilea val de suprarealism: Radu Stanca. <i>Buffalo Bill</i> Structura epico-dramatică a baladei Livrescul evocării Tema timpului Paralela cu <i>Riga Crypto și Iapona Enigel</i>, de Ion Barbu și <i>Oglinda oarbă</i> de Gellu Naum: - sintaxa perfectă în contradicție cu semantica absolută; - insolitul scriiturii; - figuri delirante; - libertatea imaginarii</p> <p><i>O viziune a sentimentelor:</i> Nichita Stănescu - <i>Leoaică tânără, iubirea</i> Evidențierea relației dintre conținutul de idei și formă Teme, motive Mijloace de realizare a expresivității - titlu, eu liric, cuvinte-cheie. Particularități stilistice Apartenența la curentul neomodernist Nichita Stănescu, <i>Altă matematică</i> - plan concret vs. plan abstract - jocul asocierilor lexicale - punerea titlului în corelație cu textul poeziei Nichita Stănescu, <i>Lecția despre cub</i> - frumosul născut din imperfecțiune - etapele muncii artistului în încercarea de a atinge perfecțiunea - punerea titlului în corelație cu textul poeziei <i>Dragostea și timpul</i></p>	<p>2.1 adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate; 2.2 compararea pe baza unor criterii clar formulate a unor viziunii despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate; 2.3 compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari; 3.1 analiza relațiilor dintre o operă literară studiată și contextul cultural în care a apărut aceasta;</p>	<p>Exerciții argumentative</p> <p>Paralela</p> <p>Exerciții de analiză structurală</p> <p>Exerciții de comentare a ideilor poetice</p>	<p>Repere istorico-literare</p> <p>Wordart- semnificațiile termenului „sentimente” Word Art - Edit - WordArt.com Anexa 1</p> <p>Portofolii</p> <p>Google Classroom Quiz Kahoot - Kahoot!</p>	<p>Teme pentru acasă</p> <p>Observația permanentă</p>
---	--	--	---	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Marin Sorescu, <i>Poveste</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - refuzul dialogului cu vechile idealuri ale ființei; deziluzia, prozaismul existenței, banalul caracterul parodic și ironic al viziunii - viziunea întoarsă asupra lumii - „depoetizarea” iubirii <p><u>LIMBĂ ȘI COMUNICARE:</u></p> <p>Denotație și conotație. Sensul cuvintelor în context:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funcția expresivă a comunicării - încifrarea, ambiguizarea sensurilor - caracteristici ale stilului beletristic 	<p>3.3 analiza unor conexiuni între literatura română și cea universală;</p> <p>4.1 adecvarea tehnicilor și strategiilor argumentative la situații de comunicare diverse (scrise sau orale);</p> <p>4.2 compararea și evaluarea unor argumente diferite pentru formularea unor judecăți proprii.</p>	<p>Exerciții de comentare a limbajului poetic</p> <p>Exerciții interactive</p>	<p>Fișe de lucru</p> <p>Activitate pe grupe Denotație și conotație - Deschideți caseta (wordwall.net) Anexa 2</p>	<p>Teste formative</p> <p>Teme pentru acasă</p>
<p><u>PROZA POSTBELICĂ</u></p> <p>Marin Preda, <i>Moromeții</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nuvelele – nuclee epice care prefigurează romanul; - continuitate și profundă originalitate; - roman al lumii rurale, al vieții de familie, roman social; - Ilie Moromete – exponent al lumii rurale, „țăranul filozof”; prototip al țăranului patriarhal; - identificarea stărilor de comportament ale personajului: spiritul arhaic, firea contemplativă, darul vorbirii și plăcerea de a vorbi, ironia ascuțită, spiritul jucăuș; - atitudinea autoritară, evoluția relației dintre Moromete și fiii săi; - drama eroului: neliniștea existențială – dispariția lui Moromete reprezintă dispariția unei civilizații străvechi; 	<p>1.1 aplicarea achizițiilor lingvistice în receptarea mesajelor orale și scrise cu explicarea rolurilor acestora în reliefarea mesajului;</p> <p>1.2 utilizarea achizițiilor lingvistice, cu accent pe aspecte normative cu explicarea rolurilor acestora în reliefarea mesajului;</p>		<p>www.padlet.com</p>	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>- tipul țăranelor în literatura română (paralelă cu personajul Ion din romanul omonim de Liviu Rebreanu);</p> <p>- aspecte monografice (descrierea satului, a categoriilor sociale, casa primarului, cârciuma, banca populară, casa parohială, biserica, școala primară, casa notarului, a învățătorului Todelici, primăria, magazinul, fierăria lui Iocan etc.); prezentarea unor aspecte din viața colectivității satului tradițional: călușarii, aldămașul, parastasul, spălatul picioarelor de Rusalii, secerișul cu regulile lui, cina tradițională, corvoada premilităriei;</p> <p>- instanțele comunicării narative (autor, narator, narațiune, perspectivă narativă, personaj);</p> <p>- relații temporale și spațiale;</p> <p>- construcția subiectului și a discursului narativ (motiv, laitmotiv, secvență, temă, acțiune, episod, conflict, incipit, final)</p> <p>- demonstrația că opera literară studiată este roman realist modern.</p> <p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE: Exprimarea corectă și nuanțată</p> <p>- anacolutul; evitarea anacolutului;</p> <p>- atracția/ confuzia paronimică; evitarea confuziilor paronimice;</p> <p>- pleonasmul;</p> <p>- tautologia;</p> <p>- cacofonia;</p> <p>- adecvarea/ inadecvarea stilistică; norma literară, variante libere.</p>	<p>1.3 folosirea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p> <p>1.4 utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p> <p>2.2 2.1 adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate;</p> <p>2.2 compararea pe baza unor criterii clar formulate a unor viziunii despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate;</p> <p>2.3 compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari;</p>	<p>Exerciții de argumentare a unui punct de vedere</p> <p>Paralela</p> <p>Problematizarea</p> <p>Brainstorming Exerciții de identificare</p> <p>Activitate independentă</p> <p>Exerciții de argumentare a unui punct de vedere</p> <p>Lucrul în perechi</p>	<p>Repere istorico-literare</p> <p>Google Classroom Quiz Kahoot - Kahoot!</p> <p>Textul suport</p> <p>Fișe de lucru</p> <p>Wordwall Activitățile mele (wordwall.net)</p> <p>Fișe de idei</p>	<p>Test de verificare a lecturii</p> <p>Observație permanentă</p> <p>Teme pentru acasă</p>
--	--	---	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Mircea Nedelciu, <i>Zmeura de câmpie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea termenilor de metaliteratură, autoreferențialitate, colaj, intertextualitate, parodie, pastişă; - metaromanul; - perspectivă narativă (punct de vedere/ focalizare/ viziune); - particularități ale comunicării orale în conversație (formule de salut și de adresare, formule de politețe, formule de acceptare și de refuz); - forme ale discursului epic; căutarea identității; - un roman împotriva memoriei; - avangardism vs. postmodernism. <p><u>LIMBĂ ȘI COMUNICARE:</u></p> <p>Discursul politic: reacții ale receptorului: efectul de obișnuință, efectul de frondă.</p> <p>Discursul publicistic: ancheta, interviul, mica publicitate, reportajul, știrea, grupajul de știri; diversitate lexicală; caracteristici; scopul discursului publicistic.</p> <p>Prezentarea operei autorului preferat: etape ale prezentării; aspecte de care trebuie să se țină cont realizarea unei prezentări;</p> <p>Scrierea unei prefețe pentru cartea preferată: caracteristicile unei prefețe; clasificarea prefețelor; realizarea unei prefețe</p> <p><u>STUDIU DE CAZ: Tipuri de roman în perioada</u></p>	<p>3.1 analiza relațiilor dintre o operă literară studiată și contextul cultural în care a apărut aceasta;</p> <p>3.2 integrarea cunoștințelor privind limba și literatură română într-o viziune coerentă asupra culturii românești;</p> <p>3.3 analiza unor conexiuni între literatura română și cea universală;</p> <p>3.4 selectarea unor tehnici adecvate de documentare și cercetare a unei teme;</p>	<p>Problematizarea</p> <p>Exerciții de identificare</p> <p>Explicația</p> <p>Exerciții de redactare</p> <p>Activitate pe grupe</p> <p>Sinteza</p>	<p>Manualul</p> <p>Expunerea</p> <p>Activitate independentă</p> <p>Fișe de lucru</p> <p>Expunerea</p> <p>Padlet www.padlet.com</p> <p>Anexa 3</p>	<p>Observație permanentă</p> <p>Teme pentru acasă</p> <p>Proiectul</p>
--	--	---	---	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>postbelică</p> <ul style="list-style-type: none"> - romanul realist-psihologic (Marin Preda, <i>Moromeții</i>, vol. I); - romanul cu elemente eseistice sau eseul românesc (Marin Preda, <i>Moromeții</i>, vol. II); - romanul psihologic (Nicolae Breban, <i>Animale bolnave</i>, Augustin Buzura, <i>Absenții</i>); - romanul „obsedantului deceniu” sau romanul politic (Marin Preda, <i>Cel mai iubit dintre pământeni</i>, Constantin Ţoiu, <i>Galeria cu viță sălbatică</i>); - proza postmodernă, romanele „optzeciștilor” (Mircea Nedelciu, <i>Zmeura de câmpie</i>). <p>Curențe culturale/literare: Postmodernismul (prezentare sintetică)</p> <ul style="list-style-type: none"> - scurt istoric; trăsături; - postmodernismul românesc <p>Epopeea postmodernă: Mircea Cărtărescu, <i>Levantul</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - un poem de montaj; folosirea anacronismelor; - arta cinematografică; tehnica utilizării stop- cadrului, a gros-planului, a focalizării și a ralanti-ului; - universul domestic; - naturalețea detaliului; - valențe lirice ale limbajului familiar; - trăsături postmoderne prezente în poezie. <p>Literatura și muzica (limbajul literaturii, limbajul muzicii)</p> <ul style="list-style-type: none"> - relația dintre literatură și muzică; - cel mai bun album din istoria muzicii rock românești. 	<p>4.1 adecvarea tehnicilor și strategiilor argumentative la situații de comunicare diverse (scrise sau orale);</p> <p>4.2 compararea și evaluarea unor argumente diferite pentru formularea unor judecăți proprii</p>	<p>Expunerea</p> <p>Exerciții de comentare a efectelor artistice</p> <p>Exerciții de argumentare a unui punct de vedere</p>	<p>Activitate independentă</p> <p>Albumul Padlet - www.padlet.com</p>	<p>Probe orale</p> <p>Teme pentru acasă</p>
--	--	---	---	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>DRAMATURGIA POSTBELICĂ Teatrul parabolă – Marin Sorescu, <i>Iona</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - parabola biblică despre Iona; - semnificația aventurii profetului în plan religios; - structura textului dramatic : subiectul dramatic, - conflictul dramatic, relații temporale și spațiale, intriga, actul, replica, indicațiile scenice; - teatrul de idei; - monologul dramatic; - destinul tragic al eroului; - Iona – „un erou singular” (N. Manolescu); - categoria estetică a absurdului; - semnificații ale finalului; - modernism și modernitate în opera studiată; - demonstrația că opera literară studiată este o dramă; <p>STUDIU DE CAZ: Dinamica unor specii după 1990: jurnalul, memoriile</p> <p>Experiența universului concentraționar N. Steinhardt, <i>Jurnalul fericirii</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - importanța credinței în viața deținutului; - lumea anchetelor Securității și a închisorilor comuniste; - adecvarea titlului la conținutul și la mesajul cărții. 	<p>1.1 aplicarea achizițiilor lingvistice în receptarea mesajelor orale și scrise cu explicarea rolurilor acestora în reliefa mesajului;</p> <p>1.3 folosirea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p> <p>1.4 utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate;</p> <p>2.1 adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate;</p>	<p>Exerciții de comentare a semnificațiilor</p> <p>Exerciții de caracterizare a personajului</p> <p>Demonstrația</p> <p>Investigația individuală</p>	<p>Textul suport</p> <p>Dicționarul de simboluri Padlet www.padlet.com</p> <p>Fișe de lucru</p>	<p>Eseul argumentativ</p> <p>Proiectul</p>
---	---	--	--	--

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Experiența exilului. Destinul unui spirit enciclopedic Mircea Eliade, <i>Memorii</i> - dificultățile și șansele vieții în exil; - între jurnal și memorii; - caracterul literar al unei scrieri nonficționale;</p> <p><u>STUDIU DE CAZ: Forme ale istoriei și criticii literare</u> Istoria literară: George Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i> - condiția creatorului și condiția criticului în viziunea călinesciană; - responsabilitatea sporită a criticului; - separarea omului de operă în actul critic. Monografia critică: E. Lovinescu, <i>Titu Maiorescu</i> - monografia – definiție, trăsături; idei de bază în cercetarea critică; - rolul lui Maiorescu în evoluția criticii literare românești; - încadrarea lucrării lui Lovinescu în categoria monografiilor literare.</p>	<p>2.2 compararea pe baza unor criterii clar formulate a unor viziunii despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate;</p> <p>2.3 compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari;</p> <p>3.2 integrarea cunoștințelor privind limba și literatură română într-o viziune coerentă asupra culturii românești;</p> <p>3.3 analiza unor conexiuni între literatura română și cea universală;</p> <p>4.1 adecvarea tehnicilor și strategiilor argumentative la situații de comunicare diverse (scrise sau orale);</p>	<p>Exerciții argumentative</p> <p>Exerciții explicative</p> <p>Exerciții de analiză</p> <p>Activitate independentă</p> <p>Exerciții de exprimare a unui</p>	<p>Activitate independentă</p> <p>Fragmente din textele suport</p> <p>Manualul</p>	<p>Observație permanentă</p> <p>Proiectul</p>
--	--	---	--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>Eseul critic: Nicolae Manolescu, <i>Arca lui Noe</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - eseul – definiție, caracteristici; - romanul – o „<i>arcă a lui Noe</i>” în viziunea lui Manolescu; - relația ficțiune-realitate într-un roman studiat (la alegere); - romanul ca „<i>reconstituire a universului, nu o restituire a lui</i>”; <p>Studiul critic: Mircea Cărtărescu, <i>Postmodernismul românesc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - studiul critic – definiție, caracteristici; - schimbări produse în domeniul cultural românesc după prăbușirea regimului comunist; - înclinarea către non-fiction, în defavoarea ficțiunii; - literatura română în perioada postcomunistă. <p>Cronica literară/recenzia: cronică literară despre romanul <i>Maitreyi</i>, de Mircea Eliade</p> <ul style="list-style-type: none"> - cronică literară/recenzia – definiție, caracteristici; - impresia asupra recenzițiilor; - influența unei cronici literare asupra cititorului. 	4.2 compararea și evaluarea unor argumente diferite pentru formularea unor judecăți proprii.	punct de vedere Exerciții de argumentare	Fișe de lucru Repere istorico-literare	Teme pentru acasă
<p>RECAPITULARE FINALĂ</p> <p>Sistematizarea materiei în vederea pregătirii examenului de Bacalaureat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proză scurtă; - basm cult; - nuvelă; 	1.1. Utilizarea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și în dialog, în vederea realizării		Portofoliile elevilor	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>- roman: texte reprezentative pentru aspectele esențiale ale genului și ale evoluției acestuia; - poezie: texte poetice care să ilustreze aspecte esențiale ale genului și ale evoluției acestuia; - dramaturgie: comedia; texte dramatice care să ilustreze aspecte specifice și diferite ale genului și ale evoluției acestuia.</p> <p>Niveluri de constituire a mesajului</p> <p>- aplicarea, în diverse situații de comunicare, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico- semantice; - aplicarea cunoștințelor de limbă în exprimarea corectă și în receptarea textelor studiate sau la prima vedere.</p> <p>Nivelul fonetic</p> <p>- pronunții corecte/ incorecte ale neologismelor; hiat, diftong, triftong; accentul; cacofonia; hipercorectitudinea; - pronunțare nuanțată a enunțurilor (ton, pauză, intonație)</p> <p>Nivelul lexico-semantic</p> <p>- variante lexicale; câmpuri semantice - erori semantice: pleonasmul, tautologia, confuzia paronimică; - derivate și compuse (prefixe, sufixe, prefixoide, sufixoide) - relații semantice (polisemie; sinonimie, antonimie, omonimie); - sensul corect al cuvintelor (în special al neologismelor); - unități frazeologice</p>	<p>unei comunicări corecte, eficiente și personalizate, adaptate unor situații de comunicare diverse</p> <p>1.2. Utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare și a formelor exprimării scrise compatibile cu situația de comunicare în elaborarea unor texte diverse</p> <p>1.3. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de mesaje/ texte</p> <p>1.5. Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în producerea și în receptarea diverselor texte orale și scrise, cu explicarea rolului acestora în construirea mesajului</p> <p>2.2. Identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ</p> <p>2.3. Identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice</p>	<p>Expunerea</p> <p>Conversația</p> <p>Dezbaterea</p> <p>Exerciții de redactare</p>	<p>Bubbl Bubbl.us - Creați hărți mentale Colaborați și prezentați idei</p> <p>Fișe de lucru</p> <p>Mentimeter Interactive presentation software - Mentimeter</p>	<p>Observație permanentă</p> <p>Teme pentru acasă</p>
--	--	---	--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

<p>- etimologia populară, hipercorectitudinea sensul cuvintelor în context; sens denotativ și sens conotativ</p> <p>Nivelul morfosintactic</p> <p>- valori expresive ale părților de vorbire; mijloace lingvistice de realizare a subiectivității vorbitorului; - elemente de acord gramatical; (între predicat și subiect – acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată); anacolutul</p> <p>Nivelul ortografic și de punctuație</p> <p>- norme ortografice și de punctuație în constituirea mesajului scris (scrierea corectă a cuvintelor, scrierea cu majusculă, despărțirea cuvintelor în silabe, folosirea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație)</p> <p>- rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise</p> <p>Nivelul stilistico-textual</p> <p>- registre stilistice (standard, colocvial, specializat etc.) adecvate situației de comunicare</p> <p>- coerență și coeziune în exprimarea orală și scrisă tipuri de texte și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ</p> <p>- stiluri funcționale adecvate situației de comunicare</p> <p>- limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon</p> <p>- stil direct, stil indirect, stil indirect liber</p> <p>rolul figurilor de stil și al procedeelor artistice în constituirea sensului</p>	<p>textului dramatic</p> <p>2.4. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic</p> <p>2.6. Interpretarea textelor studiate sau la prima vedere prin prisma propriilor valori și a propriei experiențe de lectură</p> <p>3.1. Identificarea și explicarea relațiilor dintre opere literare și contextul cultural în care au apărut acestea</p> <p>4.1. Identificarea structurilor argumentative în texte literare și nonliterare studiate sau la prima vedere</p> <p>4.2. Argumentarea unui punct de vedere privind textele literare și nonliterare studiate sau la prima vedere</p> <p>4.3. Compararea și evaluarea unor argumente diferite, pentru formularea unor judecăți proprii</p>	<p>Exerciții argumentative</p>	<p>Schema</p> <p>Activitate individuală</p>	<p>Teste formative</p>
---	---	--------------------------------	---	------------------------

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 1 – WORDART

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 2

The screenshot shows a Wordwall interactive activity interface. At the top, the Wordwall logo and tagline 'Creați lecții mai bune mai rapid' are visible. Navigation links include 'Domiciliu', 'Caracteristici', 'Activitățile mele', 'Rezultatele mele', and a blue 'Creați activitate' button. A 'Face upgrade' button and a user profile icon with the ID '7b46e09c75e...' are also present. The main activity area has a blue background with a diamond pattern and a timer showing '0:30'. The title 'Tap one to open' is at the top. Five numbered boxes (1-5) are arranged in two rows. A sidebar on the right, titled 'Comutați șablonul', contains 'INTERACȚIUNI' with buttons for 'Deschideți caseta', 'Roată aleatorie', and 'Arată tot'. On the left, there are social media icons for Facebook, Twitter, and a code editor icon. At the bottom, the title 'Denotație și conotație' is displayed, along with an 'Acțiune' button and a menu for 'Tipări', 'Editați conținutul', 'Încorpora', and 'Mai mult'.

UNIUNEA EUROPEANĂ

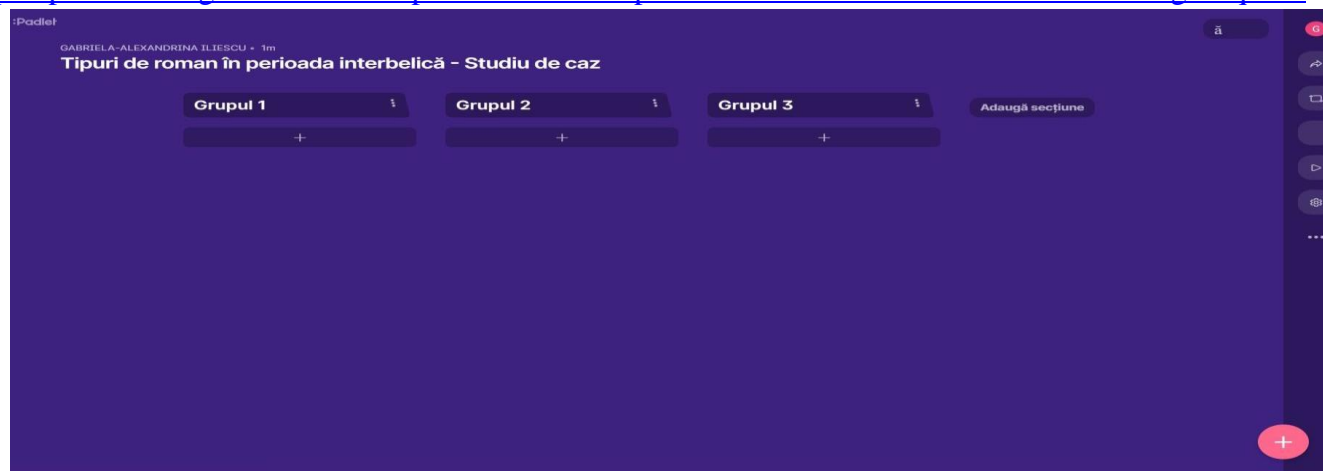

Proiect: Profesionalizarea carierei didactice - PROF

Beneficiar: Ministerul Educației

POCU/904/6/25/Operațiune compozită OS 6.5, 6.6, cod SMIS 146587

ANEXA 3 – Padlet - <https://padlet.com/gabrielailiescu/tipuri-de-roman-n-perioada-interbelic-studiu-de-caz-7woa26g7ftiqrw8i>

SUGESTII PENTRU RESURSE ONLINE:

Powtoon <https://www.powtoon.com/> Bouncyballs <https://bouncyballs.org/> Bookemon <https://www.bookemon.com/> Storyjumper <https://www.storyjumper.com/> / Edmodo <https://new.edmodo.com/home> Pearltrees <https://www.pearltrees.com/> / Smore <https://www.smore.com/> Anchor <https://anchor.fm/> Animaker <https://tool.animaker.com/> Kizoa <https://www.kizoa.com/> Animoto <https://animoto.com/> Renderforest <https://www.renderforest.com/> <https://www.onlinestopwatch.com/fullscreenstopwatch/> Quickdraw <https://quickdraw.withgoogle.com/> # Quivervision <http://www.quivervision.com/> Studyladder <https://www.studyladder.com/resources/activity/fullscreen?id=19480> Canva <https://www.canva.com/> Crello <https://crello.com/> Giphy <https://giphy.com/> Fotojet <https://www.fotojet.com/> Flipsnack <https://www.flipsnack.com/> Genial <https://www.genial.ly/> Picktochart <https://piktochart.com/> Thinglink <https://www.thinglink.com/> Voki <https://www.voki.com/> Clipchamp <https://clipchamp.com/en/>

Screencast-o-matic <https://screencast-o-matic.com/> StupeflixStudio <https://stupeflixstudio.en.softonic.com/webapps> Popplet <https://popplet.com/> Padlet <https://padlet.com/> Awwapp <https://awwapp.com/> # Idroo <https://idroo.com/> Jamboard- se găsește în aplicațiile Google Openboard <https://openboard.ch/> download.en.html Asq <https://asq.ro/> Blabberize <https://blabberize.com/> Bubbl <https://bubbl.us/> Calameo <https://en.calameo.com/> Classtime <https://www.classtime.com/> Coggle <https://coggle.it/> Crickweb <http://www.crickweb.co.uk/> Crosswordlabs <https://crosswordlabs.com/> Diffen <https://www.diffen.com/> Digital.EduCred <https://digital.educared.ro/> resurse-educationale Flipgrid <https://info.flipgrid.com/> / Goformative <https://goformative.com/> Gynzy <https://www.gynzy.com/en/> Imapuzzle <https://imapuzzle.com/> Infogram <https://infogram.com/> Intuitext <https://www.intuitext.ro/> Jeopardylabs <https://jeopardylabs.com/> Kahoot <https://kahoot.com/> / Knowt <https://knowt.io/> / Learningapps <https://learningapps.org/> createApp.php Liveworksheets <https://www.liveworksheets.com/> Livresq <https://livresq.com/ro/> / Makebeliefscomix <https://www.makebeliefscomix.com/> / Mentimeter <https://www.mentimeter.com/> Mindmaps <https://www.mindmaps.app/> Mozaweb <https://www.mozaweb.com/> Proprofs <https://www.proprofs.com/> Purposegames <https://www.purposegames.com/> QR Code Generator <https://www.the-qr-code-generator.com/> Quizalize <https://www.quizalize.com/> Quizizz <https://quizizz.com/> Quizlet <https://quizlet.com/> Quizwhizzer <https://quizwhizzer.com/> Scholastic <https://www.scholastic.com/> / teachers/studentactivities/ #interactivewhite Socrative <https://www.socrative.com/> Sutori <https://www.sutori.com/> Triventy <http://triventy.com/> Voicethread <https://voicethread.com/> Wordwall <https://wordwall.net/>

